

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۴ آبان ۱۴۰۱
• ۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
• ۵ نوامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۰۷ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۸۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله

روزگار تلخ معاش مطبوعات ۲

فصل سرد دستمزد کارگران ۱۰

گفت‌وگو

لزوم اخذ مالیات از فعالیت‌های غیرمولد ۱۵

یادداشت‌های امروز

از نرخ تورم تا شکاف معیشتی ۴

قیمت‌ها بالا می‌رود و دستمزد جا می‌ماند ۶

لزوم همگامی افزایش حقوق و رشد اقتصادی ۱۴

پرونده

سه‌گانه تورم، دستمزد و معیشت

تامین معیشت کارگران، شعاری برای جلب آرای مردمی ۵
افزایش دستمزد براساس تورم سال گذشته ۶
تورم، پاشنه آشیل معیشت کارگران ۷
نظام بانکی بیمار، کشورها را تورم‌زده می کند ۸
بازی دو سر سوخت کارگر و کارفرما ۹
تورم‌زایی حقوق، راه فرار کارفرمایان ۱۲
دانش‌بنیان‌ها درمانگر اقتصاد بیمار ۱۳
افزایش دستمزد مساوی است با تعدیل نیروی انسانی ۱۴

طرح: سامان شرف‌الدین

برادر فرهیخته، جناب آقای دکتر محمدیاسر طیب‌نیا
مدیرعامل محترم شرکت فولاد مبارکه اصفهان

انتخاب حضرتعالی، با رأی جداکثری شرکت‌کنندگان بیست و چهارمین سمپوزیوم فولاد ۱۴۰۱، به‌عنوان «مرد سال فولاد ایران» را که نشان از مدیریت برجسته، دانش و توانمندی، شایستگی و تعهد والای مدیریتی و حرفه‌ای صنعت و معدن ایران می‌باشد را صمیمانه تبریک گفته، از درگاه ایزد منان برایتان تداوم توفیق و سربلندی روزافزون مسالت دارم.

بهروز راعی، سرپرست موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت استان اصفهان

«مناقصه عمومی»

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد نسبت به تجهیز واحدهای باباعلی و گلالی خود به سیستم اعلام و اطفاء حریق از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. از واجدین شرایط دعوت به عمل می‌آید پس از مراجعه به سایت www.madankarbakhtar.ir نسبت به دانلود اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن حداکثر به مدت ۷ روز کاری پس از تاریخ درج آگهی به آدرس همدان - خیابان مهدیه - جنب بانک صادرات - کوچه توحید - بن‌بست کیانیان - درب دوم سمت راست واحد پشتیبانی آقای بابایی (شماره تلفن ۰۸۱۳۸۳۷۰۲۳۵ (داخلی ٤)) اقدام فرمایند.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

نوبت دوم

فرخوان عمومی مناقصات یک مرحله‌ای
شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	انجام کلیه فعالیت‌های سیویل، برق و مکانیک مربوط به ساخت سوله‌های تعمیراتی، گمرک و بخشی از ساختمان نقلیه کارخانه شمش	تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (فشرده)	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۴۱
۲	تهیه و تامین، حمل، نصب، تست، راه‌اندازی و تحویل فیلتر پرس واحد ۱۴ شرکت آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۵۲
۳	تهیه و تامین، حمل، نصب، تست، راه‌اندازی و تحویل فیلتر kelley واحد ۱۳ شرکت آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۵۳

مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه (ردیف ۱ جدول): از مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۱ می‌باشد.
مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۶ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۸ می‌باشد.
مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه (ردیف‌های ۲ و ۳ جدول): از مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۱ می‌باشد.
مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۳ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۸ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره تلفن ۳۲۶۰۵۳۴۸ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ٤١٩٣٤ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۱۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴
روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

نوبت دوم

«آگهی فراخوان مناقصه عمومی»
تأمین امور مربوط به باغبانی، نظافتی، خدماتی
مناقصه شماره ۱۳۰۰۰ - د - ۴۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۱

موضوع مناقصه: تأمین امور مربوط به باغبانی، نظافتی و خدماتی از دوسایت پروژه در حال احداث در استان کردستان شهرستان‌های قروه و بیجار، نیروی خدمات و راننده مربوط به دفتر مرکزی مستقر در تهران و دفتر مستقر در شهر سنندج

شرایط شرکت در مناقصه: کلیه اشخاص حقوقی دارای شرایط و مدارک **الف:** رونوشت مصدق اساسنامه و تصویر روزنامه رسمی مبین آخرین تغییرات هیأت‌مدیره که بیش از ۲ سال از تاریخ آن سپری نشده باشد. **ب:** ارائه گواهی‌نامه معتبر تعیین صلاحیت شرکت‌های خدمات تأمین نیروی انسانی صادره توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی. **د:** ارائه کد اقتصادی. **هـ:** تصویر آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده. مناقصه‌گزار از بررسی و تعیین صلاحیت مناقصه‌گرانی که صورت‌های مالی مذکور را ارائه ننمایند معذور خواهد بود. **و:** سوابق کار، گواهی‌نامه حسن سابقه از کارهای قبلی. (کلیه مدارک فوق‌الذکر می‌بایستی قابل استعلام باشد.)

تذکر: صرفاً پیشنهادات ارسالی از سوی اشخاص حقوقی که موضوع اساسنامه آنها با موضوع مناقصه حاضر مرتبط باشد پذیرفته خواهد شد.

دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت صنایع فولاد کردستان (سهامی خاص)

نوع فراخوان: مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای بدون ارزیابی کیفی

مدت اجرای قرارداد: به مدت ۳۶ ماه شمسی

نحوه دریافت اسناد مناقصه: متقاضیان با ارسال نماینده و در دست داشتن معرفی‌نامه کتبی و فیش واریزی به مبلغ ۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شرکت صنایع فولاد کردستان به شماره حساب ۰۱۸۵۰۰۹۸۳۱ بانک تجارت بابت خرید اسناد به دفتر مرکزی شرکت به نشانی: تهران، خیابان شهید دستگردی، حد فاصل بلوار نلسون ماندلا و ولیعصر پلاک ۳۶٤ طبقه دوم واحد امور حقوقی و قراردادها مراجعه و اسناد مناقصه را دریافت نمایند.

مهلت دریافت اسناد: از روز انتشار این آگهی تا روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۸.

مهلت تحویل اسناد مناقصه: روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۸.

نحوه ارسال اسناد مناقصه: متقاضیان می‌بایست اسناد و مدارک خواسته شده را تا ساعت ۱۶ آخرین روز مهلت ارسال مدارک به آدرس تهران، خیابان شهید دستگردی، حد فاصل خیابان نلسون ماندلا و ولیعصر پلاک ۳۶٤ طبقه دوم واحد امور حقوقی و قراردادها دبیرخانه کمیسیون معاملات تحویل و رسید دریافت نمایند.

میزان سپرده شرکت در مناقصه: ۱۰،۳۶۲،۲۶٤،۰۹۸ ریال است که متقاضیان می‌بایست آن را به صورت تضمین بانکی معتبر و یا فیش واریز نقدی به حساب بانکی شرکت ارائه نمایند.

متقاضیان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن: ۸۸۶۵۸۰۹۲-۰۲۱ دفتر کمیسیون معاملات (داخلی ۱۱۸) آقای نوروزیان تماس حاصل فرمایند.

مناقصه‌گزار در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار خواهد بود و هزینه انتشار این آگهی به عهده برنده مناقصه است.

در شرایط برابر اولویت با مناقصه‌گران بومی می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۱۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴
شرکت صنایع فولاد کردستان (سهامی خاص)

سرمقاله

روزگار تلخ

معاش مطبوعات

ناصر بزرگمهر
nbozorgmehr@yahoo.com
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

شرایط اقتصادی مطبوعات هم با تورم و گرانی‌ها گره خورده است.

در شرایط امروز به فردای کاری که می‌کنیم، امیدی نیست. بعد از ۵۰ سال کار و تلاش در حوزه رسانه، نمی‌دانیم که آخر ماه قادر به پرداخت هزینه‌های روزنامه هستیم یا خیر؟

آیا این چند ریال حقوق ناچیز همکار خبرنگار را می‌توانیم بپردازیم یا خیر؟

هر روز مدیر مسئولی برایم درد دل می‌کند که چند ماه است که نتوانسته حقوق همکارانش را بپردازد و به همدیگر دلداری می‌دهیم که امید داشته باش، درست می‌شود.

دهها سازمان دولتی که روزانه میلیاردها میلیارد تباه می‌کنند، گاهی در پرداخت بدهی‌های کوچک خود به مطبوعات خست به خرج می‌دهند و گاهی مدیران کم‌سواد آنها، حتی از پاسخ‌های رسمی ابادارند و کوچک‌ترین توجهی به افکار عمومی و جایگاه رسانه‌ها ندارند و مطبوعات به خاطر دهها دلیل سکوت می‌کنند.

تغییرات پی در پی مدیریت‌های دولتی و ضعف مدیران جدید و نبود تصمیم‌گیری، کار را هر روز سخت و سخت‌تر می‌کند.

مطبوعات هم برای اینکه متهم نشوند که از قلم به نفع خود استفاده کرده‌اند، از هر ضعف مدیریتی با سکوت می‌گذرند و آن را تحمل می‌کنند.

تنها روزنامه تخصصی مثل معادن و صنایع معدنی کشور، توسط مهم‌ترین سازمان معدنی کشور دیده نمی‌شود و وزیر صنعت و معدن حتی یک نسخه از آن را هم تهیه نمی‌کند و جالب‌تر آنکه نسخه‌های رایگان هم توسط این مسئولان خوانده نمی‌شود.

با احتساب همان حقوق‌های ناچیز خبرنگاران یعنی حداقل‌های تامین اجتماعی، یک موسسه مطبوعاتی متوسط با یک تیم چند نفره و هزینه‌های جاری و چاپ و کاغذ، در ماه به چه مبلغی نیاز دارد؟

تامین مالی مطبوعات فقط از ۳ طریق تکفروشی، آگهی و یارانه امکان‌پذیر است.

تکفروشی مطبوعات به صفر رسیده و کیوسک‌های مطبوعاتی به نام روزنامه‌ها و به کام چیپس و سیگار و پفک و زیرمیزی‌های دیگر، زیر سایه شهرداری‌ها در حال گردش میلیاردی هستند.

آگهی که داستان خودش را دارد و در گیر مافیای بزرگی است که خودش یک رمان است.

یارانه هم که فقط به خودی‌ها تعلق می‌گیرد و برای نخودی‌ها و غیرخودی‌ها خبری نیست.

مطبوعات براساس سیاست‌های موجود، سال‌هاست که در مسیر نابودی قرار گرفته‌اند و مهم‌ترین مخاطبان‌شان یعنی مردم را از دست داده‌اند. مردم اعتمادی به رسانه ندارند و آنها هم که دارند، نیازی به خواندن احساس نمی‌کنند.

بخشی از مخاطبان هم که با موبایل‌های در دست، حوضی از دانش به عمق چند سانتی‌متر شده و تصور می‌کنند با این کوتاه‌خوانی‌های تکراری و در این گروه و آن گروه چرخیدن به حداکثر دانش دست یافته‌اند.

متاسفانه در مدیریت همچنان مهم‌ترین درد در حوزه امرار معاش جامعه و وضعیت اقتصادی هر بخشی از جمله مطبوعات است. تا زمانی که افرادی با تجربه و کم دانش و مغرور بر مسند قدرت نشسته و حاضر به گفت‌وگو و استفاده از تجربه و جمع‌بندی نظرات نباشند، راه به جایی برده نخواهد شد.

با بررسی وضعیت رسانه‌ها در می‌یابیم، دنیای مجازی و خبرنگار شهروند از همه مطبوعات و حتی رادیو و تلویزیون هم پیشی گرفته‌اند.

با قطع اینترنت و فیلتر کردن و طرح صیانت هم، قصه ویدئو در ۴۰ سال قبل تکرار می‌شود که در نهایت راه به جایی برده نبرد؛ اما فاصله با رسانه‌ها بیشتر می‌شود.

مردم خبر را از منفذی که خود حاکمان ایجاد می‌کنند، می‌شنوند و می‌بینند.

قصه مطبوعات، تصویر هزار تکه پازلی است که بخش‌هایی از آن در اختیار دولت‌ها و بخشی در اختیار ملت و مردم است.

تصویر ذهنی مردم نسبت به مطبوعات امروز، خدشه برداشته و مسئولان دولتی حتی قادر به حل مقطعی و روزانه موضوع هم نیستند.

لازم است در راستای دادن آزادی به مطبوعات گام‌های اساسی برداشته شود. باید برای تامین کاغذ مطبوعات با قیمت‌های حداقل، کارهایی اساسی انجام داد. خرید یک مجله ۵۰ هزار تومانی و ۱۰۰ هزار تومانی برای مردم امکان‌پذیر نیست و هنوز مردم به خرید روزنامه ۵ و ۱۰ هزار تومانی عادت نکرده‌اند.

این گرانی‌ها باعث می‌شود روزنامه و مجله و کتاب از سبد هزینه خانوارها حذف شود که این اتفاق هم افتاده است.

زیرساخت‌های غلط اقتصادی و گره خوردن تورم با گرانی و بی‌ارزش شدن پول ملی و افزایش بی‌رویه نرخ ارز و سکه و طلا و سایر اجناس و حقوق‌های ناچیز و افزایش بی‌رویه قیمت کالا و خدمات دولتی و آب و برق و گاز و تلفن و دست کردن در جیب مردم با مالیات‌های سنگین و فشار سازمان‌هایی مثل تامین اجتماعی و شهرداری‌ها در حال گردش میلیاردی هستند.

آگهی که داستان خودش را دارد و در گیر مافیای بزرگی است که خودش یک رمان است.

یارانه‌ها در سال‌های اخیر بی‌معنا است.

دست‌مزد یک تومان افزایش می‌دهید و در عوض ۲ تومان تورم به وجود می‌آید.

افزایش دست‌مزدها، دو دسته مخاطب دارد؛ شاغلان و بازنشستگان دولتی که در نهایت منبع آن از خزانه دولت و نفت و گاز و مالیات و چاپ اسکناس تامین می‌شود که برای مدیران فرقی نمی‌کند.

اما دسته دوم، مخاطبان بخش خصوصی هستند که باید دولت و مجلس بگویند این افزایش دست‌مزد از کجا و کدام محل پرداخت شود؟

اگر تولیدکننده بر قیمت محصولاتش بیفزاید که معنای آن این است که از جیب خود کسانی که کمی افزایش حقوق داشته‌اند، پس گرفته است.

راه‌حل بعدی که اکثر کارفرمایان بخش خصوصی در این یک سال اخیر در پیش گرفته‌اند، تعدیل نیروی انسانی است؛ وضعیتی که دردناک‌تر از گرانی‌ها و تورم است.

افزایش حقوق بدون تامین منابع و کمک دولت به بخش خصوصی برابر با بیکاری بیشتر خواهد بود.

مطبوعات هم در همین زنجیره تورم، گرانی کاغذ و چاپ، افزایش حقوق، تعدیل نیروی انسانی، خالی شدن سبد خانوار، کاهش سرانه مطالعه و شرایط امنیتی و سیاسی و اجتماعی گیر کرده‌اند.

سه‌گانه تورم، دستمزد و معیشت

هفته گذشته جزئیات لایحه اصلاح قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و ترمیم حقوق کارکنان و بازنشستگان کشوری و لشکری تصویب شد. باتوجه به تورم قابل‌توجه حاکم بر اقتصاد ایران، این رشد حقوق ضرورتی حداقلی برای جبران بخشی از فشارهای حاکم بر خانواده‌ها است. با این حال این سوال مطرح است که پس تکلیف حقوق جامعه کارگری که بخش عمده افراد شاغل کشور را به خود اختصاص می‌دهند و با همین فشارهای تورمی و معیشتی روبه‌رو هستند، چیست؟

اما هر بار که سخن از افزایش دستمزد کارگران به میان می‌آید، برخی از فعالان صنعتی و اقتصادی یا کارفرمایان، چماق تعدیل نیرو را بلند می‌کنند. به‌اعتقاد این صاحبان سرمایه و طرفداران آنها، رشد دستمزد نه‌تنها تورم‌زا است، بلکه به افزایش قابل‌توجه هزینه‌های تولید می‌انجامد؛ در نتیجه کارفرمایان ناچار به تعدیل نیرو خواهند بود. با این وجود تاکنون هیچ آمار رسمی در زمینه تاثیر رشد دستمزد بر نرخ بیکاری منتشر نشده و به‌نظر می‌رسد سهم هزینه نیروی انسانی در هزینه تمام شده تولید محدود است. باید به این نکته توجه شود که رشد دستمزد معلول تورم و راهکاری برای تداوم معیشت افراد است. در شرایطی که دستمزد کارگران هر روز فاصله بیشتری از تورم و خط معیشت می‌گیرد، مصرف بسیاری از کالاهای اساسی و غیراساسی کاهش می‌یابد و شاهد افت خرید ازسوی مردم و بروز رکود در اقتصاد خواهیم بود. علاوه بر این به‌گفته همان اقتصاددانان مخالف رشد دستمزد کارگران، اقتصاد علمی جهانی است و در اغلب کشورها میزان دستمزد با اتکا به همین علم براساس نرخ تورم ترمیم می‌شود. کافی است نگاهی به تجربه کشور همسایه ترکیه بیندازیم. این کشور نیز همچون ایران با چالش‌های گسترده اقتصادی روبه‌رو است و تورم آن از مرز ۸۰ درصد نیز گذشته است. با این وجود از ابتدای سال جاری میلادی دو بار اقدام به افزایش قابل‌توجه دستمزدها کرده است. البته بی‌تردید صنعتگران و صاحبان کسب‌وکارهای مختلف در کشور با چالش‌های متعددی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. تحریم و نبود تعاملات جهانی در طول سال‌های گذشته لطمات غیرقابل جبرانی را به کسب‌وکارها وارد کرده و دولت نیز به‌دلیل کاهش درآمدها با کسری بودجه قابل‌توجهی روبه‌رو است؛ اما کوچک کردن هرروزه سفره مردم به قدری که بر سر زنده ماندن بجنگند، راهکار مقابله با این شرایط نیست. در واقع سیاست‌گذاران نباید از جیب کارگران به تولیدکننده و کارفرما، تخفیف بدهند. البته نباید از ذکر این نکته نیز غافل شد که با رشد روزافزون تورم، افزایش دستمزدها نیز مسکنی کوتاه‌مدت است؛ بنابراین برای عبور از این باتلاق باید فکری اساسی به حال اقتصاد کشور کرد. در این شماره از روزنامه صمت به بررسی وضعیت دستمزد کارگران با در نظر گرفتن دو وجه کارگر و کارفرما پرداخته‌ایم.

فاصله تورمی کشورهای جهان

نرخ تورم در ایران حداقل ۴ برابر سایر کشورهای دنیا است

بسیاری از مسئولان از جمله رئیس کل بانک مرکزی در حالی از روند نزولی نرخ تورم در ایران و روند افزایشی آن در سایر کشورها خبر می‌دهند که بررسی‌های صورت‌گرفته حاکی از آن است که نرخ تورم در ایران حداقل ۴ برابر سایر کشورهای دنیا است.

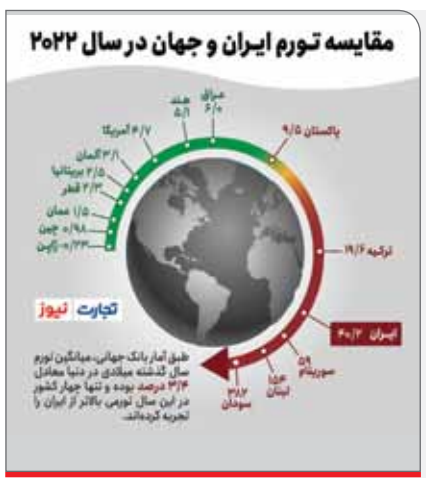
در شرایط آشفته فشارهای تورمی جهانی در بحبوحه افزایش نرخ مواد غذایی و انرژی و اختلال در زنجیره تامین به‌دنبال همه‌گیری ویروس کرونا، جنگ بین روسیه و اوکراین تنش‌های عرضه و تقاضا را تشدید و با فشار به طرف مصرف‌کننده، رشد اقتصاد جهانی را تهدید کرد.

مشکلات اقتصادی ایران نیز از سویی متاثر از مشکلات بین‌المللی و از سوی دیگر متاثر از شرایط داخلی با بحران‌های جدی مواجه است؛ هرچند به گفته برخی از مسئولان، باتوجه به رویکردهای اتخاذشده در مدیریت فضای اقتصاد کلان ایران و تمهیدات و سیاست‌های اندیشیده شده، روند کاهشی نرخ تورم ادامه داشته و شاهد ثبات در بازار ارز، شتاب‌گیری رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری مناسب در فعالیت‌های اقتصادی خواهیم بود.

فارغ از صحت و سقم این ادعا، آنچه در ادامه می‌خوانید مقایسه نرخ تورم به‌عنوان یکی از شاخص‌های کلان اقتصادی ایران با نرخ این مولفه تاثیرگذار در اقتصاد سایر کشورهای جهان است.

مقایسه تورم ایران و جهان در سال ۲۰۲۲

مقایسه تورم ایران و جهان در سال گذشته میلادی نشانگر وضعیت نامساعد اقتصاد ایران در میان کشورهای توسعه‌یافته و حتی در حال توسعه است.

به‌گزارش تجارت‌نیوز، مطابق گزارش مرکز آمار، نرخ تورم ایران در سال ۱۴۰۰ به ۴۰.۲ درصد رسید، این در حالی است که طبق آمار بانک جهانی، میانگین تورم سال گذشته میلادی در دنیا ۳.۴ درصد بوده و تنها ۴ کشور در این سال تورمی بالاتر از ایران را تجربه کرده‌اند.

مقایسه نرخ تورم ایران با سایر کشورهای جهان

براساس آمار صندوق بین‌المللی پول نرخ تورم ایران با نرخ تورم جهانی و سایر کشورهای جهان اختلاف بسیار زیادی دارد. افزایش نرخ تورم در پی افزایش نرخ ارز و به تبع آن افزایش نرخ کالاها در سال ۹۸ بوده است. به گزارش ایمنا سازمان برنامه و بودجه در گزارش مبانی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و برنامه سالانه دستگاه‌های اجرایی بودجه سال ۱۴۰۰ به تحلیل نرخ تورم پرداخت. طبق جزئیات این گزارش تورم ایران در سال ۲۰۲۰ بالغ بر ۳۴.۲ درصد و همچنین در سال ۲۰۲۱ با اندکی کاهش ۳۳.۵ درصد پیش‌بینی شده، این در حالی است که تورم اروپا در همین سال‌ها کمتر از یک درصد در نظر گرفته شد. نرخ تورم جهان و کشورهای منتخب برای سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ از ۳ درصد کمتر در نظر گرفته شد. سازمان برنامه و بودجه با اشاره به آمارهای صندوق بین‌المللی پول بر این نکته تاکید دارد که نرخ تورم ایران اختلاف فاحشی با نرخ تورم جهانی و کشورهای توسعه‌یافته دارد.

جدول ۲-۰- نرخ تورم جهان و کشورهای منتخب (درصد)

کشور	آمریکا	چین	ژاپن	اروپا	ایران
۲۰۰۵	۳/۳۹	۱/۷۸	۲/۱۱	۲/۲۸	۱۳/۳۲
۲۰۰۶	۳/۲۷	۱/۴۸	۲/۳۷	۲/۱۶	۱۰/۰۲
۲۰۰۷	۲/۸۵	۴/۸۳	۰/۱۲	۲/۱۱	۱۷/۳۴
۲۰۰۸	۳/۸۴	۵/۹۳	۱/۳۸	۳/۱۶	۲۵/۲۱
۲۰۰۹	-۰/۳۰	-۰/۷۰	۱/۳۲	۰/۱۳	۱۳/۵۵
۲۰۱۰	۱/۶۴	۳/۱۸	۱/۴۲	۱/۳۳	۱۰/۰۹
۲۰۱۱	۳/۱۶	۵/۵۵	۲/۱۸	۲/۲۸	۲۶/۳۹
۲۰۱۲	۲/۰۷	۲/۶۲	۲/۶۱	۲/۶۶	۲۶/۶۲
۲۰۱۳	۱/۴۶	۲/۶۱	۲/۶۲	۱/۳۲	۲۴/۱۰
۲۰۱۴	۱/۶۲	۱/۹۲	۲/۳۵	۰/۱۸	۱۶/۶۰
۲۰۱۵	۰/۱۲	۱/۴۴	۱/۳۹	-۰/۰۲	۱۲/۴۵
۲۰۱۶	۱/۲۶	۲/۰۰	۱/۳۹	۰/۱۸	۹/۲۵
۲۰۱۷	۲/۱۳	۱/۵۸	۲/۶۳	۱/۴۲	۸/۰۵
۲۰۱۸	۲/۴۴	۲/۰۲	۲/۶۲	۱/۷۳	۱۸/۰۱
۲۰۱۹	۱/۸۰	۲/۹۰	۲/۳۰	۱/۶۳	۳۰/۹۱
۲۰۲۰	۱/۲۲	۲/۰۵	۲/۹۹	۰/۷۳	۳۴/۲۲
۲۰۲۱	۴/۷۴	۱/۵۵	۲/۳۹	۲/۹۸	۳۶/۵۰

مقایسه نرخ تورم ایران با کشورهای همسایه

به گزارش ایسنا، ایران یکی از کشورهایی است که طبق اعلام بانک جهانی، در هر ۳ سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۲ رشد مثبت را به ثبت رساند. با این وجود نرخ تورم ایران در مقایسه با بسیاری از کشورهای همسایه بالاتر است.

۱- ترکیه
حجم تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۷۲۰ میلیارد دلار
سرانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۸۶۳۳.۱ دلار
ضریب جینی: ۴۱.۹
متوسط امید به زندگی در سال ۲۰۲۱: ۷۷.۷ سال
نرخ تورم پیش‌بینی‌شده در سال ۲۰۲۱: ۱۷.۷ درصد

۲- ارمنستان
حجم تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۱۲.۶ میلیارد دلار
سرانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۴۳۴۴.۸ دلار
ضریب جینی: ۲۹.۹
متوسط امید به زندگی در سال ۲۰۲۱: ۷۵.۵ سال
نرخ تورم پیش‌بینی‌شده در سال ۲۰۲۱: ۶.۳ درصد

۳- ایران
حجم تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۲۰۲.۸ میلیارد دلار
سرانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۲۴۱۴.۳ دلار
ضریب جینی: ۴۲
متوسط امید به زندگی در سال ۲۰۲۱: ۷۶.۷ سال
نرخ تورم پیش‌بینی‌شده در سال ۲۰۲۱: ۴۲.۹ درصد

۴- عراق
حجم تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۱۵۳.۷ میلیارد دلار
سرانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۳۸۲۳.۴ دلار
ضریب جینی: ۲۹.۵
متوسط امید به زندگی در سال ۲۰۲۱: ۷۰.۶ سال
نرخ تورم پیش‌بینی‌شده در سال ۲۰۲۱: ۷.۵ درصد

۵- روسیه
حجم تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۱۴۸۶.۹ میلیارد دلار
سرانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۱۰ هزار و ۶۹۰ دلار
ضریب جینی: ۳۷.۵
متوسط امید به زندگی در سال ۲۰۲۱: ۷۳.۱ سال
نرخ تورم پیش‌بینی‌شده در سال ۲۰۲۱: ۶.۲ درصد

۶- گرجستان
حجم تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۱۵.۹ میلیارد دلار
سرانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۴۲۹۷.۳ دلار
ضریب جینی: ۳۴.۵
متوسط امید به زندگی در سال ۲۰۲۱: ۷۳.۸ سال
نرخ تورم پیش‌بینی‌شده در سال ۲۰۲۱: ۹ درصد

۷- جمهوری آذربایجان
حجم تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۴۲.۶ میلیارد دلار
سرانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱: ۴۲۱۷.۸ دلار
ضریب جینی: اعلام نشده
متوسط امید به زندگی در سال ۲۰۲۱: ۷۳ سال
نرخ تورم پیش‌بینی‌شده در سال ۲۰۲۱: ۵.۵ درصد

نرخ تورم در کشورهای اروپایی و امریکایی

در ایالات متحده امریکا هزینه‌های مصرف‌کننده در ماه مارس بیش از حد انتظار افزایش یافته و افزایش مخارج مصرف‌کننده در سه‌ماهه دوم و ترس از رکود اقتصادی پس از انقباض غیرمنتظره، اقتصاد این کشور را در ۳ ماه اول سال کوچک کرده است. به‌گفته وزارت بازرگانی، هزینه‌های مصرف‌کننده که بیش از دوسوم فعالیت اقتصادی ایالات متحده را تشکیل می‌دهد، در ماه گذشته ۱.۱ درصد افزایش یافت.

طبق داده‌های وزارت کار ایالات متحده، نرخ تورم سالانه برای ایالات متحده ۸.۵ درصد برای ۱۲ ماه منتهی به مارس ۲۰۲۲ است که بالاترین نرخ تورم از دسامبر ۱۹۸۱ در این کشور است.

تورم سالانه با همه معیارها از هدف ۲ درصدی فدرال‌رزرو فراتر رفته و انتظار می‌رود بانک مرکزی نرخ بهره را ۰.۵ درصد افزایش دهد.

هزینه‌های نیروی کار در امریکا نسبت به سال قبل ۴.۵ درصد افزایش یافته که بیشترین افزایش از سال ۲۰۰۱ است. تورم بریتانیا در ماه مارس به ۷ درصد سالانه رسید -بالاترین میزان در ۳۰ سال گذشته- زیرا افزایش نرخ مواد غذایی و انرژی همچنان مصرف‌کنندگان را تحت فشار قرار می‌دهد و سیاست‌گذاران را با مشکل مواجه می‌کند.

بانک مرکزی انگلیس در ۳ جلسه متوالی سیاست پولی، نرخ بهره را افزایش داده و هزینه‌های استقراض را از پایین‌ترین سطح تاریخی خود یعنی ۰.۱ درصد به ۰.۷۵ درصد افزایش داده، زیرا به‌نظر می‌رسد تورم را مهار کند، بدون اینکه مانع رشد اقتصادی شود.

بانک‌های مرکزی در سراسر جهان با یک اقدام متعادل بین مقابله با تورم فزاینده و نشانه‌های کاهش رشد اقتصادی روبه‌رو هستند، در حالی که جنگ روسیه و اوکراین بهبود اقتصادها از همه‌گیری کرونا را کاهش می‌دهد.

در فرانسه نیز نرخ تورم افزایش چشمگیری داشته و در مارس ۲۰۲۲ به ۴.۵ درصد رسید که بالاترین میزان از دسامبر ۱۹۸۵ بوده است. در فرانسه، شاخص نرخ مصرف‌کننده خدمات، به‌ویژه اجاره و خدمات حوزه مسکن، خدمات بهداشتی، حمل‌ونقل و ارتباطات بیشترین سهم را از سبد هزینه‌ای خانوار دارند. آلمان نیز از افزایش نرخ تورم در ماه‌های اخیر در امان نبوده و برآوردهای اولیه نشان داد انتظار می‌رود نرخ تورم مصرف‌کننده آلمان در آوریل ۲۰۲۲ از ۷.۳ درصد در ماه مارس به ۷.۴ درصد برسد.

از طرف دیگر نرخ تورم کانادا در ژانویه سال ۲۰۲۲ به ۵.۱ درصد رسید که بالاترین نرخ تورم از سپتامبر ۱۹۹۱ است و به‌طور قابل‌توجهی بالاتر از انتظارات بازار (۴.۸ درصد) است.

نرخ تورم در کشورهای آسیایی

چین از جمله کشورهای آسیایی است که نسبتا با نرخ تورم پایین‌تری مواجه است. در سال ۲۰۲۱، متوسط نرخ تورم سالانه در چین حدود ۰.۸۵ درصد بود.

پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول که در آوریل منتشر شد، نرخ تورم این کشور در سال ۲۰۲۲ را حدود ۲.۱ درصد اعلام کرد.

نرخ تورم سالانه چین در مارس ۲۰۲۲ از ۰.۹ درصد در ۲ ماه قبل و بالاتر از برآوردهای بازار (۱.۲درصد)، به بالاترین میزان در ۳ ماه گذشته یعنی ۱.۵ درصد رسید.

چین در سال ۲۰۲۰ تورم نسبتا پایینی را در میان کشورهای نوظهور داشته است؛ با این حال این وضعیت ممکن است در آینده تغییر کند، زیرا نرخ تورم در کشورهای توسعه‌یافته اخیرا به‌سرعت در حال افزایش است، در حالی که قیمت‌ها در چین فقط به‌طور متوسط افزایش می‌یابد. در این میان سرعت رشد نرخ تورم در ژاپن کاهش یافته و طبق برآوردهای صورت گرفته در ژانویه ۲۰۲۲ به ۰.۵ درصد رسیده که از رشد ۰.۸ درصدی یک ماه قبل که تندترین سرعت در ۲ سال گذشته بوده، کمتر است و این آمار حاکی از پنجمین ماه متوالی افزایش نرخ تورم بوده است. در هند نیز نرخ تورم از ۴.۸۷ درصد در مارس ۲۰۲۱ به ۷.۶۸ درصد در مارس ۲۰۲۲ افزایش یافته است.

طبق آمار منتشر شده ازسوی مراکز رسمی این کشور افزایش نرخ مواد غذایی بیشترین نقش را در افزایش نرخ تورم در هند داشته‌اند.

صندوق بین‌المللی پول اخیرا پیش‌بینی رشد اقتصاد کره جنوبی در سال ۲۰۲۲ را از ۳ درصد به ۲.۵ درصد کاهش داده و در عین حال پیش‌بینی تورم خود را برای این کشور از ۳.۱ درصد به ۴ درصد ارتقا داده است.

گسترش صنعت
صنعت
شنبه
۱۴ آبان ۱۴۰۱
۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
۵ نوامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۸۹
پیاپی ۳۵۰۷

قدرت خرید کارگران حفظ نشده است

دانش‌بنیان‌ها درمانگر اقتصاد بیمار

افزایش دستمزد مساوی است با تعدیل نیروی انسانی

صنایعی که می‌توانند اشتغالزا و کارآفرین باشند

درگیری صنایع کوچک با چالش‌های بزرگ

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

از نقش صنایع کوچک و متوسط در اشتغال، تولید و صادرات سخن بسیار گفته شده؛ صنایعی که وضعیت آنها به لحاظ وسعت، رونق و رکود، بیانگر میزان سلامت اقتصاد یک کشور است و جایگاه بخش خصوصی در اقتصاد و توان اقتصادی برای رشد را نشان می‌دهند. این صنایع با توجه به اشتغالزایی که دارند می‌توانند نقش موثری در بکارگیری نیروی انسانی و کارآفرین داشته باشند؛ مزیتی که زیر سایه نبود حمایت‌های دولتی موردغفلت واقع شده است. صنعت در این گزارش به مشکلات صنایع کوچک در اشتغالزایی و تامین نیروی انسانی پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

مزیت صنایع کوچک در اقتصاد

براساس آمار موجود در ایران فقط ۱۰ درصد صنایع را صنایع بزرگ شامل می‌شوند و حدود ۹۰ درصد از آنها صنایع کوچک و متوسط هستند. صنایع کوچک و متوسط، نقش مهمی در اقتصادهای جهان و سهم بالایی در اشتغال دارند که در کشورمان حدود ۱۴ درصد از آنها در اصفهان استقرار یافته‌اند؛ صنایعی مانند لوازم‌خانگی، غذایی و آشامیدنی، پوشاک و نساجی، دخانیات، مبلمان و دکوراسیون داخلی، لوازم‌التحریر، بهداشتی و آرایشی، الکتریکی و... این صنایع می‌توانند علاوه بر تامین نیازهای داخلی با گرفتن شرکای تجاری قدرتمند و صاحب‌نام، هم برندینگ خود را توسعه دهند و هم با تولید مشترک، با برندهای دیگر در بازارهای جهانی وارد رقابت شوند. این نوع صنایع به‌دلیل نقش بسیار مهمی که در افزایش تولید، اشتغال و درنتیجه رشد اقتصادی دارند، همواره موردتایید سران کشورها به‌ویژه ایران هستند، زیرا می‌توانند راهی برای اشتغال جوانان و استفاده از ظرفیت‌های آنها به‌ویژه در سطح بومی باشند. علاوه بر این، این صنایع نه‌تنها قادر به تامین نیاز داخل هستند، بلکه می‌توانند از طریق صادرات، ارزآوری قابل‌توجهی داشته باشند. حال باوجود مزایایی که صنایع کوچک برای اقتصاد کشور دارند، قطعا در این روزگار تحریم‌ها و جنگ اقتصادی، حمایت از آنها می‌تواند شرایط امن‌تری را برای استمرار تولیدات بیشتر و باکیفیت‌تر فراهم کند.

سهم صنایع کوچک در اشتغالزایی

اصفهان، صنعتی‌ترین استان کشور است و صنایع کوچک یکی از پایه‌های مهم اشتغالزایی در بخش صنعت این استان به‌شمار می‌روند. به‌گفته مسئولان شهرک‌ها و نواحی صنعتی اصفهان، این استان در ۴ دهه گذشته با انعقاد بیش از ۹ هزار و ۲۰۰ قرارداد، ۵ هزار و ۸۰۰ واحد صنعتی و اشتغالزایی بیش از ۱۳۰ هزار نفر، مهم‌ترین میزبان صنایع کوچک و متوسط بوده است. همچنین به‌دلیل وضعیت چند سال گذشته رودخانه زاینده‌رود و کاهش شدید فعالیت‌های کشاورزی در اصفهان، توسعه صنایع کوچک می‌تواند سهم بزرگی در رهایی شاغلان بیکارشده بخش کشاورزی داشته باشد.

به نقل از ایمنا، محمدجواد بگی، عضو شرکت شهرک‌های صنعتی استان اصفهان، درباره فعالیت این صنایع گفت: صنایع کوچک براساس اشتغالی که ایجاد می‌کنند، به صنایعی گفته می‌شود که از یک تا ۵۰ نفر نیروی فعال دارند و واحدهای با ۵۰ تا ۱۵۰ نفر نیروی انسانی هم به‌عنوان صنایع متوسط شناخته می‌شوند که براساس این تعریف حدود ۹۰ تا ۹۵ درصد از صنایع کشور را کوچک و متوسط تشکیل داده‌اند.

وی با بیان اینکه تا کنون حدود ۱۴۰ هزار اشتغال پایدار توسط صنایع کوچک در اصفهان ایجاد شده، گفت: حمایت از تولید و صنایع کوچک و متوسط در راستای توسعه اشتغال، به‌ویژه حل مشکل اشتغال جوانان، موضوعی بسیار ضروری است.

بگی درباره نقش صنایع کوچک در اشتغالزایی مناطق کم‌برخوردار افزود: از آنجا که خشکسالی‌های اخیر و کمبود آب، یکی از موانع توسعه بخش‌های اقتصادی به‌ویژه بخش کشاورزی است می‌توان با توسعه صنایع کوچک در مناطق گوناگون جایگزینی برای افرادی که قادر به ادامه کشاورزی نیستند، ایجاد کرد. به‌عبارتی با حمایت از توسعه این‌گونه صنایع، شرایط مناسبی برای اشتغالزایی و کمک به بهبود سطح معیشتی در مناطق محروم و روستایی فراهم می‌شود.

به‌گفته بگی با توجه به سیاست‌های فعلی کشور مبنی بر جلوگیری از مهاجرت روستاییان به شهر و توسعه مناطق کمتر توسعه‌یافته روستاها، تامین زیرساخت‌ها در این مناطق و همچنین فعال شدن واحدهای صنعتی و تولیدی، عامل ایجاد اشتغال در مناطق روستایی خواهد بود.

وی افزود: برای اجرایی کردن توسعه صنایع کوچک در مناطق محروم لازم است مشوق‌ها و تسهیلات مناسب و ارزان‌قیمتی در اختیار صاحبان این صنایع قرار گیرد که البته شرکت شهرک‌ها در این راستا اقداماتی انجام داده است.

چالش‌های صنایع کوچک

باوجود تمام مزایا، منافع و تاثیرات مطلوب توسعه صنایع کوچک بر اقتصاد کشور، اما موانع و محدودیت‌هایی بر سر راه پیشرفت این صنایع وجود دارد. به‌عنوان مثال، فشارهای نهادهایی همچون سازمان مالیاتی، بانک‌ها و تامین اجتماعی موجب دلسردی، رکود و ورشکستگی آنها می‌شود. در این زمینه نیز عضو شرکت شهرک‌های صنعتی استان اصفهان می‌گوید: آن‌گونه که بانک‌ها با صنایع بزرگ همکاری و تعامل دارند، با صنایع کوچک همکاری لازم را از خود نشان نمی‌دهند. بگی در این‌باره افزود: مشکلات دیگر هم مربوط به مالیات بر ارزش‌افزوده موانع بیمه‌ای و مشکلات کارگری است که همگی موانعی در مقابل صنایع کوچک هستند. از سویی برخی قوانین و مصوبه‌ها مانعی برای این صنایع به‌شمار می‌روند.

وی خاطرنشان کرد: اگر به این صنایع با نگاهی ویژه توجه شده و حمایت‌های لازم از آنها انجام شود، یکی از شاخصه‌های مهم رشد و رونق تولید داخل و افزایش یافتن صادرات به‌شمار می‌آیند.

ضرورت حمایت همه‌جانبه دولت از صنایع کوچک و متوسط

بسیاری از فعالان اقتصادی بر این باورند که حمایت همه‌جانبه دولت از صنایع کوچک گسترش تولید و اشتغال را به همراه دارد. به گفته این گروه با راهنمایی و نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت، صنایع کوچک در زمینه موقعیت‌یابی، خرید تجهیزات، تامین مواد اولیه، تولید و صادرات هدایت و رهبری شوند.

رضا امیدوار تجریشی، عضو خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران در گفت‌وگو با ایراسین با اشاره به اهمیت صنایع کوچک، اظهار کرد: زنجیره تامین و تولید از صنایع کوچک آغاز می‌شود و به صنایع متوسط و بزرگ منتهی می‌شود. در جهان تعاریف گوناگونی از صنایع کوچک و متوسط وجود دارد، به‌عنوان مثال در ایران صنایع با اشتغال زیر ۵۰ نفر صنایع کوچک به‌شمار می‌آید، اما در ژاپن صنایع با سقف اشتغال ۳۰۰ نفر کوچک قلمداد می‌شوند.

وی افزود: صنایع کوچک با برخورداری از فرهنگ سازمانی چابک، تکنولوژی روز و سیستم تولید انعطاف‌پذیر می‌توانند محصولات خود را با قیمت کمتر و کیفیت مطلوب تولید و روانه بازار کنند.

عضو خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران خاطرنشان کرد: صنایع کوچک در ایران نسبت به صنایع بزرگ از قدمت و سابقه بیشتری برخوردار هستند که پیشینه آنها به بازارهای اولیه در هر شهر برمی‌گردد. هم‌اکنون صنایع کوچک و متوسط کشور در ۵۰۹ شهرک و ۳۳۸ ناحیه صنعتی مشغول به فعالیت هستند و زمینه اشتغال مستقیم حدود یک میلیون نفر را فراهم کرده‌اند.

تجریشی افزود: دولت از طریق تامین مالی، ایجاد مشوق‌های حمایتی و باز کردن گره‌های بروکراسی اداری در زمینه احداث و توسعه صنایع کوچک، می‌تواند کمک بزرگی به گسترش تولید و اشتغال کشور کند.

وی در ادامه گفت: با تقویت برندینگ و افزایش ظرفیت بازرگانی صنایع کوچک باید در زمینه تامین مواد اولیه تا صادرات کالا به این صنایع کمک کرد و از تجربیات پیشکسوتان و اساتید صنعت در این‌باره گفت.

تجریشی اظهار کرد: سابقه ایران در مسیر ترانزیتی مانند جاده ابریشم درخشان است و با احیای جاده ابریشم که و از سوی دولت چین در حال انجام است و با توجه به قرارداد ۲۵ ساله ایران و چین می‌توان در راستای تقویت صنایع کوچک برای صادرات محصولات، گام‌های بزرگی را برداشت.

وی تصریح کرد: به‌عنوان مثال، خودروسازی در جهان یک صنعت بزرگ به‌شمار می‌آید که از ظرفیت صنایع کوچک و متوسط بهره‌مند می‌شود، با حمایت و بروزرسانی صنایعی که در زمینه تولید قطعات خودرو فعال هستند، می‌توانیم به یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان قطعات خودرو در منطقه تبدیل شویم.

عضو خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران افزود: ضرورت دارد دولت با رفع موانع و تسهیل فرآیندهای اداری و حذف بروکراسی، امکان دریافت تسهیلات از شبکه بانکی را آسان و تسریع کند تا صاحبان صنایع کوچک بتوانند وام موردنیاز خود برای خرید تجهیزات و مواد اولیه را در کمترین زمان دریافت کنند و در گیر پیچ‌وخم‌های اداری و زمانبر نشوند. همچنین باید با پشتیبانی در زمینه بازاریابی و فروش محصولات صنایع کوچک به تامین مالی این بنگاه‌ها کمک کرد.

وی ادامه داد: باید تمام نهادهای دخیل برای حمایت همه‌جانبه از صنایع کوچک در این زمینه یکپارچه شده و با راهنمایی، مشاوره و نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت، صنایع کوچک در زمینه موقعیت‌یابی، خرید تجهیزات، تامین مواد اولیه، ساخت و تولید و صادرات، هدایت و رهبری شوند. تجریشی تاکید کرد: حمایت چندجانبه دولت در زمینه‌های گوناگون باید انجام شود، در احداث هر واحد صنعتی، خوشه صنعتی و آمایش سرزمین، سرلوحه کار قرار گیرد و در راستای کاهش هزینه حمل‌ونقل و تامین مواد و تجهیزات به‌درستی محل ساخت و توسعه صنایع انتخاب شود. وی خاطرنشان کرد: در کنار ساخت و توسعه شهرک‌های صنعتی در زمینه تامین زیرساخت‌های لازم مانند حمل‌ونقل، ترابری تولید، مسکن کارگران، تجهیز صنایع و آموزش نیروها اقدام و زنجیره به‌طور متوازن تامین شود. تجریشی تاکید کرد: ظرفیت سازمان‌ها به‌طور همه‌جانبه در اختیار توسعه صنایع کوچک قرار گیرد و دولت از ظرفیت وزارتخانه‌های آموزش‌وپرورش، صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی و... در زمینه آموزش عملی و فنی‌وحرفه‌ای، تسهیلات مالی، هدایت و مشاوره و کوچینگ صنایع استفاده کند.

عضو خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران یکی از مشکلات اساسی در صنایع کشور را کمبود نیروی مهارت‌دیده دانست و افزود: فارغ‌التحصیلان دانشگاهی بیشتر در مباحث علمی تبحر دارند، اما در اجرا از مهارت لازم برخوردار نیستند. با وجود مراکز فنی‌وحرفه‌ای و آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های متعدد دانشگاهی نباید صنعت در بروزرسانی مشکل داشته باشد، بنابراین نیاز است دانشگاه در دل کار و صنعت حضور داشته باشد تا بتواند خوراک فناوری و نوآوری صنایع را تامین کند.

وی در ادامه گفت: با آموزش و تقویت مهارت نیروی انسانی در صنایع کوچک به افزایش بهره‌وری و کارآمدی صنایع کمک کرد در غیر این صورت با تداوم وضع موجود در سال‌های آینده با بحران نیروی کار مواجه می‌شویم.

فارغ‌التحصیلان دانشگاهی بیشتر در مباحث علمی تبحر دارند، و در اجرا از مهارت لازم برخوردار نیستند

رونق‌بخش تولید

همچنین در این زمینه احمد صادقی، کارشناس اقتصاد، در گفت‌وگو با ایمنا اظهار کرد: صنایع کوچک نسبت به صنایع متوسط و بزرگ نیازمند نیروی انسانی کمتری هستند و اگر زیرساخت‌ها و شرایط مناسبی برای آنها فراهم شود، رونق‌بخش تولید، اشتغالزا و کارآفرین هستند. اگر به جایگاه این صنایع در کشورهای پیشرفته و در حال توسعه نگاهی بیندازیم در می‌یابیم که این صنایع نقش بسزایی در کاهش بیکاری و رشد اقتصادی ایفا می‌کنند.

صادقی اظهار کرد: اما فعالیت همین صنایع پر اهمیت در ایران نیز با مشکلاتی روبه‌رو است که اغلب باعث بی‌انگیزگی فعالان این بخش می‌شود. درواقع این معضلات، مانعی برای رشد و پویایی این صنایع به‌شمار می‌روند. این کارشناس درباره این معضلات گفت: در گام نخست، کمبود نقدینگی و تامین مالی، از چالش‌های بسیار مهم این صنایع است. پس از آن فناوری‌های و تجهیزات قدیمی و سطح پایین در مقایسه با فناوری روز جهان، موانع دسترسی به مواد اولیه، مشکلات مدیریتی، نبود نیروی انسانی متخصص، فقدان وام‌ها و تسهیلات لازم و در پایان هم کمبود مشتری داخلی و خارجی از بزرگ‌ترین چالش‌های این روزهای صنایع کوچک به‌شمار می‌رود. علاوه بر این، تحریم‌ها و گرانی دلار، خود ایجادکننده چنین موانعی هستند و مزید برعلت مشکلات معمول شده‌اند. صادقی افزود: این مشکلات در کشورهای درحال توسعه یا توسعه‌یافته، با سیاست‌های خاص نظام پولی و بانکی و همچنین مدیریت درست در مشوق‌های تولیدی رفع می‌شود، زیرا در این کشورها ارزش صنایع کوچک به‌عنوان عامل کسب‌وکار، اشتغالزایی، کارآفرینی و رونق‌بخش تولید شناخته‌شده است، درنتیجه از سوی سازمان‌های مربوطه تسهیلات و مشوق‌هایی شامل کمک‌های مالی و اعتباری، حمایت‌های مالیاتی، وام‌های کم‌بهره، کمک در بازاریابی، بهبود زیرساخت‌ها و مواردی از این قبیل به آنها می‌شود تا فعالیت‌شان متوقف نشود.

سخن پایانی

با در نظر گرفتن تجربه کشورهای موفق در عرصه سازماندهی صنایع کوچک، به نظر می‌رسد ما نیز نیازمند اتخاذ راهکارهای مناسب و کارآمد برای ساماندهی صنایع کشور خود هستیم. تدابیری که به‌گفته کارشناسان این حوزه می‌توان با تدوین برنامه‌های اصولی مانند انتقال فناوری از شرکت‌های مادر تخصصی به این شرکت‌ها، ارتقای منابع انسانی از طریق آموزش‌های تخصصی، پیاده‌سازی سیستم‌های به‌روز مدیریتی و صنعتی، بازنگری در سیاست‌های مالیاتی، کاهش محدودیت‌های بازرگانی و قوانین دست‌وپاگیر، سهم خود را در بازارهای جهانی افزایش دهیم. چه‌بسا توسعه صنایع کوچک و فناوری‌های متوسط، می‌تواند در قالب سیاست و تدابیری مناسب برای کشور ما مطرح باشد که این خود باعث رفع فقر، افزایش درآمد، ایجاد فرصت‌های شغلی برای نیروی انسانی، انباشت سرمایه از طریق افزایش بازدهی و بهبود بهره‌وری در تمامی بخش‌های صنایع می‌شود، به فرآیند توسعه در تمامی ابعاد اقتصادی کمک کرده و درنهایت سرعتی بیشتر به رشد اقتصادی کشور می‌بخشد.

دریچه

تاثیر تورم بر اقتصاد و کسب‌وکارها

در کشوری زندگی می‌کنیم که همواره تورم یکی از دغدغه‌هاست، اما گاهی اوقات این تورم بیش‌ازحد می‌شود و مشکلات زیادی برای دولت و جامعه به‌وجود می‌آورد. نخستین تاثیر تورم، کاهش قدرت خرید است. در واقع مفهوم تورم همین است؛ تورم، کاهش قدرت خرید یک ارز به خاطر افزایش قیمت‌ها در اقتصاد یک کشور است. یک پاسخ قابل پیش‌بینی به کاهش قدرت خرید این است که مردم به فکر می‌افتند همین الان خرید کنند و خرید را به تاخیر نمی‌اندازند، زیرا ارزش پول کاهش می‌یابد، بنابراین بهتر است پول را صرف خرید چیزهایی کنند که یا لازم است یا اینکه در هر حال ارزش خود را از دست نمی‌دهد. متاسفانه تمایل به خرج کردن و سرمایه‌گذاری کردن در زمان وجود تورم، به نوبه خود با ایجاد یک چرخه باعث افزایش گردش پول و بیشتر شدن تورم می‌شود. وقتی مردم و کسب‌وکارها به سرعت در تلاش هستند پول بی‌ارزش را نگهداری نکنند، اقتصاد لبریز از مقدار زیادی نقدینگی می‌شود که هیچ‌کس خواهان آن نیست.

به‌عبارت دیگر، عرضه پول از تقاضای آن بیشتر می‌شود و ارزش پول (قدرت خرید آن پول) با سرعت بیشتری تنزل می‌کند. این چرخه تا جایی پیش می‌رود که مردم در تقلا برای خلاص‌شدن از دست پول بی‌ارزش، مستأصل شده و موعد دریافت حقوق ماهانه و درآمد، تبدیل به روزهایی می‌شود که مردم دیوانه‌وار به خرید کردن و خرج کردن می‌پردازند.

همانند تورم‌های شدیدی که پس از سال‌های جنگ جهانی در آلمان، مجارستان و در سال‌های اخیر در زیمبابوه اتفاق افتاده، دولت‌ها تمایل شدیدی دارند که افزایش قیمت‌ها را تحت کنترل داشته باشند. اگر نرخ بهره پایین باشد، شرکت‌ها و اشخاص عادی می‌توانند با بهره کم وام بگیرند تا یک کسب‌وکار ایجاد کنند، به تحصیل بپردازند، افراد جدید استخدام کنند یا اینکه یک قایق جدید تفریحی خریداری کنند. به‌عبارت دیگر، نرخ بهره پایین، افراد را ترغیب به خرج کردن و سرمایه‌گذاری می‌کند که معمولا باعث شعله‌ور شدن تورم می‌شود.

وقتی نقدینگی زیادی در جریان نیست، پول به‌عنوان عنصری کمیاب‌تر تلقی می‌شود و این تصور از کمیابی پول، باعث افزایش ارزش آن می‌شود؛ بنابراین تلاش بانک‌های مرکزی این است که با تنظیم نرخ بهره، نرخ تورم کنترل شده و نزدیک به نرخ هدف باقی بماند. نقش دیگر بانک‌های مرکزی در کنترل تورم، مدیریت عرضه پول است. اگر مقدار عرضه پول، سریع‌تر از اقتصاد رشد کند، ارزش پول کمتر می‌شود و تورم شروع به بالا رفتن می‌کند. این دقیقا همان اتفاقی بود که با چاپ بی‌رویه پول در ویمار آلمان رخ داد، زیرا هدف از چاپ پول این بود که غرامت جنگ جهانی اول پرداخت شود. تورم می‌تواند باعث کاهش هزینه وام نیز شود. وقتی بانک مرکزی کاملا پیرو و سیاستمداران شده، تورم معمولا باعث کاهش هزینه وام می‌شود. فرض کنید شما با نرخ سود سالانه ۵ درصد، ۱۰ میلیون تومان وام گرفته‌اید. اگر نرخ تورم ۱۰ درصد باشد، ارزش واقعی بدهی شما، سریع‌تر از نرخ بهره و اصل پولی که باید پس بدهید، کاهش می‌یابد. شاید این موضوع برای شما عجیب باشد، اما برخی شواهد حاکی از آن است که افزایش تورم گاهی اوقات باعث کاهش بیکاری می‌شود.

معمولا حقوق نیروی کار تمایل به ماندن در وضعیتی ثابت دارد به این معنا که حقوق ماهانه افراد نسبت به تغییرات اقتصادی، با سرعت کمی تغییر می‌کند. استدلال جان مینارد کینز (اقتصاددان قرن بیستم) این بود که رکود بزرگ منجر به افزایش بیکاری شد، زیرا کارگران در مقابل کاهش حقوق مقاومت کردند که به اخراج آنها منتهی شد. چنین پیامدی ممکن است به‌طور معکوس نیز وجود داشته باشد، به این معنی که وقتی تورم به نرخ مشخصی رسید، حقوق واقعی کارکنان سقوط می‌کند و کارفرمایان می‌توانند نیروی کار بیشتری استخدام کنند.

به نظر می‌رسد این فرضیه همبستگی معکوس بین بیکاری و تورم را شرح می‌دهد. رابطه‌ای که با نام منحنی فیلیپس شناخته می‌شود.

طبق این نظریه، با کاهش بیکاری، کارفرمایان مجبور می‌شوند بابت به‌دست آوردن نیروی کار ماهر با مهارت‌های خاص، مبلغ بیشتری پرداخت کنند. با افزایش حقوق‌ها، قدرت خرید مصرف‌کننده نیز بالا می‌رود که این موضوع باعث شعله‌ور شدن اقتصاد و بیشتر شدن تورم می‌شود. این مدل را با نام تورم Cost-Push یا تورم ناشی از افزایش حقوق‌ها و مواد اولیه می‌شناسند.

تورم بالا معمولا به ریزش نرخ تبدیل ارز مرتبط است، به این معنی که یک ارز ضعیف موجب تورم بیشتر می‌شود. کشورهایی که مقادیر زیادی کالا و سرویس واردات دارند، زمانی که ارز کشور در مقابل سایر ارزها ارزش کمتری پیدا می‌کند، باید مقادیر بیشتری از ارز خود را برای به‌دست آوردن این کالاها و سرویس‌های وارداتی بپردازند. اما باید در نظر داشته باشید، تورم در یک زمان فقط یک نتیجه را دارد؛ بنابراین تورم در یک بازه زمانی مشخص، فقط یکی از این دو تاثیر را خواهد داشت.

یادداشت

از نرخ تورم تا شکاف معیشتی

علی خدایی
نایب‌رئیس کانون عالی شوراهای اسلامی کار

پس از تعیین مبلغ دستمزد کارگران در سال ۱۴۰۱ متاسفانه با جریان‌سازی و بزرگنمایی درباره این عدد و درصد افزایش دستمزد در بین صنعتگران مواجه شدیم. شاید درصد افزایش دستمزد، عدد قابل‌توجهی به نظر برسد، اما با توجه به اینکه پایه دستمزد در کشور عدد کوچکی بود، این عدد درشت به نظر می‌رسد. این عدد در مقایسه با سایر نهاده‌های تولید، هنوز با حد استاندارد خود فاصله داشت و شاهد شکاف معیشتی کارگران بین درآمد و هزینه‌ها بودیم. شکاف معیشتی با نرخ تورمی که در طول سال رشد می‌کند بیشتر هم می‌شود.

اگر طی سال‌های گذشته دستمزد را به اندازه نرخ تورم افزایش داده بودیم، امسال افزایش کمتر از نرخ تورم هم می‌توانست همین میزان درآمد نقدی برای کارگران مهیا کند. اگر از ابتدای تعیین دستمزد تا امروز مقایسه‌ای انجام شود، همواره میزان افزایش دستمزد نسبت‌به نرخ تورم عقب‌تر بوده است.

وی یادآور شد: اگر این ۱۶ درصد بالاتر از نرخ تورم که امسال برای حقوق کارگران در نظر گرفته شده، طی سال‌های قبل ۵ درصد افزایش داده بودیم، مبلغ همین امروز می‌شد؛ بنابر این جوسازی که در ابتدا سال شاهد آن بودیم، نوعی بزرگنمایی درباره عدد و درصد افزایش حقوق و دستمزد کارگران اتفاق افتاد.

صاحبان بنگاه‌های اقتصادی از این عدد به‌عنوان افزایش نامتعارف دستمزد یاد می‌کردند و همچنان یاد می‌کنند. این در حالی است که باید از آنها پرسید، افزایش متعارف چقدر است که با توجه به نرخ تورم بیش از ۴۰ درصدی، ۵۷ درصد افزایش نامتعارف به‌نظر می‌رسد؟ آیا غیر از این است که حداقل مزد کارگران باید به اندازه نرخ تورم باشد؟

در واقعیت با توجه به سهمی که دستمزد در صنعت دارد، میانگین تاثیر دستمزد در نرخ تمام‌شده کالا و خدمات، ۱۰ درصد و پایین‌تر از آن است. تجربه عملی در صنعت نشان می‌دهد صنایعی که دانش‌محور و متکی بر توان تخصصی نیروی انسانی و کارگران است و ماشین‌آلات در آن نقشی ندارد، نهایت سهم دستمزد در بهای تمام‌شده ۲۰ درصد باشد. در سایر صنایع به‌ویژه آنهایی که دارای فناوری هستند، نیروی انسانی سهم کمتری دارد و سهم دستمزد در بهای تمام‌شده تولید و خدمات به‌طور میانگین ۱۰ درصد و کمتر از آن است.

از سوی دیگر، کارشناسان معتقدند افزایش دستمزد منجر به رونق تولید و فعالیت‌های صنعتی خواهد شد. این رونق در صنایع غذایی به‌طور مستقیم قابل مشاهده خواهد بود، زیرا قدرت خرید که افزایش یابد افراد ابتدا برای مایحتاج روزمره هزینه می‌کنند. در صنایعی که با واسطه با مردم و خرید آنها ارتباط داشته باشند، این رونق ممکن است در مدت زمان طولانی‌تری محقق شود.

در حال‌حاضر در بخش صنعت با کمبود نیرو مواجه هستیم. امروز افراد با این میزان دستمزد حاضر به فعالیت در واحدهای صنعتی نیستند؛ در نتیجه صنایع برای جذب نیروی متخصص با مشکل مواجه هستند.

مشکل دیگر در حوزه صنعت این است که برخی صنعتگران برای جذب نیرو حاضر به افزایش دستمزد نیروهای خود هستند، اما عنوان می‌کنند اگر این امر برای تمام واحدهای صنعتی رخ ندهد، آنها در بازار قدرت رقابتی خود را از دست می‌دهد؛ بنابراین در صنعت ناگزیر از این افزایش دستمزد هستیم، زیرا دیگر افراد با این میزان دستمزد حاضر به کار نیستند؛ بنابراین برخی صاحبان صنایع خود خواهان واقعی شدن حقوق و دستمزدها بوده‌اند. آنها خطر کمبود نیرو را درک کرده‌اند و به‌دنبال این هستند که معضل نیروی‌کار دامنگیر تولید نشود.

در حوزه افزایش ۵۷ درصدی حقوق در صنعت جایی که نگرانی وجود داشت، کارگاه‌های کوچک بودند؛ کارگاه‌هایی که زیر ۵ نفر نیرو دارند، البته باز هم نه در تمام آنها. این کارگاه‌ها باید شناسایی شوند. البته در صنایع گوناگون باز هم این موضوع متفاوت است. در برخی صنایع از جمله صنعت کفش، متاسفانه روش کار، پرداخت حداقل دستمزد به کارگران است. آنها کارها را به صورت کنتراتی و دانه‌ای به کارگران واگذار می‌کنند. در بیشتر این کارگاه‌ها موضوع حداقل دستمزد مطرح است.

دستمزد کارگران را باید به‌عنوان یکی از نهاده‌های تولید در نظر گرفت، نرخ هر یک از نهاده‌های تولید مانند مواد اولیه، اجاره‌بها، انرژی، حمل‌ونقل و... باید با حقوق و دستمزد کارگران مورد مقایسه قرار دهد. تمام افزایش قیمتی که در نهاده‌های تولید رخ داده با عنوان تورم و نرخ تمام‌شده به کارگران تحمیل شده است. کارگران مصرف‌کنندگان محصولات صنعتی هستند. آنها بار تورم ناشی از افزایش ردیف‌های نهاده‌های تولید را تحمل کردند، اما در بحث دستمزد که یکی از نهاده‌های تولید است، کم‌کاری شده و فشار بر معیشت و زندگی کارگران را دوچندان کرده است.

انتظار است کارفرمایان بزرگ به سایر صنعتگران آموزش مدیریت نیروی انسانی بدهند. برخی کارفرمایان بیش از اینکه نیاز به نقدینگی و مشوق داشته باشند، نیاز به مشاوره نسبت به منابع انسانی دارند. امروز هر کارفرمایی که عنوان می‌کند برای افزایش دستمزد ناچار به تعدیل نیرو است، خطای بزرگی در بخش تولید مرتکب می‌شود؛ علاوه‌بر اینکه نباید منتی بر سر کارگر باشد که نگرانی بیکاری آنها هستند، زیرا بحث، مسئله اقتصادی است. صنعت به این نیروی کار نیاز دارد. آیا قرار است با تعدیل نیرو کاهش تیراژ تولید کاهش پیدا کند؟ تاکید می‌کنم افزایش قدرت خرید مردم نویدبخش رونق بازار و البته تولید است. آیا عقلانی است با افزایش تقاضا، تیراژ تولید کاهش پیدا کند؟ نیروی آموزش‌دیده و متخصصی که سال‌ها برای آن هزینه‌شده تعدیل شود و در ادامه به‌دنبال جذب کارگران جدید باشیم که تخصص لازم را ندارند؟

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

ضرورت متناسب‌سازی حقوق با تورم

قدرت خرید کارگران حفظ نشده است

ایجاد انگیزه برای نیروی انسانی و رونق تولید

روزبه‌روز کوچک‌تر شدن سفره مردم، حکایت از ساختار بیمار اقتصادی دارد که بر نفت پی‌ریزی شده است. حال که قرار شده در این رویه تغییراتی ایجاد شود، باز هم به خطا رفته و محصولات معدنی در حال جایگزین شدن با صادرات طلای سیاه است. بنای این اقتصاد بیمار رشد نرخ تورم و کاهش قدرت خرید مردم بوده که در این میان، کارگران به‌عنوان قشر آسیب‌پذیر، بیشترین زیان را خواهند دید. شکاف معیشتی نتیجه عدم‌تعادل بین نرخ تورم و سطح درآمدها بوده و تمام اینها به سیاست‌های کلان پولی‌ومالی دولت برمی‌گردد. ابتدای سال جاری، حقوق و دستمزد کارگران ۵۷ درصد افزایش یافته، اما قدرت خرید آنها نسبت به سال گذشته روندی به‌شدت کاهشی دارد. حالا هم در نیمه دوم سال فقط صحبت از افزایش حقوق کارکنان دولت شده که موردموافقت قرار گرفته است تا قدرت خرید این قشر از جامعه افزایش یابد. حال پرسش این است که آیا این افزایش حقوق نباید برای قشر کارگر هم انجام شود؟ در ادامه آیا نرخ تورم، اثر این افزایش حقوق‌ها را خنثی نخواهد کرد؟ نظر کارشناسان حوزه اقتصاد و صنعت برای تامین معیشت جامعه اعم از کارگر و کارمند چیست؟ صنعتگران چگونه باید قدرت خرید کارگران خود را افزایش دهند، ضمن اینکه موضوع تعدیل نیرو یا حتی خطر تعطیلی واحد صنعتی به‌وجود نیاید؟

> نرخ تورم در کشور بالای ۴۰ درصد است که مزدها را تعدیل می‌کند. اگر تولیدکننده به‌عنوان کارفرما، گلایه دارد که این افزایش دستمزد بیش از توان واحد تولیدی اوست باید دولت چاره‌ای اندیشیده و جبران خسارت کند

حقوق با تورم همخوانی داشته باشد

امین دلیری، مدرس دانشگاه اقتصاد درباره ارتباط تورم با مزد پرداختی و اثر آن روی هزینه تولید و ترمیم توان خرید مزدبگیران کارگری و کارمندی به صمت گفت: در شرایط تورمی، جز متناسب‌سازی حقوق مزدبگیران ثابت، چاره‌ای وجود ندارد. این موضوع الزام قانونی است که در شرایط تورمی قدرت خرید مردم حفظ شود. این الگویی است که در سایر کشورهایی که دچار تورم بودند نیز انجام شده است. وی افزود: اصلاحات اقتصادی، نرخ تورم را افزایش می‌دهد و اگر قدرت خرید جامعه حفظ نشود مشکلات اجتماعی را دامن می‌زند. با افزایش تورم خطر بیکاری و حذف قشر متوسط که همان یقه سفیدها و متخصصان هستند به‌وجود می‌آید. او ادامه داد: دولت‌ها در شرایط تورمی با کسری بودجه مواجه می‌شوند و در نتیجه برای افزایش درآمدهای خود به‌دنبال افزایش قیمت کالا و خدمات هستند تا این کسری به‌نوعی جبران شود. افزایش نرخ دلار، یکی از آنها بوده که در نهایت به افزایش نرخ تورم دامن می‌زند. اگر این‌گونه شود طبیعی است که انتظار داشته باشیم حقوق و دستمزد افراد اعم از کارگران واحدهای صنعتی و غیرصنعتی و کارکنان دولتی و البته بخش خصوصی، متناسب با نرخ تورم افزایش پیدا کند.

▣ افزایش چندبرابری قیمت‌ها

این مدرس حوزه اقتصاد در ادامه سخنان خود عنوان کرد: براساس آمار منتشرشده در دهه ۹۰ حدود ۵۸۵.۵ درصد قیمت‌ها در این یک دهه افزایش یافته‌اند؛ یعنی حدود ۵.۵ برابر شاخص قیمت‌ها، صعودی بوده است. این عدد سیر نرخ تورم را در کشور نشان می‌دهد. این در حالی است که براساس محاسبات، افزایش مزد به‌طور سالانه حدود ۲۰ درصد بود که در یک دهه می‌توان گفت ۲۰۰ درصد شده؛ بنابراین هنوز ۳۵۰ درصد تا شاخص افزایش قیمت کالا و خدمات در این یک دهه فاصله است تا قدرت خرید اقشار را نسبت به دهه ۹۰ فقط حفظ کنیم، نه اینکه افزایش یابد. بنابراین باید بیش از ۵۰۰ درصد به حقوق و دستمزدها چه در بخش کارگری و چه کارکنان ثابت، افزوده می‌شد تا همان قدرت خرید باقی می‌ماند که این مسئله مهمی است. دلیری تصریح کرد: در حال‌حاضر که دولت در حال جراحی اقتصادی است، چه در بخش صنعت و چه غیرصنعت، چاره‌ای جز متناسب‌سازی حقوق و دستمزدها ندارد؛ بنابراین افزایش ۵۷ درصدی حقوق کارگران در ابتدای سال شکاف موجود را از بین نبرده و آنها همچنان قدرت خرید سال گذشته را ندارد. او اظهار کرد: نرخ تورم در کشور بالای ۴۰ درصد است و مزدها را تعدیل می‌کند. اگر تولیدکننده به‌عنوان کارفرما، گلایه دارد که این افزایش دستمزد بیش از توان واحد تولیدی اوست باید دولت چاره‌ای اندیشیده و جبران خسارت کند.

▣ مالیات پنهان از جیب مردم

این کارشناس حوزه صنعت بیان کرد: دولت نخست باید نرخ تورم را مهار کند. اقتصاددانان مطرح جهان از جمله میلتون فریدمن تاکید دارند تورمی که دولت‌ها ایجاد می‌کنند و نتیجه سیاست‌های آنهاست، به‌نوعی دریافت مالیات پنهان از مردم بوده که ناخواسته از آنها کم می‌شود. درحال‌حاضر که با تورم بیش از ۴۰ درصدی مواجه هستیم؛ یعنی ۴۰ درصد قدرت خرید مردم پایین آمده است. این مسائل واقعیت‌هایی است که در اقتصاد ما وجود دارد.

دلیری با بیان اینکه از سال ۹۷ به این سو، دولت‌ها نتوانسته‌اند نرخ تورم را مهار کنند، یادآور شد: متوسط تورم در دهه ۹۰ تا هم‌اکنون حدود ۲۰ درصد بوده است. او گفت: در بخش صنعت شاهدیم که کالاها و محصولات همراه با افزایش نرخ تورم، افزایش قیمت داشته‌اند و در یک دهه گذشته قیمت‌ها بیش از ۱۰ برابر شده؛ بنابراین فقط ایجاد تغییرات در حقوق است که دولت می‌تواند این تعادل را برقرار کند تا کارگران انگیزه کار داشته و فعالیت تولیدی ادامه یابد.

▣ تقویت معیشت با کالابرگ الکترونیک

صنعت در دهه ۹۰ با کمبود نقدینگی مواجه بود و پس از تحریم مشکلات مالی به اوج خود رسید؛ در نتیجه چنین فضایی، افزایش حقوق، کارگران را با خطر تعدیل نیرو یا حتی تعطیلی کارخانجات مواجه می‌کند. دلیری در پاسخ به این پرسش که در چنین شرایطی چه باید کرد، گفت: وقتی جراحی اقتصادی یا برنامه تحولی اقتصادی در حال انجام است، دولت نمی‌تواند قیمت‌ها را دستوری تعیین کند و در سقف مشخصی نگه دارد. تولیدکننده از یک سو با افزایش قیمت نهاده‌های تولید روبه‌رو است و از سوی دیگر، اجازه افزایش قیمت محصولاتش را ندارد و این در حالی است که باید برای نیروی انسانی که دارد، افزایش دستمزد هم داشته باشد.

وی ادامه داد: با سیاستی که دولت‌ها برای اصلاحات اقتصادی در پیش می‌گیرند، قیمت‌ها از کنترل خارج شده و در بازار (زمانی که تعادل ایجاد می‌شود) تعیین می‌شوند. این مدرس اقتصاد یادآور شد: با حذف ارز ترجیحی، تفاوت قیمت ارز دولتی تا آزاد، بیش از ۵ برابر بوده که خود را در قیمت مواد اولیه نشان می‌دهد. دولت باید با ارائه کالابرگ الکترونیکی این شکاف‌ها را پر کند. در شرایط فعلی، الزام بوده تا حداقل معیشت جامعه تامین شود. از سوی دیگر، قیمت‌ها باید آزاد شود و اگر قیمت محصولات داخلی بیش از انتظار افزایش یافت، باید با واردات تعدیل شود، نه با دستور. دلیری تاکید کرد: تعادل از طریق تنظیم بازار با واردات باید انجام شود؛ یعنی عرضه و تقاضا در تعادل باشد.

▣ تمهیدات دولت

دلیری در ادامه سخنان خود اظهار کرد: همزمان با واردات، دولت باید برای کمک به تولید و کاهش فشارهای مالی به صنعت، یارانه بپردازد. در بسیاری از کشورها، یکی از راه‌حل‌ها برای کمک به تولید و نیروهای فعال در صنعت این است که دولت تسهیلات ویژه‌ای برای این بخش در نظر بگیرد. به‌عنوان مثال در جنگ جهانی دوم، تورم آلمان در وضعیتی بود که برای خرید کالا باید میلیاردی پول پرداخت می‌شد. براساس تمهیدات لودویگ ویلهلم ارهارد از اقتصاددانان این دوره آلمان، صنایع نوپا موردحمایت قرار گرفته و تقویت شدند. به‌این ترتیب، صنایعی که توان رقابت با محصولات خارجی را نداشتند، تحت پوشش کمک‌های دولتی قرار گرفتند.

این مدرس اقتصاد در پایان گفت: اگر تولید تقویت شود، هم اشتغالزایی ایجاد می‌شود و هم می‌توان نرخ تورم را کنترل کرد. فراموش نکنیم قیمت کالای ایرانی از مشابه وارداتی آن، در برخی صنایع پایین‌تر بوده، زیرا از انرژی و نیروی کار ارزان برخوردار است؛ بنابراین دولت می‌تواند با تقویت تولید نرخ تورم را مهار کرده و علاوه‌بر این، حقوق و دستمزد کارگران را متناسب با آن افزایش دهد.

> امین دلیری: دولت باید با ارائه کالابرگ الکترونیکی شکاف معیشتی را پر کند

دولت چگونه می‌تواند کمک کند

در ادامه امراله امینی، عضو هیات‌علمی دانشگاه علامه طباطبایی درباره افزایش حقوق‌ها در صنعت به صمت گفت: در مجموع سیاست‌های دولت در حوزه معیشت مردم اعم از کارگران و کارکنان دولت باید با توجه به نرخ تورم باشد. برای افزایش حقوق و دستمزد نمی‌توان بین کارگران و کارمندان دیوار کشید و علاوه‌بر این، نمی‌توان به بهانه مشکلات مالی کارفرما در بخش خصوصی در حق کارگران اجحاف کرد. او افزود: در شرایط فعلی، کارگران صنعت فشار زیادی تحمل می‌کنند. هنگامی که نرخ تورم ۴۰ درصد است، به همان نسبت قدرت خرید در سطح جامعه کاهش یافته و نمی‌توان افزایش حقوق را فقط برای بخشی بالا برد و تقویت کرد. افزایش حقوق برای کارگران صنعت هم باید اعمال شود و اگر واحد صنعتی با مشکلات نقدینگی روبه‌رو است، دولت باید تمهیداتی جبرانی از جمله در حوزه بیمه تامین اجتماعی، مالیات و... بیندیشند تا به آنها کمک کند. وی تصریح کرد: کارگران باید انگیزه کار داشته باشند و این افزایش حداقلی قدرت خرید، می‌تواند تا حدودی رضایت آنها را تامین و به تقویت فعالیت‌های تولیدی امیدوار کند.

▣ شرایط گذار

عضو هیات‌علمی دانشگاه علامه طباطبایی با بیان اینکه امسال دولت به لحاظ دریافت درآمدهای مالیاتی شرایط خوبی دارد، گفت: در ۶ ماه نخست سال میزان مالیاتی که اخذ شده از سقف تعیین‌شده بیشتر بوده است. در حال‌حاضر در شرایط گذار بسر می‌بریم و انتظار است در سال آینده بخشی از بدهی دولت جبران و مشکلات مالی کمتر شود. امینی یادآور شد: دولت و کارفرما قدرت چانه‌زنی دارند و باید تصمیمات در حوزه حقوق و دستمزد براساس نرخ تورم اخذ شود. البته اگر تحریم‌ها رفع و برجام احیا شود، شرایط اقتصادی کشور بهتر می‌شود. اگر هم تحریم ادامه پیدا کند، دولت باید تدبیراتی بیندیشد و حجم درآمدهای خارجی را با صادرات نفت و گاز و محصولات دیگر افزایش دهد. وی ادامه داد: همچنین دولت می‌تواند با عوارض وارداتی، سطح درآمدش را بالا ببرد. به‌عنوان مثال در بحث واردات خودرو پیش‌بینی‌هایی برای افزایش سطح درآمد دولت شده که سود او از این ناحیه می‌تواند جبران خسارات کند.

▣ ضرورت کوچک‌سازی

این مدرس اقتصاد اضافه کرد: از سوی دیگر، دولت برای کنترل تورم باید کوچک شود. یکی از مشکلات کشور ورود دولت به بخش صنعت و تولید است و درحال‌حاضر بخشی از خسارت‌ها ناشی از مجموعه‌های بزرگ دولتی است که خود از چندین شرکت تشکیل شده‌اند و باید واگذار شوند. امینی گفت: دولت با تصدیگری، مشکلات تولید را بیشتر می‌کند. یکی از راهکارهای عبور از کسری بودجه دولت، واگذاری کارخانجات دولتی به بخش خصوصی است؛ بنابراین دولت می‌تواند برای جبران مشکلات مالی واحدهای صنعتی در صورت افزایش حقوق و دستمزد کارگران از سوی کارفرما با کوچک شدن و دست برداشتن از تصدیگری از آنها حمایت کند.

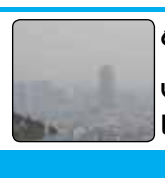
> امراله امینی: برای افزایش حقوق و دستمزد نمی‌توان بین کارگران و کارمندان دیوار کشید

سخن پایانی

هنگامی که نیروی‌کار از شرایط کاری خود راضی باشد، این روند منجر به افزایش بهره‌وری می‌شود و افزایش بهره‌وری پیامدهای بسیار خوبی برای تولید و رفاه اجتماعی دارد. به‌گفته اقتصاددان‌ها و کارشناسان صنعتی، یکی از راهکارهای کنترل نرخ تورم، افزایش تیراژ تولید بوده که می‌تواند با رضایتمندی نیروی کار امکان‌پذیر شود.

افزایش دستمزد بر اساس تورم سال گذشته

دانش‌بنیان‌ها آماده توسعه همکاری با فولادی‌ها

تورم‌زایی حقوق راه فرار کارفرمایان

تامین معیشت کارگران شعاری برای جلب آرای مردمی

روند رو به رشد تورم در سال‌های اخیر به چالشی جدی برای زندگی کارگران، مزدبگیران و به‌ویژه دهک‌های پایین جامعه بدل شده است. نرخ سبد معیشت برای یک خانواده سه‌نفره از حدود ۹ میلیون تومان در ابتدای سال جاری، اکنون به بیش از ۱۸ میلیون تومان افزایش یافته که این رشد چشمگیر از روند صعودی تورم نشأت می‌گیرد. حالا با توجه به روند رو به رشد تورم حاکم بر اقتصاد، دورنمای روشنی برای معیشت مردم وجود ندارد. برآورد کلی سیاست‌های دولت‌ها نیز نقطه امیدی برای حرکت به‌سوی ریشه‌کنی فقر به جا نگذاشته است؛ از همین رو باید اقرار کرد شرایط کلی حاکم بر اقتصاد ما تنها به نفع سرمایه‌داران است.

عکس: آیدا فریدی

شکست در معیشت

بهرام حسنی‌نژاد، فعال کارگری در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: ادعای کنترل تورم یا حتی کنترل شیب تورم با واقعیت‌های زندگی و اعداد و ارقامی که ما در مخارج زندگی روزمره، تجربه می‌کنیم، همخوانی ندارد. وی افزود: معیشت و مسکن مهم‌ترین عناصر تشکیل‌دهنده هزینه زندگی کارگران است، این در حالی است که میزان اجاره خانه در سال‌های اخیر روند رو به رشد غیرمنطقی را پشت سر گذاشته و به چالشی اساسی در زندگی کارگران بدل شده است.

حسنی‌نژاد گفت: روند افزایش تصاعدی قیمت در حوزه‌های مختلف جریان دارد. با این وجود دولتمردان و سیاست‌گذاران تنها به‌دنبال سرپوش گذاشتن شکست خود در تامین معیشت مردم هستند.

این فعال کارگری گفت: دولت‌ها با شعار بهبود شرایط زندگی مردم و ارتقای سطح معیشت روی کار می‌آیند، اما عملکرد دولت‌های مختلف در طول دهه‌های گذشته هیچ شباهتی به شعارهای آنان نداشته است. گویی شعار بهبود معیشت تنها با هدف جلب مردم به صندوق‌های انتخاباتی سر داده می‌شود.

وی افزود: در واقعیت، دولت‌ها در خدمت سرمایه‌داران هستند و عملکرد هر دولت، نزولی‌تر از دولت‌های پیشین است. حتی دولت‌هایی که شعار حمایت از زحمت‌کشان را سر می‌دهند نیز نسبت به وضعیت زیست کارگران، بی‌تفاوت هستند.

حسنی‌نژاد گفت: تشکل‌های کارگری که در حال حاضر به‌صورت رسمی و قانونی در کشور فعالیت می‌کنند، مورد پذیرش کارگران نیستند. این تشکل‌ها از حقوق کارگران دفاع نمی‌کنند و فاقد کارآیی لازم هستند؛ در واقع تلاش می‌کنند سیاست‌های دولت در حوزه کارگران را اجرایی کنند. مستقل نبودن تشکل‌های کارگری عملا کارآیی آنها را تحت‌الشعاع قرار داده است.

وی افزود: فعالان این تشکل‌های کارگری تنها به سر دادن شعارهای سطحی بسنده می‌کنند و در نهایت نیز خواسته کارفرمایان و سرمایه‌داران را می‌پذیرند. در چنین شرایطی نباید به تن دادن به مطالبات کارگران از سوی کارفرمایان امید داشت. از آنجاکه تشکل‌های کارگری رسمی، تابع سیاست‌های دولت هستند، خواست کارگران را مصادره به میل خود و در ادامه با تبلیغات خود را به سیستم کارگری نزدیک می‌کنند تا کنترل شرایط را در دست بگیرند.

حسنی‌نژاد گفت: اقتصاد از بالاترین اثرگذاری در نظم اجتماعی برخوردار است و در شرایطی که مردم با چالش‌های اساسی در تامین معیشت روبه‌رو هستند، امکان اعتراضات اجتماعی بیشتر می‌شود. نبود ثبات و امنیت شغلی، فشار روزافزون به طبقه کارگر از سوی کارفرمایان و سرمایه‌داران و سیاست‌های اشتباه اقتصادی دولت که منجر به فقیرتر شدن کارگران شده، زمینه اعتراضات مردمی را فراهم می‌کند.

مطالبات کارگران نادیده گرفته می‌شود

رحمت‌الله سعیدی، نماینده کارگران معدن چشمه پودنه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: فعالان بخش معدن با چالش‌های بسیاری در روند فعالیت خود روبه‌رو هستند که این چالش‌ها عملا کارآیی آنها را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد.

وی با ذکر مثالی افزود: در طول سال‌های گذشته سمت کارگران معدنی به‌درستی در قراردادها ذکر نمی‌شد و همین موضوع نیز عملا روند فعالیت صنایع را تحت تاثیر منفی قرار می‌داد. وی گفت: البته در حال حاضر مقرر شده سمت افراد و فعالیت تخصصی آنها در قرارداد کاری کارگران ذکر و حق بیمه نیز براساس همین سمت رد شود. انتظار می‌رود با ذکر تخصص و نوع فعالیت هر کارگر، بخشی از مشکلات کارگران معادن به‌ویژه در زمان بازنشستگی، مرتفع شود.

نماینده کارگران معدن چشمه پودنه گفت: در گذشته میزان حقوق بازنشستگی کارگران معادن براساس پایه حقوق، تعیین و فعالیت‌های تخصصی افراد نادیده گرفته می‌شد. در نتیجه کارگر معدنی که بازنشسته می‌شد، حداقل حقوق را دریافت می‌کرد که بسیار ناچیز است. چنانچه طرح موردبحث اجرایی شود، انتظار می‌رود میزان حقوق دریافتی بازنشستگان بخش معدن بهبود یابد.

سعیدی گفت: برخی از کارفرمایان پرداخت حق بیمه کارگران مطابق قانون را نوعی تحمیل هزینه می‌دانند؛ از همین رو از پرداخت حق و حقوق کارگران سر باز می‌زنند. در چنین شرایطی انتظار می‌رود بازرسی صحیحی روی فعالیت کارفرمایان وجود داشته باشد تا مانع بروز چنین مشکلاتی شود، اما باید اقرار کرد در طول سال‌های گذشته هیچ نظارت دقیقی روی عملکرد کارفرمایان و روند اجرای قانون از سوی آنان وجود نداشته است؛ در نتیجه دست آنها برای دور زدن قانون باز بوده است.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر امکان پیگیری چنین تخلفاتی از سوی تشکل‌های کارگری برای زنده کردن حقوق کارگران و برخورد با کارفرمایان متخلف گفت: تشکل‌های کارگری از قدرت و اثرگذاری کافی برخوردار نیستند و عملا نمی‌توانند حق و حقوق کارگران را مطالبه و پیگیری کنند. کارگری که قرارداد کوتاه‌مدت سه‌ماهه یا شش‌ماهه دارد، نمی‌تواند حافظ منافع سایر کارگران باشد، زیرا هر درخواستی برای احقاق حقوق کارگران به‌منزله متزلزل شدن موقعیت کاری خود فعال کارگری است. در چنین شرایطی عملا پیگیری مطالبات کارگران و برخورد با کارفرمای متخلف، هیچ محلی از اعراب نخواهد داشت.

این فعال کارگری تاکید کرد: شرایط کار برای کارگران معادن بخش خصوصی به‌مراتب دشوارتر است و در نبود امنیت شغلی عملا حقوق کارگران تضییع می‌شود. وی گفت: کارگری که از بخش معدن بازنشسته می‌شود، تحت تاثیر شرایط سخت کاری با انواع بیماری‌ها درگیر است، این در حالی است که حقوق بازنشستگی این افراد حتی هزینه زندگی این افراد را تامین نمی‌کند، چه برسد هزینه سلامت آنها را؛ بنابراین این کارگران ناچارند باوجود بیماری، به انجام کارهای دیگری روی آورند تا زندگی آنها یا حداقل نیازهای ضروری‌شان تامین شود.

سعیدی در پایان گفت: کار در معدن زغال‌سنگ، فعالیت در عمق ۸۰۰ متری زمین است، این در حالی است که اغلب معادن زغال کشور از ایمنی لازم برخوردار نیستند؛ بر همین اساس نیز ریسک‌های متعددی سلامت و جان کارگران را در این بخش تهدید می‌کند. با این وجود افراد بسیاری تنها با هدف گذران زندگی آن‌هم در پایین‌ترین و نازل‌ترین سطح ممکن، ناچار به ادامه فعالیت در این بخش هستند. گویی این کارگران برای کسب حداقل دستمزد، با جان خود معامله می‌کنند. سختی کار در معدن به‌قدری است که تمام کارگران پس از حداکثر ۱۰ سال، سلامت خود را برای همیشه از دست می‌دهند و کارگرانی هم که به سن بازنشستگی می‌رسند، عملا از دنیا بازنشسته می‌شوند.

سخن پایانی

بررسی‌ها حکایت از آن دارد که هزینه سبد معیشت خانوار به بیش از ۱۸ میلیون تومان افزایش یافته، این در حالی است که حداقل دستمزد ماهانه یک کارگر ۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان تعیین شده است. یعنی فاصله دستمزد یک کارگر با سبد معیشت خانوار بیش از ۱۲ میلیون تومان برآورد می‌شود. در موارد متعددی از تحمیل فشار قابل‌توجه به کارفرمایان در نتیجه رشد هزینه دستمزد و احتمال تعدیل کارگران به‌عنوان بهانه‌ای واهی برای افزایش ندادن حقوق و دستمزد کارگران مطابق قانون استفاده می‌شود. شرایط یادشده حکایت از آن دارد که ریشه‌کنی فقر در جامعه ما غیرممکن به‌نظر می‌رسد.

مجتمع فولاد مبارکه

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده
برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹

شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام) به شماره ثبت ۷۸۴۱ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران محترم و نمایندگان قانونی آنان می‌رساند، جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده** شرکت فولادمبارکه اصفهان (سهامی‌عام) برای سال مالی منتهی به **۱۴۰۱/۱۲/۲۹** به شرح ذیل برگزار می‌گردد.

– **زمان:** روز **چهارشنبه ۱۴۰۱/۰۸/۲۵** ساعت **۱۰:۳۰** صبح

– **مکان:** اصفهان، کیلومتر ۷۵ جنوب غربی، شرکت فولاد مبارکه اصفهان، سالن همایش مرکز تحقیقات

دستور جلسه:

* اتخاذ تصمیم در خصوص اصلاح ردیف ۶ بند "ب" ماده ۲ اساسنامه شرکت.
* سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

با توجه به ابلاغیه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۹ سازمان بورس و اوراق بهادار حضور در جلسه مجمع با رعایت کامل دستورالعمل‌های بهداشتی امکان‌پذیر خواهد بود. همچنین امکان مشاهده همزمان مجمع از طریق مراجعه به سایت شرکت به آدرس www.msc.ir برای سهامداران گرامی فراهم می‌باشد.

نمایندگان سهامداران حقوقی می‌توانند، معرفی‌نامه خود را حداکثر تا دو روز قبل از برگزاری مجمع از طریق نمابر ذیل ارسال و از ساعت ۹:۰۰ صبح روز برگزاری مجمع نسبت به ارائه اصل معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر اقدام و برگه ورود به مجمع دریافت نمایند.

(**نکته ضروری:** درج شناسه ملی، شماره ثبت سهامدار حقوقی، همچنین کدملی، شماره شناسنامه، نام پدر و تاریخ تولد نماینده معرفی شده در معرفی‌نامه ارسالی الزامی می‌باشد.)

نشانی امور سهام شرکت: اصفهان، میدان آزادی، ابتدای خیابان سعادت‌آباد، شرکت فولاد مبارکه اصفهان، دفتر امور سهام و مجامع. کدپستی: ۸۱۶۸۶۴۵۴۹۷

تلفن: ۰۳۱۵۲۷۳۳۹۳۵ ، ۰۳۱۳۶۶۸۳۶۵۱ **نمابر:** ۰۳۱۵۲۷۳۳۹۲۲

رونوشت: امور سهام و مجامع

هیات‌مدیره شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

«آگهی فراخوان مناقصه عمومی فشرده (یکپارچه) یک مرحله‌ای»
شماره ۱۴۰۰/۳۳

نوبت دوم
شناسه ۱۴۰۱۸۸۲

تحت عنوان تخریب و بازسازی نیمه بالایی محفظه احتراق CO–BOLIER (همزمان با ارزیابی کیفی)

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد فراخوان جهت برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای صدرالاشاره به شماره فراخوان۲۰۰۱۰۹۲۴۴۷۰۰۰۱۸۵ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار نماید. ضمناً خاطرنشان می‌سازد کلیه مراحل برگزاری فراخوان اعم از دریافت و تحویل اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه تا ارسال دعوتنامه و سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. ضمناً تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ستاد مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۵می‌باشد. شرکت‌های واجد شرایط می‌بایست ضمن مطالعه اسناد مناقصه ، اسناد ارزیابی کیفی را مطابق با دستورالعمل مندرج در استعلام ارزیابی بررسی و تکمیل و بهمراه اسناد مناقصه و مستندات فرآیند مناقصه (پاکات الف، ب، ج) در سامانه ستاد بارگذاری نمایند.

۱- موضوع مناقصه:

الف) شرح مختصر کار:

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مدت زمان انجام کار	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)
۱	۱۴۰۰/۳۳	تخریب و بازسازی نیمه بالایی محفظه احتراق CO-BOLIER	۱۰۰روز تقویمی	۳،۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰

ب) شرایط متقاضی:

ب-۱) داشتن شخصیت حقوقی، شماره اقتصادی و شناسه ملی.

ب-۲) داشتن امکانات، توانایی مالی، نیروی انسانی، تجربه کافی، سوابق کار مفید و مرتبط با موضوع مناقصه و گواهی حسن انجام کار از کارفرمایان قبلی.

ب-۳) داشتن گواهی تائید صلاحیت از وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی و گواهینامه تائید صلاحیت ایمنی ویژه پیمانکاران.

ب-٤)توان ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار و همچنین توان ارائه تضمین انجام تعهدات مطابق آئین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی

ج) برآورد هزینه انجام موضوع مناقصه معادل ۶۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (به حروف: شصت و پنج میلیارد) ریال می‌باشد.

۲) کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط بند «ب »می‌توانند مطابق تاریخ‌های مندرج در آگهی فرخوان جهت دریافت اسناد مناقصه و اسناد ارزیابی کیفی به آدرس اینترنتی سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) مراجعه نمایند و پس از دریافت اسناد مذکور، کلیه مدارک و مستندات مندرج در آن را مطالعه، تکمیل و در مهلت مقرر بهمراه نرخ پیشنهادی در سامانه ستاد بارگذاری نمایند. ضمناً ارزیابی کیفی متقاضیان بصورت غیرحضوری و صرفاً از طریق سامانه ستاد صورت خواهد پذیرفت.بدیهی است بارگذاری اسناد و مدارک مناقصه و ارزیابی کیفی از سوی متقاضیان بعد از مهلت مقرر مقدور نمی‌باشد.

۳) مهلت دریافت و بارگذاری اسناد :

۳-۱) مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه: روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۹

۳-۲) مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی و بارگذاری پاکات مناقصه: روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۵

۳-۳) تاریخ گشایش مستندات ارزیابی کیفی: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۶

۳-٤) تاریخ گشایش پاکات اسناد مناقصه متعاقباً اعلام می گردد.

٤) نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند واقع در استان مرکزی، اراک، کیلومتر ۲۰جاده بروجرد- تلفن تماس ۰۸۶-۳۳۴۹۱۰۲۸ و تلفکس ۰۸۶-۳۳۶۷۳۷۰۱

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ٤۱۹۳٤-۰۲۱ دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

آدرس اینترنتی: WWW.SHANA.IR WWW.IKORC.IR

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند

یادداشت

قیمت‌ها بالا می‌رود و دستمزد جا می‌ماند

حسین حبیبی ـ فعال کارگری و رئیس سابق هیات‌مدیره کانون شوراهای اسلامی کار

معمولا به‌دنبال مطرح شدن موضوع افزایش دستمزد، این مسئله مطرح می‌شود که آیا افزایش حقوق و دستمزد راه مناسبی برای مقابله با تورم است.

برای پاسخ به این پرسش افزایش دستمزد و تورم در جامعه ما ربطی به هم ندارند.

تورم در کشور ما دستوری است و از گذشته تاامروز دستاویزی بوده که دولت‌ها با توسل به آن کسری بودجه خود را جبران کرده‌اند.

بنابراین افزایش دستمزد کارگران جدا از اینکه درست هست یا نیست، یک تکلیف است؛ تکلیفی که در ماده ۴۱ قانون کار به آن اشاره شده است و باید مورد توجه قرار گیرد.

اگر در شرایط تورمی دستمزدها افزایش پیدا نکند، تورم افسارگسیخته‌تر خواهد شد و به‌این ترتیب کارگران زیر بار آن خرد خواهند شد، پس افزایش دستمزدها می‌تواند کمی از فشارهای تورمی بکاهد.

بنابراین اگر ما بخواهیم افزایش دستمزد را به‌بهانه افزایش نرخ تورم، به‌تعویق بیندازیم، خیانت بزرگی به جامعه کارگری کشور انجام داده‌ایم.

براساس ماده ۴۱ قانون کار و ماده ۱۶۸، قانون کار موضوع افزایش حقوق و دستمزد ناگزیر است. در ماده ۴۱ قانون کار افزایش دستمزد به ۲ علت عمده وابسته شده است. اول نرخ تورم است و دیگری سبد معیشت، بدون توجه به شرایط و ویژگی‌های کار و توانایی کارگر.

ماده ۱۶۸ قانون کار هم ناظر بر این است که شورای‌عالی کار باید ماهی یک بار جلسه برگزار کند، اما در صورت ضرورت می‌تواند براساس درخواست یک نفر از اعضا یا رئیس‌هیات، جلسات دیگری هم برگزار کند.

شورای عالی کار به‌طورعمده به ۲ وظیفه می‌پردازد؛ یکی افزایش دستمزد سالانه و دیگری موضوع صدور آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها.

اما آنچه از شورای‌عالی کار برداشت می‌شود و آنچه به‌واسطه آن معروف شده، موضوع افزایش دستمزد سالانه است. بنابراین، باید براساس ماده ۴۱ که به نرخ تورم اشاره دارد، دستمزدها را بررسی کند. من در یکی از جلسات شورای‌عالی کار به این موضوع اشاره کردم که افزایش دستمزد با استناد ماده ۴۱ و ۱۶۰ می‌تواند به‌شکلی تعریف شود که با افزایش نرخ تورم، حقوق و دستمزد هم بالا برود.

بدیهی است، کسی طرفدار افزایش نرخ تورم نیست، اما می‌پرسیم اگر دستمزد هم افزایش پیدا نکند، کارگران چه باید بکنند؟ قیمت‌ها مرتب بالا می‌رود و دستمزدها می‌ماند، در نتیجه به فقیرتر شدن جامعه کمک شده است و شاخص نمودار فقر روند افزایشی می‌گیرد.

نکته دیگری که همواره به‌دنبال موضوع افزایش حقوق مطرح می‌شود، خطر تعدیل نیرو است. متاسفانه تعدیل نیرو در طول سال همواره مطرح است. گواه این مدعا، هیات‌های حل‌اختلاف وزارت کار است که نشان می‌دهد روزبه‌روز تعدیل‌ها و اخراج‌ها افزایش پیدا می‌کند و کارفرما تخلفاتی مرتکب می‌شود که ناشی از عمل نکردن به تکالیف خود در قانون کار است، بنابراین، نباید آن را به موضوع افزایش دستمزد مربوط دانست.

بنابراین باید موضوع تکلیف دولت در حمایت از نیروی کار به‌طورعام مطرح شود. دولت به‌استناد موادی از قانون کار باید از نیروی کار حمایت کند و مسئولیت اجرای قانون کار، که قانونی حمایتی است، با استناد ماده ۲۰۳ برعهده وزارت کار و دادگستری یا قوه قضاییه است، اما در حال حاضر این ۲ وزارتخانه و قوه قضاییه از عمل به تکالیف خود سر باز می‌زنند.

در ماده ۲۹ قانون کار آمده است که اگر کارفرما کارگر را تعلیق کند و این موضوع در هیات‌های تشخیص و حل اختلاف غیرقانونی شناخته شود، ضمن بازگشت کارگر به کار سابق، کارفرما باید بابت این موضوع خسارت پرداخت کند.

البته شاهد آن هستیم که در هر دوره که دولت‌ها تصمیم گرفته‌اند قانون کار را اصلاح کنند، تلاش می‌کنند کلمه «خسارت» را از ماده ۲۹ حذف و به‌جای آن کلمه «حق‌السعی» را اضافه کنند، در حالی که خسارت با حق‌السعی و حقوق متفاوت است.

به‌گمان من، اگر به همین ماده ۲۹ عمل شود و دولت در قالب وزارت کار و دادگستری خسارت را از کارفرما مطالبه کند، دیگر هیچ کارفرمایی جرات نمی‌کند، کارگر خود را اخراج یا تعلیق کند، البته جز مواردی که به‌صورت قانونی و براساس ماده ۲۷ قانون کار باشد.

در این ماده آمده است چنانچه کارگر مستحق اخراج باشد با نظر مثبت شورای اسلامی کار یا انجمن صنفی یا مجمع نمایندگان که در واحدها هستند، موضوع اخراج قانونی می‌شود، آن هم تنها از نظر شکلی. ممکن است این موضوع در شوراهای حل اختلاف مطرح شود و آنها تشخیص دهند که اخراج باوجود درست بودن شکل قضیه، از نظر ماهوی غیرقانونی است و بنابراین حکم بازگشت به کار را صادر کنند.

در گزارش صمت درباره ضرورت افزایش دستمزد کارگران مطرح شد

افزایش دستمزد براساس تورم سال گذشته

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

براساس قانون، دولت باید حقوق و مزایای کارگران و کارکنان را براساس نرخ تورم تعیین کند، اما به‌دلیل اعمال سیاست‌های ضدتورمی، همواره درصد افزایش حقوق کارگران کمتر از نرخ تورم واقعی در جامعه بوده است و دولت به‌عنوان بزرگ‌ترین کارفرما حمایت چندانی از حقوق کارگران نمی‌کند.

گزارش امروز صفحه معدن روزنامه صمت به ضرورت افزایش حقوق و دستمزد کارگران پرداخته است.

تاثیر این تصمیم بر افزایش تورم، احتمال تعدیل کارگران، راهکارهای برون‌رفت از وضع موجود و سیاست‌های حمایتی لازم، سرفصل موضوعاتی بود که درباره آن با عباس کاربخش، دبیر اجرایی خانه کارگر کرمان و عباسعلی حقانی‌نسب، کارشناس اقتصادی گفت‌وگو کردیم.

گزارش امروز ما را در ادامه بخوانید.

عکس: سامان شرف‌الدین

افزایش گاه و بیگاه حقوق هم اثر مثبت چندانی ندارد، فقط مسکنی است برای کارگر و قشر ضعیف جامعه. البته همین مسکن هم اگر نباشد، درد این بیماری افزایش پیدا می‌کند و فاصله با خط فقر افزایش شدیدتری خواهد یافت

مرهمی بر درد کارگران

عباس کاربخش ـ دبیر اجرایی خانه کارگر کرمان: تورم به‌طور افسارگسیخته در حال افزایش است و وضع معیشت کارگران روز به روز بدتر می‌شود.

بنابراین افزایش دستمزد ضروری است. هرچند این مبالغ آنقدر نیست که مشکل کارگران را حل کند، اما همین میزان اندک هم مرهمی بر مشکل کارگران است، اما باز هم تکافوی وضعیت تورم را نمی‌دهد، مگر اینکه برنامه‌ریزان اقتصادی کشور راه‌حل درست و اقتصادی پیدا کنند تا براساس ماده ۴۱ قانون کار، افزایش حقوق، متناسب با نرخ تورم سالانه افزایش پیدا کند.

متاسفانه ما در این زمینه سال‌های سال عقب افتاده‌ایم. برای مثال اگر میزان تورم ۲۰ درصد بوده، دستمزد ۱۷درصد افزایش پیدا کرده است.

در حال حاضر گفته می‌شود که حداقل سبد معیشت بالای ۱۸ میلیون تومان است، اما حداقل دستمزد به ۵ میلیون هم نمی‌رسد. این اختلاف عمیقی که به‌وجود آمده، در اثر تورم‌های سالانه‌ای است که به‌طور مستمر روی هم انباشته شده و افزایش حقوق و دستمزد را بی‌اثر کرده است.

بلای چاپ پول پرقدرت

تا زمانی که کاهش ارزش پول ملی ادامه دارد و بانک ملی «پول پرقدرت» را منتشر می‌کند، این مشکل همچنان به‌قوت خود باقی است.

در کشور ما بانک ملی به خواست دولت پول پرقدرت (پایه پولی) را چاپ می‌کند و در اختیار مردم قرار می‌گیرد، نقدینگی را افزایش می‌دهد و در نهایت به رشد تورم دامن می‌زند. دلیل عمده این آسیب اقتصادی، این است که اقتصاددان‌های ما نتوانسته‌اند موضوعات کلان را موردارزیابی قرار دهند. برخی از این اقتصاددان‌ها حتی در این رشته تحصیل نکرده‌اند، اما در سمت‌های اقتصادی قرار گرفته‌اند. به‌عنوان‌مثال فردی که دکترای مدیریت مالی دارد، متصدی امور اقتصادی و برنامه‌ریزی برای اقتصاد کلان کشور شده است. مقوله تعیین حداقل دستمزد نیازمند اقتصاددانان بزرگ و خبره‌ای است که متاسفانه جای آنها در اقتصاد کشور خالی است و بنابراین سال‌های متمادی است که این مشکل وجود دارد و هنوز هم وضع به همان منوالی است که بود.

مسکنی موقتی

در قوانین کار، میان کارگران (رسمی و پیمانی) تفاوتی از نظر حقوق و دستمزد وجود ندارد و وقتی دستمزد کارگران را شورای‌عالی کار افزایش می‌دهد، شامل همه سطوح می‌شود. البته افزایش گاه و بیگاه حقوق هم اثر مثبت چندانی ندارد، فقط مسکنی است برای کارگر و قشر ضعیف جامعه. البته همین مسکن هم اگر نباشد، درد این بیماری افزایش پیدا می‌کند و فاصله با خط فقر افزایش شدیدتری پیدا می‌کند.

اسلحه کارفرمایی

متاسفانه بعد از افزایش حقوق و دستمزدها، یکی از اقداماتی که کارفرماها انجام می‌دهند، تعدیل نیروی کار است که کوتاه‌ترین و آسان‌ترین راه است، در حالی که بهتر است ابتدا به سایر عوامل تولید بپردازند.

در سبد هزینه تولید، دستمزد باید بین ۱۷ تا ۲۵ درصد را به خود اختصاص دهد و مابقی به سایر عوامل تولید مربوط است که می‌توانند در نرخ تمام‌شده کالای تولیدشده موثر باشند، اما کارفرما به‌جای اینکه سایر عوامل را بررسی کند، بلافاصله سراغ کاهش دستمزدها می‌رود و بنابراین نیروی کار را تعدیل می‌کند و از سوی دیگر فشار کار مضاعفی را بر دوش کارگرانی می‌گذارد که در چرخه کار قرار می‌گیرند تا کار بیشتری انجام دهند و حقوق کمتری دریافت کنند.

افزایش یارانه‌غیرنقدی

به‌جای این کار و برای اینکه نقدینگی را کنترل کنند و جلوی افزایش تورم را بگیرند، بهتر است سبد کالاهای ضروری را به کارگر بدهند.

این برنامه پیش از این و در جلوگیری از افزایش تورم موثر بود. وقتی برنج، روغن، گوشت و موادغذایی به کارگر داده شود، در بازار قیمت‌ها کاهش پیدا می‌کند و این سیاستی ضدتورمی است. بنابراین، اگر بخش غیرنقدی را افزایش می‌دادند، بهتر بود.

برای مثال به‌جای افزایش ۲۰ درصدی حقوق، ۱۰درصد را به‌صورت نقدی افزایش و ۱۰ درصد دیگر را به کالاهای ضروری اختصاص بدهند.

مثل زمان جنگ که فشار اقتصادی زیادی وجود داشت، اما وجود بن‌های کارگری باعث می‌شد نرخ کالاهای ضروری کاهش پیدا کند و کارگر هم تحت‌فشار کمتری قرار بگیرد و وضعیت معیشتی کارگران بسیار بهتر از امروز بود.

آثار تورمی برای دولت

عباسعلی حقانی‌نسب، کارشناس اقتصادی: افزایش دستمزد بخشی از افزایش نرخ کالاها را جبران می‌کند، اما نه همه آن را،اما آثار تورمی برای خود دولت خواهد داشت. اگر درآمدهای مالیاتی خود دولت افزایش داشته باشد و این میزان افزایش حقوق تامین شود، اثر تورمی کمتری خواهد داشت، اما اگر دولت درآمدی نداشته باشد و تنها به‌خاطر شرایطی که وجود دارد، دست به افزایش حقوق بزند، چون با کسری بودجه روبه‌رو است، این اقدام اثرات تورمی خواهد داشت و شرایط سخت‌تر می‌شود.

رقابت افزایش دستمزد و تورم

تا زمانی که رویه غلط موجود در بانک‌های ما و خلق نقدینگی، با نرخ‌های بهره بالا اصلاح نشود و تا وقتی که دولت و مجلس از محل مالیات بر عایدی سرمایه، کسری بودجه‌های خود را جبران نکنند (چون حوزه‌های ارز، طلا، خودرو، زمین و مسکن؛ هیچ‌کدام مالیات پرداخت نمی‌کنند)، دولت برای تامین کسری بودجه خود، هزینه تولید را افزایش و برای مثال هزینه گاز صنایع یا برق بخش تولید را افزایش می‌دهد و در عمل فشار را به این بخش منتقل می‌کند.

تا زمانی که این ۲ قانون غلط مالیاتی و بانکداری یا حداقل رویه‌های آن اصلاح نشود، به‌دلیل اینکه بخش عمده‌ای از جریان نقدی کشور به‌سمت سوداگری کالای مصرفی مردم می‌رود، شاهد افزایش بیش از پیش تورم هستیم. متاسفانه نه دولت، نه وزیر اقتصاد و نه وزیر صمت به این‌طور موارد، توجه نمی‌کنند و باوجود اینکه ادعای کنترل تورم دارند، اقدام عملی برای این کار انجام نمی‌دهند. به این ترتیب، با فشاری که به بازار سرمایه وارد می‌شود، در عمل آن را سرکوب کرده‌اند و شاهد این هستیم که پول‌ها دارد به‌سمت بازار ارز جریان پیدا می‌کند.

معضلی به نام تعدیل

تقاضای فعالان کارگری این است که دستمزدها افزایش پیدا کند، اما این خطر وجود دارد که کارفرماها در مقابل، دست به تعدیل نیرو بزنند. برای جلوگیری از این اتفاق، لازم است دولت در مرحله اول تورم را به‌معنای واقعی مهار و موتورهای خلق نقدینگی را خاموش کند تا اینقدر به فضای تورمی کشور فشار وارد نشود.

در مرحله بعد، باید مالیات بر عایدی سرمایه بگیرد و بخشی از این مالیات را به‌صورت یارانه بین قشر ضعیف و متوسط جامعه که سهم بالای ۷۰ درصد کشور یا چیزی حدود ۹ دهک کشور را تشکیل می‌دهد، توزیع کند. در شرایط فعلی کشور، متاسفانه قشر ثروتمندی درست شده که از محل سوداگری زمین و مسکن توانگر شده‌اند. این قشر فقط اشخاص حقیقی نیستند و نهادهایی مثل ستاد اجرایی فرمان امام، آستان قدس رضوی، بنیاد مستضعفان و بانک‌ها هم پا در عرصه خرید و فروش ملک و مسکن و ارز و طلا گذاشته‌اند. این قشر باید پا به میدان بگذارند و بخشی از ثروت خود را به‌عنوان مالیات به دولت بدهند تا کسری بودجه دولت جبران بشود و به‌سمت چاپ پول و استقراض از بانک مرکزی نرود و تورم ایجاد نکند و از طرف دیگر، این مالیات بین مردم و قشر ضعیف جامعه به‌صورت یارانه تقسیم شود.

به‌گمان من، اگر خواسته باشند کار درستی انجام بدهند، راهی جز این نیست، اما متاسفانه باوجود اینکه قانون مالیات بر عایدی را ۲ سال پیش ارائه کرده‌اند، هنوز تصویب نشده است.

یارانه نقدی یا کمک کالایی؟

خاصیت مالیات چیست؟ مهم‌ترین کارکرد مالیات در دنیا این است که به دولت اجازه می‌دهد نسبت به توزیع عادلانه درآمد و ثروت اقدام کند.

مسئله امروز ما این است که قشری بیش از نیم قرن است که با نپرداختن مالیات، میزان عایدی خود را افزایش داده و ثروت خوبی به‌دست آورده‌اند، باید از این قشر، که کمابیش حدود ۸۰۰ یا ۹۰۰ هزار نفر هستند، مالیات گرفته و چه به‌صورت نقدی یا کالایی بین مردم توزیع شود.

البته به‌اعتقاد من، باید این کمک به‌صورت نقدی پرداخت شود تا افراد به‌شخصه تصمیم بگیرند که با آن چه بخرند و چه نخرند.

بنابراین مهم است که یارانه از چه محلی تامین شود. اگر از محل مالیات تامین و به مردم پرداخت شود، برای مثال از محل فروش بنزین باشد یا از محل مالیاتی که از قشر ثروتمند گرفته می‌شود، اثر تورمی ندارد و نرخ کالاها افزایش نخواهد داد.

علت ایجاد تورم این است که پول از محل مالیات تامین نمی‌شود و دولت از بانک مرکزی قرض می‌گیرد و نقدینگی خلق می‌کند و این اقدام موجب تورم می‌شود.

مثل دیگر نقاط دنیا. به‌عنوان مثال در زمان شیوع کرونا بسیاری از کشورهای ثروتمند حتی امریکا در عمل به مردم یارانه نقدی پرداخت کردند. در همه جای دنیا مالیات اخذ می‌شود و از محل اعتبارات آن در زمینه بهداشت عمومی، آموزش رایگان و امثال این خدمات هزینه می‌کنند و همزمان یارانه نقدی هم پرداخت می‌کنند، پس اینجا هم می‌تواند این کار انجام شود.

سیاست زمان جنگ

هر سیاستی که بتواند دردی از درد قشر ضعیف درمان کند، سیاست معقولی است. در زمان جنگ بخشی از مایحتاج کارگران به‌صورت کالا در اختیار آنها قرار می‌گرفت، اما شاید امروز روش مناسبی نباشد، زیرا بخش عمده‌ای از هزینه کارگرها، هزینه مسکن و اجاره‌بها است. بنابراین ممکن است کارگری مشکل اجاره و مسکن داشته باشد، بنابراین کمک کالایی دردی از این فرد دوانمی‌کند. نکته اصلی این است که یارانه نقدی در شرایط فعلی گره‌گشایی بیشتری دارد و دولت باید در این شرایط بر کیفیت تصمیم‌گیری توجه بیشتری داشته باشد و به خانوارها اعتماد کند. باید افراد خود تصمیم بگیرند که می‌خواهند با درآمدهای خود چه کاری انجام دهند، چون به‌طورقطع نیازهای متعدد و متنوعی وجود دارد. وقتی یارانه کالایی پرداخت می‌شود، در عمل فرد نمی‌تواند تصمیمات شخصی بگیرد و اختیار از دست خودش خارج می‌شود.

جریان عادی افزایش دستمزد

کشورهایی که با این مشکل روبه‌رو هستند، سالانه چند بار دستمزدها را افزایش می‌دهند و این روال در کشورهایی که با تورم دست‌وپنجه نرم می‌کنند، روالی عادی است.

به‌نظر من، دولت ما هم باید متناسب با تورم، دستمزدها را افزایش دهد. اگر افزایش ندهد، یعنی طبقه کارگر از زندگی جاری عقب می‌ماند.

اگر نمی‌خواهد افزایش دستمزد انجام گیرد، باید تورم را کنترل کند. این موضوع بسیار مهم است و اگر دولت توان کنترل تورم و نقدینگی را ندارد، نباید فشار آن را به قشر کارگر وارد کند.

آن به بالای ۸۰ درصد رسید، دستمزدها افزایش پیدا کرد و به‌نظر می‌رسد سیاستی در پیش گرفته که دستمزدها شناور و متناسب با تورم باشد، یعنی ممکن است متناسب با تورم ماهانه دستمزدها افزایش پیدا کند، اما متاسفانه در کشور ما به‌صورت سالانه تصمیم‌گیری می‌شود، یعنی براساس تورم گذشته، درآمد سال آینده کارگران را افزایش می‌دهند. این ظلم و اجحاف است، زیرا به‌فرض اگر تورم امسال ۵۰ درصد است. دولت نصف این میزان تورم را در افزایش حقوق سال بعد لحاظ می‌کند.

در حال حاضر روزانه بالای ۳ هزار میلیارد تومان نقدینگی در این کشور خلق می‌شود، در حالی که هیچ تولیدی اتفاق نمی‌افتد. باید جلوی آن گرفته شود. چرا رئیس‌جمهوری یا رئیس کل بانک مرکزی موتورهای خلق نقدینگی را خاموش نمی‌کنند؟

مهم است که یارانه از چه محلی تامین شود. اگر از محل مالیات تامین و به مردم پرداخت شود، برای مثال از محل فروش بنزین باشد یا از محل مالیاتی که از قشر ثروتمند گرفته می‌شود، اثر تورمی ندارد و نرخ کالاها را افزایش نخواهد داد

سخن پایانی

خروج بازار اشتغال صنعتی و کالاها و خدمات از رکود، تنها با افزایش دستمزد واقعی کارگران میسر می‌شود، یعنی در حالتی که نرخ افزایش دستمزد از نرخ تورم واقعی و جهش هزینه‌های ماهانه پیشی بگیرد.

کارشناسان اقتصادی باور دارند «افزایش دستمزد واقعی» به‌معنای پیشی گرفتن دستمزد از تورم تجمیعی یا سرجمع هزینه‌های زندگی است، بنابراین وقتی می‌توانیم با جرات بگوییم دستمزد واقعی کارگران کشور افزایش یافته است که تورم واقعی، رقمی ثابت و در یک محدوده خاص پایین باشد و تورم ماهانه به پیش جهنده نداشته باشیم و در عین حال، مزد کارگران افزایش یابد، به‌گونه‌ای که از نرخ واقعی تورم جلوتر برود.

گسترش
تجارت
صبح صادق
شنبه
۱۴ آبان ۱۴۰۱
۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
۵ نوامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۸۹
پیاپی ۳۵۰۷

نظام بانکی بیمار کشورها را تورم‌زده می‌کند

بازی دو سر سوخت کارگر و کارفرما

فصل سرد دستمزد کارگران

افزایش دستمزد به سود کارگران تمام شد یا زیان آنها؟

تورم، پاشنه آشیل معیشت کارگران

۱۹ اسفند سال گذشته، اعضای شورای عالی کار پس از ۱۵ ساعت مذاکره، سرانجام با افزایش ۵۷.۴ درصدی حداقل حقوق کارگران در سال ۱۴۰۱ موافقت کردند که این مسئله منجر به واکنش‌های مثبت و منفی بسیار زیادی شد؛ تصمیمی که اگرچه برای کارگران شاید خالی از لطف نیست، اما اجرایی شدن آن بار دیگر این قشر از جامعه را دچار نگرانی‌هایی از جمله تعدیل‌های گسترده توسط کارفرمایان کرده است.

از یک‌سو، امروز نرخ دستمزد کارگران با نرخ تورم و تامین نیازهای ضروری‌شان از جمله مسکن و کالاهای اساسی فرسنگ‌ها فاصله داشته و در دیگر سو، صاحبان کسب‌وکار و کارفرماها معتقدند افزایش ۵۷ درصدی حداقل مزد و رشد ۳۸ درصدی سایر سطوح مزدی بخش تولید را بیشتر به‌چالش می‌کشد. صمت در این گزارش به بررسی ابعاد مختلف افزایش دستمزد کارگران پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

تامین معیشت کارگر با اجرای قانون کار

سیدحسین رسولی، عضو خانه کارگر خراسان‌رضوی: سیر صعودی تورم، افزایش دستمزد را در سال ۱۴۰۱ را بی‌اثر کرد. باتوجه به افزایش هر ماه تورم در کشور، مسئله مهم امروز، کنترل تورم است. ۵۷ درصد افزایش نرخ دستمزد باوجود ۵۰ درصد دستمزد معوقه و حداقل معیشت ۱۱ میلیون تومانی رفاه معیشتی کارگر را فراهم نمی‌کند. با کنترل تورم، این افزایش موثر خواهد بود. زمانی که دولت حقوق کارگر را برمبنای تورم افزایش می‌دهد، باید علاوه بر کنترل تورم، حقوق معوقه آنان را نیز جبران کند.

قانون کار باید اجرا شود. برای اجرای مواد ۹۶ و ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی و ماده ۴۱ قانون کار، حداقل حقوق باید براساس حداقل معیشت و سبد کالا باشد تا کارگر بتواند حداقل نیازهای خود را در زندگی تامین کند، زیرا ثابت ماندن سبد کالا موجب جبران حقوق کارگر می‌شود. پرداخت مالیات برعهده کسانی است که نقدینگی در اختیار آنها از حداقل سطح درآمد معیشتی جامعه بیشتر باشد. هم‌اکنون این سوال مطرح می‌شود که کارگر چگونه با خط فقر ۱۱ میلیون تومانی، باید ۲ درصد از حقوق بیشتر از ۵ میلیون تومان خود را به‌عنوان مالیات پرداخت کند؟ این یعنی نمک بر زخم پاشیدن. مالیات به حداقل معیشت و سبد کالا تعلق نمی‌گیرد. متاسفانه بسیاری از کسانی که از اتفاق باید مالیات پرداخت کنند، از پرداخت آن سر باز می‌زنند، اما کارگران به‌دلیل دریافت حقوق بیش از ۵ میلیون تومان، باید آن را پرداخت کنند. دغدغه کارگران از حیث تعدیل نیرو به‌دلیل افزایش دستمزدها در سال جدید افزایش یافته است. در حال حاضر صنوف با تعدیل و کارخانجات با کمبود نیرو، به‌علت پرداخت نادرست حقوق کارگران مواجهند. از همین‌رو، یک کارگر به‌جای کار در یک کارخانه برای تامین معیشت خود به مشاغل دیگر روی می‌آورد.

اگر کارخانه‌دار که با افزایش دستمزد نرخ کالا را افزایش می‌دهد، به‌همین نحو حقوق را واریز کند، کارگر به‌دنبال مشاغل آزاد نخواهد بود. عیدی یکی از مطالبه‌های بازنشستگان است که مفعول مانده است. این در حالی است که کارمندان دولت از مزایای بیشتری برخوردار هستند. کارگران برای عیدی ۳ ماه حقوق خود را مشروط بر اینکه بیشتر از حقوق ۲ ماه آنها نباشد، دریافت می‌کنند، اما کارکنان دولت تحت‌نظر قوانین استخدامی کشوری هستند. یک‌سوم حقوق کارگر برای حق بیمه تامین اجتماعی پرداخت می‌شود که ۲۳ درصد را کارفرما و ۷ درصد آن را کارگر پرداخت می‌کند. ۳ درصد حقوق نیز برای حق بیمه بیکاری است.

با این حال، کارگران هنگام بروز بیماری به‌ناچار با هزینه آزاد به درمان خود می‌پردازند، چرا که بیمارستان‌های تامین اجتماعی پاسخگوی این تعداد بیمه‌شده نیستند؛ همه اینها در حالی است که کارگر پیش از این، هزینه درمان خود را پرداخته،اما نمی‌تواند از آن استفاده کند. تامین اجتماعی باید به هر صورت خدمات‌درمانی را ارائه دهد.

افزایش حقوق سال ۱۴۰۱ اصولی نبود

احمد عبدالله‌زاده، عضو کانون کارفرمایی خراسان‌رضوی: افزایش حقوق سال ۱۴۰۱ اصولی نبود. افزایش ۵۷ درصدی حقوق کارگران موجب تعدیل نیرو به‌ویژه در حوزه اصناف می‌شود. در کسب‌وکارهای کلان، هزینه نهایی تامین نیرو بر قطعه تولیدی تعیین می‌شود، اما در کسب‌وکارهای خرد این افزایش باعث ایجاد فضایی ناسالم در محیط‌های کاری بین کارگران و کارفرمایان خواهد شد. برای کارفرمایان به‌علت خودکفا بودن و برخوردار نبودن از بودجه دولتی، راهکاری جز تعدیل نیرو به‌دلیل صرفه‌جویی باقی نمی‌ماند. کارفرما فقط می‌تواند به مدت چند ماه کارگر را تعدیل نکند که حقوق بیکاری را به نرخ امسال دریافت کند.

افزایش نرخ دستمزد با افزایش نرخ تورم بی‌اثر می‌شود. باید اعطای بسته‌های تشویقی همراه با افزایش حقوق در اتخاذ این تصمیم دولت قرار می‌گرفت. برای مثال، ۱۰ درصد از حق بیمه‌ای را که کارفرما پرداخت می‌کند، دولت عهده‌دار می‌شد. در مجموع، به‌نظر می‌رسد افزایش نرخ حقوق کارگران در امسال شرایط معیشت آنان را نسبت به سال گذشته دشوارتر می‌کند. کارگر با افزایش ۵۷ درصدی حقوق با مشکلات عدیده‌ای از جمله افزایش نرخ گوشت، برنج، اجاره‌بها، حمل‌ونقل و... روبه‌رو است. خدمت به جامعه کارگری کنترل تورم را می‌طلبد. این افزایش ظلم در حق کارگر و کارفرما است. تاثیر ۱۲ درصدی هزینه تولید بر کارخانه‌هایی که تولیدکننده قطعه هستند، صدق می‌کند، اما در حوزه کسب‌وکارهای خرد و مشاغل هزینه‌های تولید قریب ۵۰ درصد افزایش می‌یابد که همین موضوع موجب تعدیل نیرو به‌ویژه در حوزه صنوف و کارگاه‌های کمتر از ۱۰ نفر خواهد شد. برای افزایش دستمزد، مسیر اشتباهی را پیش گرفته‌ایم، زیرا با افزایش ۵۷ درصدی حقوق کارگران، فاصله آنها با خط فقر همچنان باقی است. باتوجه به سیر صعودی نرخ تورم، این حقوق حتی برای پرداخت اجاره‌بهای منزل کارگران کافی نیست. افزایش حقوق باید برمبنای اصول انجام پذیرد.

در یک اقتصاد آشفته، هیچ‌کس نمی‌تواند برنامه معینی را تدوین کند. کارفرما درباره افزایش دستمزد اعتراض دارد، اما یک کارگر در چنین شرایطی چه کاری می‌تواند انجام دهد؟ با آزاد شدن نرخ آرد و افزایش نرخ نان و ماکارونی کارگر چگونه می‌تواند معیشت خود را تامین کند؟ مگر نانی که کارگر و کارمند تهیه می‌کنند، با هم متفاوت است که حقوق کارمند ۱۰ و حقوق کارگر ۵۷ درصد افزایش می‌یابد؟

برای رفع این مشکلات، دولت می‌تواند با اعطای بسته‌های معیشتی و همچنین کالاهای اساسی اقلامی از جمله برنج و ماکارونی را با نرخ کمتری به کارگر اختصاص دهد و با پرداخت قسمتی از حق بیمه، اعطای تسهیلات بانکی با سود کمتر و کاهش ضریب مالیاتی مانع از تعدیل کارگران شود.

این وضعیت به‌ویژه در مجموعه‌هایی مثل شهرداری‌ها به‌علت پیش‌بینی افزایش ۲۵ درصدی دستمزد در اصلاح بودجه آنها، این مجموعه‌ها را با مشکلات بسیاری از جمله رکود حوزه عمرانی و هزینه بودجه عمران در حوزه جاری مواجه خواهد کرد.

همچنین باتوجه به افزایش نرخ تورم و دستمزد مجموعه‌های مختلف تولیدی و خدماتی با ۲۵ درصد تعدیل نیرو مواجه خواهند شد. ارتباط کارگر و کارفرما دوسویه است. اگر کارفرما نباشد، کارگر نیست و برعکس. بنابراین، اخراج کارگران در بخش تولید باعث بروز مشکلات زیادی می‌شود. اگر تصمیم‌گیری درباره دستمزدها برعهده بخش خصوصی باشد، تصمیمات بهتری اتخاذ خواهد شد.

سخن پایانی

در شرایط امروز جامعه، کارگران سربازان جبهه اقتصادی هستند و حیات بنگاه‌های اقتصادی نیازمند حضور آنها است؛ اگرچه افزایش حقوق کارگران و تامین حداقل معیشت آنها تا حدودی دغدغه زندگی آنها را کاهش خواهد داد، اما تامین امنیت شغلی این قشر از جامعه نیز از اهمیت بسزایی برخوردار است.

امنیت شغلی موضوعی مهم‌تر از معیشت برای کارگران است، زیرا تا زمانی که امنیت شغلی نباشد، تمام مطالبات کارگران از جمله معیشت آنان هرگز برآورده نخواهد شد.

معدن معدن معدن

چشم‌انداز

کنترل تورم در چین و حقوق‌های کافی

اصطلاح تورم به‌معنای کاهش ارزش پول ناشی از افزایش دائمی سطح نرخ محصولاتی مانند کالاهای مصرفی یا سرمایه‌گذاری است. زمانی که از تقابل میان افزایش دستمزد شاغلان در برابر رشد نرخ تورم صحبت می‌شود، منظور آن است که افزایش سالانه دستمزدها تا چه میزان توانسته رشد تورم جامعه را پوشش داده و خنثی کند، تا جایی که سطح اقتصادی افراد تنزل پیدا نکرده و ضمن دارا بودن زندگی با سطح کیفیت مطلوب، بتوانند برای ارتقای آن تلاش کنند. در بعضی کشورها به‌دلیل مشکلات اقتصادی مستمر، تورم از میزان دستمزدها پیشی گرفته و در برخی دیگر دستمزد افراد پاسخگوی مناسب افزایش هزینه‌های زندگی است.

پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول که در اکتبر ۲۰۲۲ منتشر شد، نشان داد نرخ تورم چین در سال ۲۰۲۲ به حدود ۲.۲ درصد رسیده است. نرخ تورم ماهانه چین در نیمه اول سال ۲۰۲۲ افزایش یافت، اما همچنان در سطح متوسطی قرار دارد و باتوجه به آمارها می‌بینیم تورم چین نسبت به سال گذشته خود کمی کاهش یافته است.

در نوامبر ۲۰۲۱، نرخ تورم ماهانه چین در محدوده ۲.۳ درصد قرار گرفت که نسبت به ماه قبل به‌طورقابل‌توجهی افزایش داشته است. تورم در ژانویه ۲۰۲۰ به ۵.۴ درصد رسید، اما پس از آن به‌طور پیوسته کاهش یافت. متوسط نرخ تورم سالانه چین در سال ۲۰۲۰ حدود ۲.۵ درصد بود. نرخ تورم ماهانه چین در چند ماه پایانی سال ۲۰۲۱ در پایین‌ترین سطح خود قرار داشت.

نرخ تورم به‌طورمعمول توسط شاخص نرخ مصرف‌کننده اندازه‌گیری می‌شود. شاخص نرخ مصرف‌کننده توسعه نرخ برای هزینه‌های خصوصی را براساس سبدی از محصولات نشان می‌دهد که مصرف یک خانوار مصرف‌کننده متوسط را نشان می‌دهد.

در مقایسه با سایر اقتصادهای بزرگ جهان، چین دارای تورم متوسط و پایداری و تورم در چین به‌طورمتوسط کمتر از سایر کشورهای BRIC است. کشورهای بریک به گروهی از کشورهای روسیه، برزیل، چین و هند گفته می‌شود. این کشورها به‌دلیل دارا بودن اقتصادهایی تاثیرگذار و بانفوذ در جهان، از دیگر کشورها متمایز می‌شوند، اگرچه چین از نرخ رشد اقتصادی بالاتری برخوردار است، اما نرخ تورم مناطق توسعه‌یافته در جهان، هنوز به‌طورکلی کمتر از چین است. براساس گزارش اداره ملی آمار چین، تورم این کشور بیشتر ناشی از افزایش نرخ بخش حمل‌ونقل در ماه‌های اخیر و افزایش هزینه در سایر بخش‌ها به نسبت اندک است.

آمارهای رسمی دستمزد چین، دستمزد بخش‌های غیرخصوصی شهری و بخش خصوصی شهری را مدنظر قرار داده و دستمزد همه کارگران این کشور را اندازه‌گیری نمی‌کند. بخش غیرخصوصی شهری یک بخش آماری کمابیش نامشخص است که شامل تعدادی از انواع مختلف کارفرمایان می‌شود.

شرکت‌های دولتی (SOEs)، شرکت‌های جمعی، شرکت‌های با مسئولیت محدود (LLC) و شرکت‌های سرمایه‌گذاری خارجی (FIE)، دسته دیگری از جامعه آماری را تشکیل می‌دهند، بنابراین بسیاری از شرکت‌های خصوصی برای اهداف آماری در رده بخش غیرخصوصی شهری قرار می‌گیرند. واحدهای بخش خصوصی شهری به مشاغل خصوصی اطلاق می‌شود که توسط افراد ثبت یا کنترل می‌شوند. بیشتر این واحدها شرکت‌های کوچک و متوسط (SMEs) هستند. لازم به ذکر است، آمار دستمزد چین کارگران روستایی، غیررسمی و خوداشتغالی را (که در مجموع اکثریت کارگران این کشور را تشکیل می‌دهند) در نظر نمی‌گیرد. به این ترتیب، آمار رسمی درباره نرخ دستمزدها، نماینده کل چین یا نیروی کارگر این کشور نیستند.

درباره میزان درآمدها در این کشور می‌توان به آمارهای رسمی اعلام‌شده توسط این کشور اشاره کرد. در نیمه اول سال ۲۰۲۱، متوسط درآمد سرانه ساکنان چین ۱۴ هزار و ۸۹۷ یوآن بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۱۱.۶ درصد افزایش داشت. در میان آنها، متوسط درآمد سرانه ساکنان شهری ۲۱ هزار و ۵۱۷ یوان بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۹.۷ درصد افزایش داشت و همچنین متوسط درآمد سرانه قابل تصرف ساکنان روستایی ۷۹۵۶ یوان بود که ۱۹.۱ درصد افزایش داشت.

این ارقام نشانگر افزایش دستمزدها در چین و بالا بودن میزان آن نسبت به تورم جاری در این کشور است. همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، ارقام اعلام‌شده آمار جامعی از وضعیت کلی این کشور نیستند.

تورم ۸۳درصدی ترکیه ناشی از سیاست پولی اشتباه

نظام بانکی بیمار، کشورها را تورم‌زده می‌کند

ترکیه دستمزد را برای مقابله با تورم، ۲بار افزایش داد

تدوین و ترجمه: ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

چالش فاصله میان تورم و دستمزد، همواره یکی از بحث‌های جدی اقتصادی در جهان است. در کشورهایی که اقتصادی باثبات دارند، اعتراض مردم به‌میزان حقوق کمتر دیده می‌شود. با نگاهی به این کشورها در می‌یابیم که دستمزدها نه‌تنها کفاف معمولی‌ترین روال زندگی را می‌دهند، بلکه کیفیت بالای حیات را تامین می‌کنند. این کشورها که بیشتر در جغرافیای اروپایی قرار دارند، از ویژگی‌های متفاوت‌تری مانند سبک زندگی، فرهنگ و حتی مختصات ژئوپلتیکی متفاوتی نسبت به ایران برخوردار هستند. فارغ از کشورهایی که از درد جنگ رنج می‌برند و پایه‌های متزلزل اقتصادی دارند، در منطقه خاورمیانه، کشورهای موفقی هستند که توانسته‌اند باتوجه به شرایط حاضر و بهره‌گیری از امکانات خود، سیاست‌های توسعه‌ای مناسبی تدوین کنند. کشورهای عربی حوزه خلیج‌فارس مانند قطر و امارات، از موفق‌ترین این نمونه‌ها هستند. در این میان، کشوری که بحران جنگ نداشته و باوجود شرایط مناسب تجاری طی سال‌های اخیر درگیر تورم جدی شده، ترکیه است. ترکیه طی یک سال اخیر، ۲ مرتبه پایه حقوق خود را افزایش داده؛ این اقدامی است که بسیاری از کشورهای تورم‌زده برای حمایت از مردم خود انجام می‌دهند. صمت در این گزارش به بررسی اقتصاد ترکیه، دلایل ایجاد تورم در این کشور، باوجود حجم بالای درآمد تجاری آن و راهکارهایی که در پیش گرفته، پرداخته است.

از آنجایی که مسائل تورم‌زای ترکیه، ارتباطی با میزان دستمزد افراد ندارد و دولت به آن واقف است، تمام تمرکز خود را بر حمایت از مردم به‌ویژه قشر حقوق‌بگیر غیردولتی و کارگری گذاشته است

درآمدهای مهم تولید و تجارت

ترکیه یکی از کشورهایی است که با اقتصاد موفق در خاورمیانه شناخته می‌شود. براساس آمارها، ترکیه در مقایسه با کشورهای همسایه و منطقه مانند عراق، ایران و حتی هند وضعیت بهتری از نظر درآمدهای اقتصادی دارد. براساس آمارهای جهانی، این کشور در رده پنجاهم دنیا براساس میزان تولید ناخالص داخلی خود قرار گرفته که به نسبت کشورهای منطقه مانند روسیه (با رتبه ۶۰) و ایران (با رتبه ۸۴) در جهان، شرایط بهتری دارد. برخلاف تصور عموم مبنی بر کم‌اهمیت بودن فعالیت‌های غیرصنعتی در ترکیه، کشاورزی به‌عنوان بزرگ‌ترین بخش اقتصادی این کشور شناخته می‌شود؛ کشاورزی نزدیک به ۶ درصد از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد، اما بیش از یک‌چهارم افراد ساکن در ترکیه، در این حوزه مشغول به کار هستند.

یکی از مهم‌ترین تجارت‌های ترکیه، صادرات محصولات کشاورزی به کشورهایی مانند چین، روسیه، آلمان و به‌تازگی عراق است. همچنین، با افزایش نرخ مواد اولیه و انرژی برای صنایع، اهمیت دستاوردهای این بخش برای اقتصاد ترکیه بیشتر شده است، بنابراین بخش مهمی از توجه دولت و مردم این کشور به احوالات و شرایط کشاورزی معطوف است. به‌گزارش statista، در سال ۲۰۲۱، صنعت و خدمات به‌ترتیب ۳۱.۰۷ و ۵۲.۷۴ درصد تولید ناخالص داخلی کشور ترکیه را به خود اختصاص دادند. ترکیه همواره به‌عنوان کشور رقیب ایران در منطقه برای تجارت محسوب شده و در هر بازاری که ایران برای حضور در آن تعلل کرده، ترکیه توانسته پرقدرت ظاهر شود. ترکیه درگیر محدودیت‌های تحریمی نیست و طی این سال‌ها توانسته رویکرد صحیحی به تجارت جهانی و توسعه صنایع خود داشته باشد.

با همه‌گیری ویروس کرونا، شرایط اقتصادی این کشور مانند سایر جهان درگیر مشکلات جدی‌تری شد؛ تا جایی که پس از بهبود وضعیت نیز سیل تورم در ترکیه آرام نگرفته و افزایش پی در پی قیمت‌ها حیات جامعه را به‌عنوان مصرف‌کننده اصلی کالا و خدمات تحت‌تاثیر قرار داده است.

▣ تورم کمرشکن ترکیه

تورم اکتبر (شهریور ـ مهر) ترکیه در امسال، بالای ۸۳ درصد عنوان شد.

ترکیه قریب به ۲ دهه است که با مشکلات اقتصادی دست‌وپنجه نرم می‌کند، اما در ۲ سال اخیر، شیب تخریب پایه‌های اقتصادی این کشور تند شد. به‌گزارش Balkan insight، افزایش سریع نرخ نفت در جهان و کاهش ارزش لیر ترکیه از عوامل تقویت بحران‌های اقتصادی ترکیه محسوب می‌شود. این تحولات در کنار هم باعث شدند تا رشد سالانه نرخ مواد غذایی به ۹۱ درصد برسد. با افزایش نرخ کالاهای اساسی در این کشور، موج تورم به سایر بخش‌ها نیز نفوذ کرد. پیش از بررسی ریشه‌های جهش تورم در ترکیه، توجه به شاخص‌های فعلی اقتصادی این کشور حائزاهمیت است. موسسه آمار ترکیه (TURKSTAT) شاخص‌های مختلفی را درباره نرخ تولیدکننده تهیه می‌کند. نخستین مورد، شاخص نرخ تولیدکننده داخلی یا DPPI است. این نرخ، محصولات تولیدشده در اقتصاد ملی و مشمول فروش در کشور را اندازه‌گیری می‌کند. هرچه این شاخص بالاتر باشد، سازنده محصول نهایی را گران‌تر تولید می‌کند. براساس آمار، ماه مه ۲۰۲۲، تورم تولیدکننده ۱۳۲ درصد در سال است.

مهم‌ترین عامل افزایش تورم برای تولیدکنندگان البته اقلام مربوط به انرژی است. افزایش نرخ در انرژی برای تولید با نرخ بسیار بالای ۳۲۰ درصد در حال اجرا است. شاخص دیگری برای قیمت‌های تولیدی، شاخص نرخ تولیدکننده خدمات، SPPI است. براساس داده‌های موسسه آمار ترکیه در آپریل امسال، این شاخص سالانه حدود ۸۳ درصد افزایش یافته است. افزایش ۱۸۰ درصدی نرخ املاک و ۱۰۳ درصدی هزینه خدمات حمل‌ونقل نقش مهمی در نرخ بالای افزایش این شاخص دارد.

چنین افزایش‌های بالایی در قیمت‌های تولیدکننده به مانشان می‌دهد که رخنه کردن تورم در تمامی محصولات و در بخش‌های مختلفی از زندگی مصرف‌کنندگان آن هم در مدتی کوتاه در چنین شرایطی، امری بدیهی است.

ضعف سیاست‌های کلان اقتصادی

چالش‌های اقتصادی ترکیه نوظهور نیست و در طول دهه‌های گذشته نوسانات زیادی را در این کشور پشت سر گذاشته است. دولت‌ها در این دوران تلاش کردند تا باتوجه به مسائلی مانند توسعه صنعتی، بتوانند ثبات را به ترکیه هدیه دهند، اما ساختار اقتصادی که سبب شده ترکیه با مشکلات جدی تورمی طی ۲ سال اخیر مواجه شود، قابل‌توجه است. شاید در ابتدا به‌نظر برسد وجود تورم فزاینده در کشورهایی که با مشکلاتی مانند تحریم یا کمبود منابع دست‌وپنجه نرم می‌کنند، طبیعی است، اما با نگاهی به کشور ترکیه در می‌یابیم، تنها عوامل خارجی تاثیرگذار نیست و سیاست‌های اقتصاد کلان نیز می‌تواند در این‌باره تاثیر داشته باشد.

مشکل رکود تورمی پدیده‌ای است که تمامی شهروندان کشورهای جهان با آن درگیر هستند. حتی امریکا نیز از این شرایط مستثنا نیست و به‌گزارش Balkan insight، در ماه مه (خرداد امسال) تورم مصرف‌کننده در این کشور به ۸.۶ درصد (بالاترین سطح تورم پس از سال ۱۹۸۱) رسید. غبار تورمی نیز بر رشد صنعتی در اروپا نشسته و از این‌رو کم و بیش کشورها با این مسئله گرفتار هستند، اما مسئله ترکیه کمی متفاوت است و تنها تحت‌تاثیر شرایط جهانی، گرفتار تورم ۸۰ درصدی نشده. چالش‌های اقتصادی کشور ترکیه به ۲ دسته سیاست‌های اقتصادی داخلی و فشارهای بیرونی و خارجی تقسیم‌بندی شده که هر یک شایسته توجه است.

> به‌نظر مردم، بازدهی املاک بسیار بیشتر از دریافتی آنها از بانک‌ها است به‌همین دلیل منابع مالی در ترکیه به‌جای رفتن به بخش‌های مولد، به‌سمت بخش‌های غیرمولد مانند املاک و مستغلات یا خودرو می‌روند

▣ تاثیر چاپ پول و رشد نقدینگی

کمبود ذخایر مالی در ترکیه، سبب شده تا مدیران این کشور برای تولید صنعتی و ادامه حیات چرخه‌های اقتصادی، مجبور به دریافت وام از خارج از کشور باشند. دلیل اصلی این اتفاق را باید کم بودن پس‌انداز مردم این کشور در بانک اعلام کرد. به‌گزارش Balkan insight، افراد در ترکیه ترجیح می‌دهند به‌جای سپرده‌گذاری در بانک‌ها، سرمایه‌های خود را در املاک و مستغلات سرمایه‌گذاری کنند. به‌نظر مردم، بازدهی املاک بسیار بیشتر از دریافتی آنها از بانک‌ها است و به‌همین دلیل، منابع مالی در ترکیه به‌جای رفتن به بخش‌های مولد، به‌سمت بخش‌های غیرمولد مانند املاک و مستغلات یا خودرو می‌رود. این امر طی چند دهه اخیر سبب شده تا بانک‌ها نتوانند سپرده‌های کافی از خانوارها جمع‌آوری کنند. در نتیجه، دولت مجبور شد با چاپ پول بیشتر، بانک‌ها را تامین مالی کند. این امر در نهایت، دلیل اصلی افزایش تورم در ترکیه شد، چرا که رشد نقدینگی و چاپ پول، گردش لیر در بازار را افزایش داد. بنابراین، یک مارپیچ کامل از تورم وجود دارد. با افزایش ارزش دلار در برابر لیر، افزایش نرخ محصولات نیمه‌تمام و مواد خام وارداتی از خارج کشور بر تورم از نظر هزینه‌ها فشار آورد. بخش زیادی از مواد اولیه صنایع در ترکیه و همچنین سوخت و انرژی این کشور وارداتی است و وابسته به قدرت لیر و نرخ ارز. با افزایش عرضه پول و تضعیف بیشتر لیر در نهایت هزینه تمام‌شده تولید در تمامی بخش‌ها حتی حوزه‌های خدماتی، تورم در نهایت مرز ۸۰ درصد را رد کرد.

▣ توجه به اقشار کم‌درآمد

نه‌تنها اصرار دولت بر چاپ پول، بلکه سایر سیاست‌های نظام بانکی در ترکیه سبب شده تا شرایط به‌مراتب بدتر شوند.

به‌گزارش رویترز، اصرار اردوغان بر کاهش نرخ بهره بانکی، یکی از دلایلی است که سبب شده تا مردم رغبتی برای سپرده‌گذاری در بانک نداشته باشند. ترکیه در موقعی که بانک‌ها برای چرخه حیات و سرمایه‌گذاری بر صنعت نیاز به سپرده مالی داشتند، نرخ بهره بانکی را افزایش نداد. در نتیجه، در مدیریت شرایط مالی عمومی شکست خورد و نتایج آن را امروز شاهد هستیم.

رسانه‌های ترک اعلام کرده‌اند طی چند ماه گذشته در شهرهای پرجمعیت و مهمی مانند استانبول، هزینه تمامی اقلام از اجاره‌بها گرفته تا غذا به‌شدت افزایش یافته است. دولت برای کاهش درد ترک‌های کم‌درآمد و افرادی که ممکن است با افزایش این شیب قیمتی دچار مشکلات معیشتی شوند، در سال میلادی جاری حداقل دستمزد ملی را ۲ بار افزایش داده است. این سیاست افزایش دستمزد، در سال‌های پیش هم در دستور کار اردوغان بود.

شاید در نگاه نخست به‌نظر برسد افزایش دستمزد می‌تواند نقدینگی را افزایش دهد، اما از آنجایی که مهم‌ترین مسائل تورم‌زای ترکیه، ارتباطی با میزان دستمزد افراد ندارد و دولت به آن واقف است، تمام تمرکز خود را بر حمایت از مردم به‌ویژه قشر حقوق‌بگیر غیردولتی و کارگری خود گذاشته است. سوخت ترکیه وارداتی است و اردوغان همچنان بر کاهش نرخ بهره بانکی اصرار دارد.

این مشکلات و سیاست‌های به‌ظاهر غلط ترکیه، سبب نشده تا دولتمردان این کشور نسبت به دستمزد افراد بی‌توجه باشند، چرا که دانسته‌اند چه دستمزد افزایش پیدا کند و چه ثابت بماند، این تورم همچنان بر ترکیه حاکم خواهد بود، به‌ویژه در شرایطی که جنگ روسیه و اوکراین هزینه حامل‌های انرژی و مواد غذایی وارداتی این کشور را چندین برابر کرده است. بنابراین، ترکیه با چالش‌های تورم‌زای داخلی و خارجی متعددی سروکار دارد.

افزایش دستمزد برای حمایت از مردم

نگاهی به رشد دستمزد در کشور ترکیه نشان می‌دهد در سال‌هایی که شیب تورمی تندتر از همیشه بوده، نرخ پایه دستمزد ملی نیز به‌همان نسبت افزایش یافته است. به‌گزارش trading economics، در حال حاضر میانگین دستمزد در ترکیه به‌طور سالانه ۶ هزار و ۴۷۰ دلار است.

این میانگین دستمزد پس از دومین افزایش پایه حقوق ملی در ترکیه به‌دست آمد. در ژانویه (دی و بهمن ۱۴۰۰) میانگین حقوق در کشور، ترکیه ۳ هزار و ۵۷۰ دلار در سال بود. پس از ۲بار افزایش، میانگین حقوق فعلی در ترکیه نزدیک به ۲ برابر شد و این سیاست در راستای تقویت توان معیشتی مردم بود. به‌بیانی دیگر، در حال حاضر میانگین دستمزد هر ترک حدود ۵۵۰ دلار در ماه است. این رقم به‌معنای حقوقی حدود ۹ هزار لیر در ماه به‌طور میانگین است. اگر این رقم را براساس ریال ایران حساب کنیم، به درآمدی کمابیش ۱۸ میلیون تومان در ماه می‌رسیم. هزینه زندگی در شهرهای مختلف ترکیه متفاوت و بدیهی است، در هر شهری که هزینه زندگی بالاتر باشد، میزان دستمزدها نیز بالاتر از حد میانگین است.

در استانبول که به‌عنوان گران‌ترین و پرهزینه‌ترین شهر ترکیه محسوب می‌شود، براساس گزارش numbeo، در حال حاضر هزینه تخمینی یک خانواده ۴ نفره به‌طور ماهانه در استانبول حدود هزار و ۲۵۰ دلار (۲۳ هزار و ۳۰۰ لیر) بدون اجاره است. هزینه‌های ماهانه یک نفر بدون اجاره ۳۵۸ دلار (۶ هزار و ۶۰۰ لیر) تخمین زده می‌شود.

هزینه زندگی در ترکیه به‌طور متوسط ۶۱.۰۹ درصد کمتر از ایالات‌متحده است. با مقایسه آمارها در می‌یابیم که احتمال دارد میانگین دستمزد در کشور ترکیه، جوابگوی زندگی نباشد، اما همچنان دولت ترکیه در تلاش است تا ضمن کنترل تورم، حقوق را به‌میزان هزینه‌های زندگی نزدیک‌تر کند.

سخن پایانی

افزایش دستمزد می‌تواند پاسخگوی قدرت مردم در برابر تورم باشد یا خیر، حتی برخی کارشناسان افزایش دستمزد را یکی از دلایل ایجاد تورم می‌دانند. در جوامعی که اقتصاد بیمار حاکم باشد و دولت برنامه‌ای برای کاهش فاصله میان حقوق و هزینه معیشت نداشته باشد، دور باطل تورم ادامه‌دار است. با بررسی روند سایر کشورها درمی‌یابیم تحریم تنها یکی از دلایل ایجاد تورم است؛ مسئله‌ای که کشورها را به ورطه سقوط یا نقطه اوج می‌رساند، سیاست‌ها و راهکارهای عملیاتی برای تقویت پایه‌های اقتصادی است.

افزایش حقوق، پاسخگوی معیشت نیست

بازی دوسرسوخت کارگر و کارفرما

قرن جدید با مصوبه شـورای‌عالی کار درباره افزایش حداقل ۵۷.۴ درصدی دستمزد کارگران و ۳۸ درصدی سـایر سـطوح مزدی برای تمامی مشـمولان قانون کار در سال ۱۴۰۱ آغاز شـد. مصوبه‌ای که با وعـده افزایش قدرت خرید مردم، ابتدا بخش بزرگی از جامعه را خشـنود کرد، اما با گذشت زمان، آن روی خود را به همه نشان داد و با گرانی سرسـام‌آور موادغذایی، شـیرینی افزایش حقوق به کام کارگران تلخ شد. این موضوع تـا حـدی پیش رفت که دیگر نه‌تنهـا خبری از افزایش قدرت خریـد نبود، بلکه جیب کارگران، کفاف تامین هزینه‌های ضروری را نیز نمی‌داد؛ در نتیجه شعار افزایش قدرت خرید کارگران با شکسـت روبه‌رو شد. این روزها تامین هزینه‌ها و رسیدن حقوق‌ها به آخر ماه مانند رسـیدن به قله قاف سخت و نشدنی است. به عقیده برخی کارشناسان، کبودی ناشـی از ضربه افزایش دستمزدها، اکنون زیر چشم اقتصاد ایران نمایان است. این در حالی است که با توجه به مشکلات موجود در بخش تولید، این حجم از افزایش حقـوق و مزایا بـرای کارگران به مـذاق کارفرمایان خوش نیامده اسـت. صمت در این گزارش به بررسی مشکلات ناشی از افزایش دستمزد کارگران پرداخته است.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

دولـت باید پیش از تصمیم‌گیری برای افزایش دسـتمزدها، در این زمینه جلسات تخصصی با حضور فعالان اقتصادی برگزار کند

سه‌گانه دستمزد، تورم و معیشت

۱۹ اسـفند ۱۴۰۰، شـورای‌عالی کار، دستمزد ۱۴۰۱ کارگران را با ۵۷.۴ درصد افزایش نسبت به سال قبل اعلام کرد و حداقل دستمزد با مبنای ۳۰ روز، ماهانه ۴ میلیون و ۱۷۹ هزار و ۷۵۰ تومان شد. حداقل دریافتـی ماهانه کارگران با یک فرزند به ۶ میلیون و ۳۰۷ هزار و ۷۲۵ تومان و حداقل دریافتی ماهانه کارگران با ۲ فرزند به ۶ میلیون و ۷۲۵ هزار و ۷۰۰ رسید. پس از افزایش ۵۷ درصدی دستمزدها، زمزمه‌هایی از تعدیل نیروی کار به‌دلیل عدم‌توانایی کارفرمایـان در پرداخت دسـتمزد و بالا رفتن نرخ حق بیمه به میان آمد. از سـوی دیگـر، به عقیده برخی کارشناسـان، جهش‌هـای قیمتی در نتیجه بی‌تدبیری و نبود کنترل بر بازار در فروردین باعث شـد هزینه سبد معیشـت خانوارها به ۱۱ میلیون و ۷۰۰ هـزار تومان برسـد و کارگران ۴۷ درصد از هزینه‌هـای زندگی عقب بیفتند. دولت نیز می‌داند این کار عـلاوه بر افزایش کسـری بودجه، موجب افزایـش نرخ تورم خواهد شـد و افزایش حقوق در چرخه زمانی کوتاه خنثی شده و قدرت رفاهی برای مردم نخواهد داشت. هر چند دولت در تلاش است از طریق مالیات، این افزایش دسـتمزدها را جبران کنـد. گویی این افزایش حقـوق از جیبی به جیب دیگـر می‌رود تا دولت بابت این وعده ضرر نکند. از سوی دیگر، در حال حاضر هزینه زندگی برای یک خانواده ۴ نفری، ۱۰ میلیون تومان به بالاسـت و با برداشته شـدن ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی، هزینه زندگی کارگران چندبرابر خواهد شد و معیشت آنها با تورمی که اتفاق می‌افتد، به خطر می‌افتد. توجیه دولت‌هـا در افزایش دسـتمزد کارگـران، افزایش قـدرت خرید آنها، بهبود شـرایط رفاهی، شـأن و حمایت از نیروی کار شـاغل اسـت؛ وعده‌هایی که هرگز رنگ تحقق به خـود نگرفت. همچنین طبق تصمیم اخیر دولت و مجلس، قرار اسـت دست‌کم یک میلیون تومان به حقوق کارمندان و ۹۰۰ هزار تومان به دریافتی بازنشستگان بخش دولتی اضافه شود.

کارفرما را در نظر بگیرید

حمید رسـتگار، عضو هیات رئیسـه اتاق اصناف تهران درباره مشـکلات ناشـی از افزایش دستمزد برای فعالان بازار بـه صمت گفت: تمام واحدهای صنفـی و بنگاه‌های فعـال باید بتوانند خـود را با شرایط روز سازگار کنند و قدرت تامین هزینه‌های واحد اقتصادی را داشته باشند.

این در حالی است که بسیاری از تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی به‌سختی دوران کرونا را گذراندند.

اگرچـه این میزان افزایش دسـتمزدها با هدف حفـظ و ارتقای قـدرت خرید کارگران متناسـب با شـرایط تورمـی اقتصاد تعیین شـده، اما برخی بنگاه‌ها، توانایی پرداخت این میزان افزایش دستمزد را ندارند؛ در نتیجه فشـار هزینه‌ای تحمیل‌شده از ناحیـه اجـرای همزمـان این تصمیمـات، موجب افزایش نرخ کالاها و خدمات می‌شـود و به شرایط تورمـی اقتصـاد دامـن می‌زند. از سـوی دیگر، به تعدیل نیروی کار و افزایش بیکاری، تشدید اشتغال غیررسـمی و آسـیب شـدید به دهک‌های پایین درآمدی منجر خواهد شد.

▣ میـزان درآمـد واحدهای صنفـی دیده نشد

رسـتگار با اشـاره به مشـکلات اصلـی اصناف، اظهـار کرد: یکی از مشـکلاتی که اصناف و فعالان اقتصادی با آن روبه‌رو هستند، بی‌ثباتی در نرخ‌های تعیین‌شده شـامل هزینه‌های بیمه، مالیات، انرژی، اجاره و تامین حقوق کارگر است.

این مسائل باعث می‌شود به‌دلیل نبود تناسب بین درآمد و هزینه‌ها، کارفرما نتواند تصمیم درسـت و منطقی بگیرد. هنگامی که یک واحد تولیدی نتواند هزینه‌های خود را تامین کند، مجبور به تعدیل نیرو می‌شـود. وی در ادامه ضمن تاکید بر اینکه بخش خصوصی نمی‌تواند پیش‌بینی درسـتی روی درآمد خود داشته باشد، افزود: تفاوت فاحشی در پرداخت حقـوق کارگران مصوب شـد، امـا در این تصمیم، میزان درآمد واحدهای صنفی دیده نشـد. بسیاری از کارخانه‌ها به‌دلیل مشـکلات اقتصادی مجبور به تعدیل نیرو می‌شوند.

برخـی از بنگاه‌های اقتصادی بـا وجود وضعیت بد اقتصادی، از جنبه اخلاقی وارد شـده و کارگران خـود را به‌دلیـل تامین معیشـت خانـواده اخراج نکردند که اکنون در ضرر هستند.

▣ جلسات تصمیم‌گیری با کارشناسان

عضـو هیأت رئیسـه اتاق اصناف تهـران، درباره راهکار مناسـب برای بهبود تاثیرات منفی افزایش حقـوق بر وضعیـت کارفرمایان و کارگـران گفت: دولـت باید پیـش از تصمیم‌گیری برای افزایش دسـتمزدها، جلسـات تخصصی بـا حضور فعالان اقتصـادی برگـزار کنـد و سـپس افزایـش حقوق مطرح شـود. امیـدوارم با توجـه به اثرات منفی تصمیمات یک‌شـبه، پس از این، تصمیمات با مشـورت افـراد متخصص گرفته شود.

همچنیـن لازم اسـت نخسـت تمـام مزایـا و معایـب طرح‌ها در نظـر گرفته و سـپس تصویب شـوند. طرح‌هـای تشـویقی بـرای کارفرمایان در قالـب هزینـه بیمه کارگـران از سـوی دولت نیز می‌توانـد به‌عنوان راهکاری دیگـری در این زمینه در نظر گرفته شود.

با تورم سنگینی که بر اقتصاد کشور حاکم است، افزایش حقوق، نه‌تنها کمکی به معیشت کارگران نمی‌کند، بلکه روی اشتغال اثر منفی نیز دارد

اثر منفی افزایش حقوق بر اشتغال

سـعید ممبینی، رئیس سـابق اتاق اصناف ایران با اشـاره به تاثیر افزایش دسـتمزدها بر اشتغال به صمت گفت: افزایش دسـتمزدها تا حدی بستگی به پارامترهای اقتصادی دارد.

به‌ویـژه در دوره‌ای کـه شـاهد رکود هسـتیم، افزایش دسـتمزد، قطعـا روی میزان اشـتغال اثر منفـی می‌گذارد. در حال‌حاضر، بیشـتر واحدهای تولیـد با ۵۰ درصـد ظرفیت و حتـی کمتر از آن مشغول کار هستند.

وی ضمن تاکید بر وجود تورم افسار گسیخته در اقتصاد کشور اظهار کرد: با وجود تورم سنگینی که بر اقتصاد کشـور حاکم است، افزایش حقوق نه‌تنها کمکی به معیشـت کارگران نمی‌کنـد، بلکه روی اشتغال اثر منفی نیز دارد.

متاثـر از این موضوع، مشـاغلی کـه تحت‌تاثیر عواملـی مانند کرونا یا تورمی کـه میزان فروش را کاهش داده بود، بودند، تحت‌فشار قرار گرفتند.

رئیس سـابق اتاق اصناف ایـران در ادامه ضمن انتقاد از نحوه نرخ‌گـذاری کالاها، بیان کرد: افزون بر ۵۰ هـزار واحد صنفی در آسـتانه تعطیلی قرار دارند یا تعطیل شـده‌اند که قیمت‌گذاری دستوری از جمله دلایل مهم تعطیلی این واحدهاست.

▣ ماندگاری تورم را بررسی کنید

ممبینی با بیان راهکارهایی برای حل مشـکلات ناشی از افزایش دسـتمزد برای کارفرمایان، افزود: یکی از راهکارها این اسـت که دولت مشـوق‌هایی برای تامین بخشی از هزینه بیمه یا حقوق کارگران را به عهده بگیرد، هر چند با وجود شرایط اقتصادی دولت نیز چنین امکانی را ندارد.

از سـوی دیگر، مهار تـورم، راهکار مهم دیگری اسـت که می‌توانـد تاثیرگذار باشـد. این در حالی است که ماندگاری تورم در کشور نشان می‌دهد در کنترل نرخ تورم، عملکرد موفقی نداشته‌ایم.

بایـد در نظر گرفـت که راهی که بـرای کنترل تورم در پیش گرفته‌ایم، چه راهکاری اسـت و چه تفاوتی بـا راهکارهای کنترل تورم در کشـورهای دیگر دارد؟ از سـوی دیگر، دولت می‌توانـد طرح‌های تشویقی برای کارفرمایانی در نظر بگیـرد که افزایش اشتغال دارند.

رئیس سـابق اتاق اصناف ایران دربـاره افزایش مجدد حقوق کارگران، اظهار کرد: با گرانی شـدید مـواد غذایی، اگر حقوق کارگـر افزایش پیدا نکند، یک ظلم مضاعف برای کارگر است.

نـرخ کالاها و خدمـات به اندازه‌ای رشـد کرده که دسـتمزد بخش ناچیـزی از نـرخ کالاها را در برمی‌گیرد.

سخن پایانی

ایـن روزهـا، افزایش دسـتمزد بـدون در نظر گرفتن تـوان مالی کارفرمایـان از سـوی دولـت، سـختی دوطرفـه‌ای را بـه مشـاغل وارد کـرده اسـت. از سـویی کارگران برای معیشـت خـود مجبور به کار هسـتند و از سـوی دیگر، کارفرمایان با تصمیمات یک‌شـبه تـوان پرداخـت ایـن دسـتمزدها را ندارنـد. ایـن در حالی اسـت کـه براسـاس برخی رصدهـای هفتگی انجام‌شـده، درصـد تعدیل نیروی کار نسـبت به مدت مشـابه سال گذشـته ۲۰ درصد کاهش داشته است.

افزایش ۵۷ درصدی حداقل دسـتمزد کارگران، ضمن حفظ قدرت خرید کارگران و تقویت معیشـت خانوارهای کارگری، موجب افزایش بهره‌وری بنگاه‌های اقتصادی و ارتقای توان و کیفیت تولیدات داخلی شده است.

گزارش خبری

ماجرای عجیب تعطیلی پی‌درپی کارخانه‌ها

دولـت ابراهیم رئیسـی از همـان ابتدا با شعار احیای کارخانه‌های راکد، گام به عرصه سیاست ایران گذاشت.

شـعاری که رئیسـی پیـش از حضورش در پاسـتور نیـز به آن عمل کـرده بود و در زمـان حضورش در قوه قضاییـه، تعدادی از کارخانه‌هـای راکد را احیا کـرده و کارگران بیـکار شـده را دوبـاره بـه بـازار کار ایران بازگردانده بود.

با این وجود، به اسـتناد آمارهای رسـمی در دهه ۹۰ حـدود ۴۰ هزار کارخانه و بنگاه تولیـدی و برند تجـاری پرسـابقه صنعتی، معدنـی و کشـاورزی ورشکسـت و تعطیل شـده‌اند یا ظرفیـت تولید خـود را کاهش داده و عـذر تعداد زیادی از کارگران‌شـان را خواسته‌اند.

تـا امـروز و با گذشـت بیـش از ۹ ماه از فعالیـت دولـت سـیزدهم، بسـیاری از این واحدهـای ورشکسـته و تعطیـل، از صحنه فعالیـت حذف شـده و تعـداد دیگـری از کارخانه‌ها هـم به‌دلیل گرانی و تورم، به این فهرست طویل پیوسته‌اند.

امـروز اگر در فضـای وب، کلمات کلیدی «کارخانه‌هـای تعطیل‌شـده» را تایـپ کنیـد، ده‌هـا صفحه شـامل اسـامی صدها واحـد تولیدی و صنعتی تعطیل شـده پیدا می‌شود.

بعضی خبرها، صحبتی از صاحبان صنایع و بنگاه‌های تعطیل شده را هم ضمیمه دارد که دلیل مشترک تعطیلی‌ها را بی‌پولی و کاهش فـروش و بی‌توجهی دولت‌ها بـه حمایت از تولید داخلی اعلام کرده و بخشی از سنگینی بار تقصیر را هم به گردن منتفعان از واردات بی‌رویه انداخته‌اند.

برخـی از کارخانه‌هـا به‌دلایـل متعدد از جمله مشـکلات اقتصـادی، عدم‌تامین مواد اولیه، نبود نقدینگی، وام‌های بانکی، اقسـاط سـنگین و مالیـات و عوارض قـادر به ادامه فعالیـت نبودند و تعطیل و راکد شـدند، اما دولت می‌تواند با شناسـایی و آسیب‌شـنایی مشکلات این واحدها در بحث بیمه و مالیات یا امهـال وام‌هـای بانکی به کمـک بیاید و مشکلات آنها را حل‌وفصل کند.

برخی کارفرمایان نیز برای فرار از پرداخت بدهـی بانکـی و مالیاتی یا گرفتـن وام‌های کلان بانکی، بنگاه را راکد جلوه می‌دهند که برای مقابله با چنین شـگردهایی، لازم است بازرسـی و نظارت دقیق بـر عملکرد بنگاه‌ها انجام شـود تـا واحدهای فعـال و غیرفعال شناسایی شوند.

در این میان، افزایش دسـتمزدها نیز برای نیـروی کار کارگاه‌های کوچـک و بنگاه‌های خرد و متوسط خطر تعطیلی را ایجاد کرده و نرخ بیکاری را نیز افزایش خواهد داد.

تعطیلـی کارخانه‌هـا باعـث بیکار شـدن بسـیاری از کارگران و خانه‌نشین شدن آنها می‌شود، در نتیجه برای گذران زندگی ناچار به استفاده از مقرری بیمه بیکاری می‌شوند، اما بیمه بیـکاری بودجه و منابع خاص خود را نیاز دارد. از سـویی کارگران بیکار شـده اضافـه کاری ندارنـد و از مزایـای کمتـری برخوردارند، در نتیجـه حقوق کمی دریافت می‌کنند.

کارگـری کـه از بیمـه بیکاری اسـتفاده می‌کند، نمی‌تواند در جایی مشغول کار شود، چـون بیمه او قطع می‌شـود و بیمه بیکاری بـا توجه بـه هزینه‌هـای زندگـی نمی‌تواند تمـام نیازهـای او و خانواده‌اش را پوشـش دهد.

در تمام دنیا برای اشـتغالزایی و سودآوری بیشـتر، بنگاه‌هـای کوچک و زودبـازده در حال گسـترش است و باید برای دستیابی به اشتغال پایدار به سمت راه‌اندازی این بنگاه‌ها برویم که موجب اشتغال و ارزش‌افزوده برای کشـور می‌شـوند. بیشـتر کارخانه‌هایی که تعطیل یا راکد شده‌اند، در حوزه لوازم خانگی و پوشـاک هسـتند و در صورتی‌کـه اگر به چرخه فعالیت و تولید برگردند، وابسـتگی ما به واردات کمتر می‌شود و به همان میزان ارز کمتری از کشـور خارج می‌شود. این مسئله تاثیر بسزایی در رونق تولید و کسب‌وکارهای داخـل دارد و از خروج ارز از کشـور در این شرایط جلوگیری می‌کند.

روی خط اصناف

هیات رئیسه اتاق اصناف اهواز انتخاب شدند

با رأی روسای اتحادیه‌های صنفی، ۵ عضو جدید دور سوم هیات رئیسـه اتاق اصناف اهواز در مرحله دوم تعیین شدند. به گزارش مالی‌چی، پـس از کش‌وقوس‌های فراوان و ماه‌ها تلاش در نهایت در مرحله دوم انتخابات، هیات رئیسـه اتاق اصناف اهواز به حدنصاب رسـید. افراد منتخب به ترتیب آرا به شرح ذیل است؛

افراد منتخب به ترتیب آرا به شرح ذیل است: مراد بدری، مصطفی پناباد، کریم منجری، بهزاد قهورخی، امین سمیع و اعضـای علی البدل غلامعلـی آهنکوب نـژاد و عبدالرضا عساکره.

به این ترتیب، رسـول جهانگیری، عضو هیات رئیسه اتاق اصناف اصفهان منتظر اسـت تـا ۲ ماه دیگر انتخابات هیات رئیسـه اتاق اصناف این کلانشهر برگزار شود تا وی هم وفق ماده ۳۵ قانون نظام صنفی، صندلی ریاسـت اتاق اصناف را تحویل متفکران جوان بدهد.

انتخابـات اتاق اصناف و ترکیب اعضای هیات رئیسـه آن، همیشه یکی از موضوعات بسـیار مهم در جامعه صنفی که تقریبا یک‌سـوم از جمعیت کشور را خانواده اصناف تشکیل می‌دهند، تلقی می‌شـود. بر این اسـاس، گزینه‌های کسب کرسـی هیات رئیسـه در اتاق‌های اصناف شهرستان‌ها باید ابتـدا از اتحادیه‌هایی که پروانه صنفی کسـب کرده‌اند، در انتخابـات هیات مدیره اتحادیه شـرکت کننـد. در صورت عضویت در هیات مدیره اتحادیه و قرار گرفتن در فهرسـت منتخبان، انتخابات داخلی هیات مدیره برای تعیین رئیس و نایب رئیس اتحادیه و... انجام شده و در صورتی که بتوانند به سمت رئیس اتحادیه دست پیدا کنند، می‌توانند برای کسب کرسی اتاق اصناف شهرستان اقدام کنند.

در بخشـنامه اخیـر دبیرخانـه، هیـات عالی نظـارت بر سـازمان‌های صنفی نیز اجـرای این قانون را یادآور شـده که بر این اسـاس، بیش از ۹۰ درصد اعضای فعلی اتاق‌های اصناف مشمول این قانون شده و باید با صندلی هیات مدیره اتحادیه و به تبع اتاق اصناف خداحافظی کنند.

سـکانداری برخی از اتحادیه‌ها در این سـال‌ها در اختیار یک نفر بوده و برخی با اسـتفاده از رانت و ارتباطات با افراد گوناگـون توانسـته‌اند به ثروت و موقعیت بسـیار بالایی در حوزه اصناف دست یابند.

یادداشت

چشم بازار مسکن به‌دست دولت

فرشید ایلاتی
کارشناس مسکن

در حالی که بازار مسکن بار کود روبه‌رو است و خرید‌وفروش به‌ندرت انجام می‌شود که ظرف یک ماه گذشته نرخ واحد مسکونی در تهران حدود ۶ درصد رشد کرده. تجربه ۴ سال گذشته بازار مسکن نشان داده، ثبات در مقاطعی که ایجاد می‌شود،موقتی است، مگر اینکه رشد نقدینگی متوقف شود و ساخت‌وساز افزایش پیدا کند. روند رشد نرخ خانه نیز متاثر از رکود معاملات، کاهش چشمگیری داشته است. برخی مشاهدات از صفر شدن رشد ماهانه نرخ ملک در پایتخت خبر می‌دهند.

از طرفی، واسطه‌های ملکی عنوان می‌کنند که فروشنده‌هایی که نیاز مالی بیشتری دارند، نرخ‌های پیشنهادی را کاهش داده‌اند و ممکن است با ادامه کسادی معاملات، بازار بیشتر افت کند. باوجود آنکه بخش خرید و فروش بار کود مواجه شده، بازار اجاره‌بها به رونق نسبی رسیده است. البته، تقاضا برای اجاره کاهش پیدا کرده، اما نرخ‌های پیشنهادی رهن و اجاره مسکن در شهر تهران همچنان رو به بالا است.

در عمده مناطق کشور اقشاری که متقاضی مسکن هستند، توانایی پرداخت هزینه‌های مسکن متناسب با تورم نهاده‌های ساختمانی و رشد نرخ تمام‌شده را ندارند. بنابراین، بازار محدود می‌شود و تولیدکنندگان مسکن خواه‌ناخواه از ساخت‌وساز امتناع می‌کنند، زیرا سازندگان نگران این هستند که نتوانند واحدهای خود را با یک سود متعارف به‌فروش برسانند.

در حال حاضر یکی از دلایل اصلی کاهش عرضه مسکن، نوسانات قیمتی در بازار و افزایش هزینه تولید مسکن است. دموکراسی‌هایی که درباره صدور مجوزهای ساخت‌وساز وجود دارد یکی دیگر از دلایلی است که باعث شده سرمایه‌داران وارد حوزه ساخت‌وساز نشوند.

امسال میزان ساخت‌وساز در کشور کاهش قابل توجهی داشته، چرا که نرخ زمین در کشور بالا است و با افزایش نرخ خدمات و مجوزهایی که شهرداری‌ها برای ساخت‌وساز در اختیار ؟؟؟قرار می‌دهند، هزینه تمام‌شده تولید مسکن افزایش قابل توجهی را تجربه کرده است. سرمایه‌های جدید و افرادی که به قصد خرید وارد بازار می‌شوند، در زمان جهش قیمت، از بازار خارج خواهند شد، از این‌رو سرمایه‌گذارها علاقه کمتری دارند تا در این بازار ورود کنند. در دوره ۶ماهه تا یک ساله، سرمایه‌گذاران بازار مسکن دوباره وارد می‌شوند که به‌صورت سینوسی بالا و پایین می‌شود. در زمان رکود، باید سیاست‌ها در بخش ساخت‌وساز تشویقی باشد، در شرایط فعلی که با یک افت تاریخی در تولید مسکن مواجهیم، دولت، مجلس، شهرداری‌ها و نهادهای بالادستی باید سیاست‌های تشویقی اعمال کنند. امروز نه‌تنها سیاست تشویقی نمی‌بینیم، بلکه با ابزارهای مختلف اعم از مالیات و نرخ عوارض ساختمانی، حوزه ساخت‌وساز به‌نوعی دچار زیان شده است.

اگر دولت بتواند شعار خود را که ساخت سالی یک میلیون مسکن در سال بود، محقق کند، ما می‌توانیم شاهد ثبات نرخ یا حتی کاهش نرخ مسکن در بازار باشیم، اما اگر برنامه‌ها و وعده‌ها تنها روی کاغذ بماند و اتفاق خاصی انجام نگیرد، همچنان در بازار رکود رخ می‌دهد و قیمت‌ها مجدد افزایش می‌یابد. در سال گذشته، تنها ۱۰۰ هزار ساخت مسکن وجود داشت که با وعده داده‌شده بسیار فاصله دارد. از این‌رو می‌گویم که اگر دولت با سرعت بیشتری این واحدها را در اختیار مردم بگذارد، به‌طور قطع در بحث ثبات نرخ مسکن تاثیر دارد. زمانی که افزایش نرخ اتفاق می‌افتد، تعدادی سرمایه‌گذار وارد بازار مسکن می‌شوند. معاملات بازار مسکن زمانی که نرخ در حال افزایش است، بیشتر می‌شود. تا جایی که به نقطه انتهایی برسد و بیشتر از آن جایی برای افزایش نرخ نباشد و بازار به‌سمت رکود می‌رود.

یعنی، ساخت‌وساز کمتر می‌شود و در انتها معاملات کاهش می‌یابد، اما با یک تاخیر، دوباره نرخ افزایش پیدا خواهد کرد و این چرخه تا انتها در حال شکل‌گیری است و دوباره سرمایه جدید وارد بازار می‌شود و ساخت‌وساز انجام می‌گیرد. در بازار مسکن نزدیک به ۵۰ سال است که به این شکل و سیکل معیوب، رکود و تورم بخش مسکن را داشته‌ایم. تنها زمان کوتاهی که مسکن مهر آغاز شد، ثبات و کاهش نرخ ۱۰ تا ۱۵ درصدی در مسکن را شاهد بودیم، به این دلیل که تولید مسکن به یک رونق بسیار خوبی رسیده بود. الان هم به این صورت است که اگر وعده‌های ساخت مسکن تحقق یابد، کاهش نرخ را به‌همراه دارد و این بازار کنترل می‌شود.

گفت‌وگو

فصل سرد دستمزد کارگران

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

حمایت از قشر کارگران ساختمانی توسط مسئولان ضعیف است، بارها و بارها اعلام شده که کارگران ساختمانی معروف به بیکاران فصلی هستند و با سرد شدن هوا و رکود در صنعت ساختمان‌سازی در عمل این کارگران نیز بیکار می‌شوند و درآمدی ندارند. دولت باید طرحی را اجرایی کند تا در آن کارگران ساختمانی در فصول سرد سال به‌سمت کارهای تولیدی با تشکیل تعاونی سوق داده شوند، اما این کار نیازمند یک برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح است. همچنین، دولتمردان باید یک نگاه ویژه به کارگران ساختمانی داشته باشند تا از وضعیت فعلی خارج شوند. در صنعت ساختمان‌سازی کارگران بیش‌ترین زحمت را متحمل می‌شوند، اما این افراد کمترین بهره را از این صنعت پرسود دارند. متاسفانه در برابر افزایش دستمزد کارگران ساختمانی در سطح ملی، مقاومت وجود دارد، چرا که میانگین دستمزد روزانه یک کارگر باید روزانه ۳۰۰ هزار تومان باشد، اما در عمل این مبلغ به آنها پرداخت نمی‌شود، گاهی دستمزد پرداخت‌شده به آنها روزانه ۱۵۰ هزار تومان است. صمت در این گزارش در رابطه با مشکلات معیشتی کارگران ساختمانی با جمشید برزگر، رئیس کانون انبوه‌سازان ایران به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

اینکه برخی کارگران ساختمانی امسال با بیکاری مواجه شدند و در کل بهار و تابستان، تعداد کارگر از تقاضای آن بیشتر بود غیرقابل‌چشم‌پوشی است، اما باید علت آن را در وضعیت اقتصادی و بحث نقدینگی جست‌وجو کرد

عرضه کارگر از تقاضا پیشی گرفت

داده‌های آماری منتشرشده توسط مرکز آمار ایران نشان می‌دهد، سال گذشته ۱۴۰۰ صدور پروانه احداث ساختمان توسط شهرداری‌های کشور بالغ بر ۲۶.۷ درصد کاهش یافته است.

آمار پروانه‌های ساختمانی صادرشده امسال هم امیدبخش نیست و روند نامطلوب ساخت‌وساز همچنان ادامه دارد. آخرین آمارها حاکی است تعداد ۷۳۶ پروانه احداث ساختمان توسط شهرداری تهران در بهار ۱۴۰۱ صادر شده که نسبت به فصل گذشته ۵۰.۶ درصد و نسبت به فصل مشابه سال گذشته ۴۷.۲ درصد کاهش داشته است.

مجموع مساحت زیربنا در پروانه‌های صادرشده برای احداث ساختمان در بهار ۱۴۰۱ حدود ۱۷۱۰۵ هزار مترمربع بوده که نسبت به فصل گذشته ۲۰.۶ درصد و نسبت به فصل مشابه سال گذشته ۱۶.۷ درصد کاهش داشته است. توجه به این نکته ضروری است که بیشتر سازندگان، پروانه‌های ساخت‌وساز خود را در فصل بهار و ماه ابتدایی تابستان دریافت می‌کنند تا عمده عملیات ساختمانی آنها در فصل گرم سال به‌اتمام برسد و با مشکلاتی که فصول سرد بر سر ساختمان‌سازی می‌آورند، مواجه نشوند. از اوایل بهار امسال، پیش‌بینی می‌شد که با کاهش فعالیت ساختمان‌سازی در تهران و کلانشهرها مواجه باشیم، چرا که فروش آپارتمان‌ها و املاکی که پیش از این ساخته شده با رکود شدید مواجه بود و باوجود افزایش قیمتی که هر ماه شاهد آن هستیم، تقاضایی برای خرید در بازار وجود ندارد. در تابستان نیز، این وضعیت تشدید شد و سازندگان نسبت به سال قبل، شروع به ساخت ساختمان‌های کمتری کردند. بنابراین، کارگران ساختمانی امسال با بیکاری مواجه شدند و در کل بهار و تابستان امسال، عرضه کارگر از تقاضای آن بیشتر بود.

کارگران ساختمانی قشری هستند که بخش قابل‌توجهی از رشد و توسعه شهرنشینی را به‌دوش کشیده‌اند. این افراد بسیار آسیب‌پذیر هستند و وقتی حمایت‌های دولتی برداشته شود، به‌طورقطع مشکلات‌شان بیشتر خواهد شد

◉ به‌تازگی موضوع افزایش حقوق کارمندان و بازنشستگان دولتی مطرح شده است، اما حقوق کارگران ساختمانی براساس قرارداد بین کارگر و کارفرما تعیین شده و هیچ نهادی به این موضوع ورود نمی‌کند. به‌نظر شما این اتفاق چه آسیبی می‌تواند به معیشت کارگران و صنعت ساخت‌وساز وارد کند؟

کارگران ساختمانی قشری هستند که بخش قابل‌توجهی از رشد و توسعه شهرنشینی را به‌دوش کشیده‌اند. این افراد بسیار آسیب‌پذیر هستند و وقتی حمایت‌های دولتی برداشته شود، به‌طورقطع مشکلات‌شان بیشتر خواهد شد.

شغل کارگران ساختمانی موقتی است و از این روی این شغل در دسته مشاغل سازمان‌نیافته قرار می‌گیرد و مشخص نبودن ارکان اصلی کار یعنی کارگر، کارفرما و کارگاه سبب شده است که تا به امروز حقوق کارگران روزمزد، ساختار مشخصی نداشته باشد و در این سال‌ها بارها دچار تغییر شود. کارگران ساختمانی در بسیاری از مواقع از حقوق و مزایای کار به‌طور کامل برخوردار نیستند.

یکی از مواردی که می‌تواند کمک شایانی به این گروه کاری داشته باشد، گستردن چتر حمایتی از طریق بیمه کارگران ساختمانی است. اما خوشبختانه این موضوع دلیل بر کاهش درآمد اکثر کارگران روزمزد ساختمانی نشده، چرا که دستمزد کارگران ساختمانی در حال حاضر مبلغی راضی‌کننده است و قرارداد این افراد به‌نحوی نیست که مشکلات معیشتی ایجاد کند و بیشتر کارگران ساختمانی حاضر نیستند با مبلغ کم با پیمانکاران قرارداد امضا کنند.

پیش‌بینی می‌شد عرضه و تقاضای نیروی کار و کارگر ساختمانی از اوایل بهار امسال به‌دلیل کاهش فعالیت ساختمان‌سازی در تهران و کلانشهرها با مشکل مواجه شود، اما برخلاف این موضوع، کارگران ساختمانی که با پیمانکاران خصوصی همکاری می‌کنند، به‌طورمتوسط ۱۱ ماه در سال مشغول فعالیت هستند و مشکلی از این بابت وجود ندارد.

◉ کاهش فعالیت ساختمان‌سازی در تهران و کلانشهرها عرضه کارگر از تقاضا را بیشتر کرده است، شاید این موضوع بر فعالیت بخش زیادی از کارگران تاثیری نگذارد،اما به هر حال عده زیادی از کارگران بیکار می‌شوند و سراغ مشاغل فصلی می‌روند. علت این موضوع چیست؟

اینکه برخی کارگران ساختمانی امسال با بیکاری مواجه شدند و در کل بهار و تابستان، عرضه کارگر از تقاضای آن بیشتر و غیرقابل‌چشم‌پوشی بود، اما باید علت آن را در موضوعاتی پیدا کرد که به وضعیت اقتصادی و بحث نقدینگی مرتبط است، چرا که بسیاری از پروژه‌های ساختمانی به‌علت مشکلات متعدی که سر راه‌شان به‌وجود آمد، تعطیل شد و به‌طبع کارگرانی که در این ساختمان‌ها مشغول فعالیت بودند، بیکار شدند. خیلی از کارشناسان مهم‌ترین عامل این نابسامانی را رشد نقدینگی و تورم می‌دانند و راهکارهای مختلفی هم برای رفع این مشکل پیشنهاد داده‌اند. مهار نقدینگی و تورم زمانبر است و دولت سیزدهم باید یک برنامه ۴ یا ۵ ساله در این زمینه داشته باشد تا ثمرات این برنامه را خودش هم مشاهده کند. تولید مسکن نباید منجر به خلق پول و نقدینگی شود، بلکه ساخت مسکن می‌تواند سرعت گردش پول را در کشور افزایش دهد و از طرف دیگر، منابع انبوه‌سازی نیز برای ما نگران‌کننده است، چرا که معلوم نیست باید از کجا تامین شود.

◉ مصالح ساختمانی هر هفته گران می‌شود و مشکلات زیادی را برای پیمانکاران به‌وجود آورده است. به‌نظر شما این اتفاق می‌تواند سرعت ساخت و ساز را پایین آورده و حقوق و دستمزد کارگران را کاهش دهد؟

یکی دیگر از عوامل در کاهش ساخت‌وساز مسکن و رها شدن پروژه‌های مسکنی، نداشتن ثبات نرخ مصالح ساختمانی است و این افزایش نرخ مصالح ساختمانی باعث کاهش انگیزه ساخت‌وساز شده و در این شرایط که انبوه‌سازان دیگر زیر بار ریسک‌های قابل‌پیش‌بینی نمی‌روند، کنترل قیمت‌ها در بازار مصالح ساختمانی باعث کاهش تولید شده، چرا که قیمت مصالح ساختمانی تاثیر مستقیمی بر نرخ تمام‌شده ساختمان و واحدها دارد.

قیمت مصالح ساختمانی به‌طور هفتگی افزایش پیدا می‌کند؛ وعده دولت این بود که در راستای افزایش تولید مسکن، نرخ مصالح ساختمانی را کنترل و برای سازندگان مسکن تعدیل کند، اما تا به امروز این وعده محقق نشده است.

این اقدامات، سرعت ساخت‌وساز را کاهش می‌دهد و بسیاری از کارگران ساختمانی را بیکار می‌کند.

◉ هزینه‌های ساخت مسکن، امسال چند درصد رشد کرده و آیا این روند قابل‌کنترل است؟

هزینه‌های ساخت مسکن، امسال حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد افزایش یافته، اما سال گذشته به‌دلیل رشد نرخ تورم و افزایش سایر هزینه‌های مرتبط با ساختمان و ساخت‌وساز، هزینه ساخت ۱۰۰ درصد رشد پیدا کرده بود. حال با این افزایش هزینه‌ها و بالا رفتن عوارض ساخت‌وساز از سوی شهرداری‌ها، به‌طورقطع نرخ تمام‌شده مسکن روز به روز بالا خواهد رفت.

برنامه‌های شهرداری‌ها با افزایش عوارض ساخت‌وساز، مغایر با برنامه‌های دولت و رونق تولید و خانه‌دار شدن است که چندی پیش، شهرداری تهران ابلاغ کرده بود، بنابراین، با این روند در پیش‌گرفته‌شده، عرضه و تولید مسکن از تقاضا باز هم عقب خواهد ماند و قیمت‌ها رشد خواهد کرد.

◉ دولت وعده ساخت سالی یک میلیون واحد مسکونی را به مردم داده است. آیا تاکنون دولت آن‌طور که باید با انبوه‌سازان همکاری داشته است؟

دولت برای اجرای سیاست‌های خود برای ساخت مسکن، باید از انبوه‌سازان کمک بگیرد. به این نحو که دولت زمین موردنیاز را تامین کند و انبوه‌سازان بعد از اخذ مجوزهای لازم، اقدام به تهیه یک نقشه مهندسی‌ساز کرده و از بانک‌ها تسهیلات بگیرند. با این اتفاق، واحدهای مسکونی براساس مشتری‌مداری و رضایت شهروندان ساخته می‌شود.

دولت باید با سیاست‌گذاری صحیح و نظارت مستمر، عملکرد ساخت مسکن را مدیریت کند، نه اینکه با دخالت غیرتخصصی، مانع سرعت بخشیدن به بخش ساخت‌وساز شود و توان تولید را از بخش خصوصی بگیرد.

دولت باید با اختصاص بودجه معین به بخش خصوصی، این امکان را برای سازندگان و انبوه‌سازان فراهم کند تا این بخش با استفاده از امکانات و تکنولوژی‌های جدید اقدام به ساخت‌وساز در کشور کرده و به تولید مسکن سرعت ببخشند.

باتوجه به وقفه ۸ ساله کشور در بخش ساخت و ساز، ضرورت دارد که دولت برای تحقق هرچه سریع‌تر اهداف خود، زمینه‌های همکاری با سایر بخش‌ها را تقویت کند تا عرضه و تقاضای مسکن در کشور به‌تعادل برسد.

سخن پایانی

برای کارگران ساختمانی در خوش‌بینانه‌ترین حالت ممکن، از ابتدای خرداد تا پایان آبان شرایط کار فراهم است، البته این مسئله بدین معنا نیست که در این ایام نیز هر روز مشغول کار هستند، بلکه اگر شانس با آنها یار باشد، نیمی از ماه،مشغول کار هستند و باتوجه به این موضوع، درآمد و دستمزد این قشر زحمتکش کاهش پیدا می‌کند.

تورم و گرانی این روزها کمر بسیاری از افراد را در تامین هزینه‌های زندگی خم کرده است، در این میان شرایط برای افرادی که دستمزد آنها براساس کار روزانه پرداخت می‌شود و حقوق ثابتی ندارند، سخت‌تر شده است، اگر یک کارگر ساختمانی در طول سال و با احتساب روزهای تعطیل، ۳۰ روز هم مشغول کار باشد و روزانه ۳۰۰ هزار تومان دستمزد دریافت کند، حقوق ماهانه او حدود ۹ میلیون تومان می‌شود، در حالی که این سطح از درآمد، کفاف هزینه‌های زندگی کارگران را نمی‌دهد، اما برخی کارگران ساختمانی در ماه شاید ۱۰ روز بتوانند مشغول کار باشند.

سرد شدن هوا در عمل صنعت ساختمان‌سازی را به کما می‌برد و در این ایام مشکلات کارگران ساختمانی بیش‌تر از گذشته مشهود است، بسیاری از این کارگران، سوز سرما را بر جان می‌خرند تا شاید امیدی باشد در این روزهای سرد تا کسی به‌دنبال کارگر باشد؛ حال درک کنید شرایط کارگری را که پس از گذراندن یک روز سخت و سرد، باید شب با دست خالی به منزل برگردد.

اگر فکری به حال کارگران ساختمانی کشور نشود، این قشر زیر فشارهای اقتصادی برای تامین هزینه‌های خانواده، بیش‌تر از گذشته دچار چالش می‌شوند و از سفره‌ای که روز به‌روز در حال کوچک شدن است، چیزی باقی نخواند ماند.

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه شهرستان ساری منطقه سه

نوبت اول شناسه ۱۴۰۵۰۶۱

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۱۰۴۵۷۰۰۱۹۸۸ مورخه ۱۴۰۱/۰۷/۱۷ که در هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی منطقه سه ساری تصرفات مالکانه آقای محمدجواد ابراهیمی رستمی فرزند اکبر به شماره ملی ۲۱۸۱۰۱۱۹۲۳ به شماره پرونده ۷۹۲-۱۳۹۹ نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی به مساحت ۱۷۱ (یکصد و هفتاد و یک) مترمربع قسمتی از پلاک شماره ۲ اصلی واقع در بخش ۲۰ ثبت ساری قریه لنگر خریداری مع‌الواسطه از مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید. ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۲۸ فریبرز یوسفیان حمیدی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان ساری منطقه ۳

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی حوزه شهرستان ساری منطقه سه

نوبت اول شناسه ۱۴۰۵۰۴۵

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۱۰۴۵۷۰۰۲۰۱۲ و ۱۴۰۱۶۰۳۱۰۴۵۷۰۰۲۰۱۶ و ۱۴۰۱۶۰۳۱۰۴۵۷۰۰۲۰۲۴ مورخه ۱۴۰۱/۰۷/۱۸ و ۱۴۰۱/۰۷/۱۹ که در هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی منطقه سه ساری تصرفات مالکانه آقایان حمید امیری و پویا امیری و رسول امیری همگی فرزند علی‌اصغر به شماره ملی ۲۰۸۰۱۳۴۲۸۰ و ۲۰۸۰۶۳۶۵۹۶ و ۲۰۸۰۴۰۶۴۵۰ به شماره پرونده ۵۰۰-۱۴۰۰ و ۵۰۱-۱۴۰۰ و ۵۰۲-۱۴۰۰ هر یک نسبت به دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی به مساحت ۵۷۵ (پانصد و هفتاد و پنج) مترمربع قسمتی از پلاک شماره ۳۱ اصلی واقع در بخش ۲۸ ثبت ساری قریه مرگاوسفلی خریداری مع‌الواسطه از مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید. ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۲۸ فریبرز یوسفیان حمیدی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان ساری منطقه ۳

«صمت» گزارش می‌دهد

دانش‌بنیان‌ها آماده توسعه همکاری با فولادی‌ها

کتایون ملکی: کاهش آلایندگی‌ها و رسیدن به کربن صفر از مسائل مهمی است که صنعت فولاد در جهان آن را دنبال می‌کند؛ اتفاقی که در سال‌های آینده، تحقق نیافتن آن منجر به پرداخت مالیات کربن می‌شود. این موضوع باعث شده تا شرکت‌های دانش‌بنیان برای دستیابی به فناوری‌های موردنیاز اعلام آمادگی کنند و در کنار شرکت‌های فولادی قرار بگیرند، البته در این بین فرهنگ‌سازی در میان مدیران از اصلی‌ترین فاکتورها برای توسعه این همکاری محسوب می‌شود.

سال ۱۴۰۱ کار خود را با شعار «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» آغاز کرد؛ شعاری که تحقق آن به افزایش تولید، وابستگی نداشتن به تکنولوژی‌های وارداتی و در نهایت به اشتغالزایی منجر می‌شود. این در حالی است که صنعت فولاد برای افزایش بهره‌وری و افزایش توان رقابتی نیازمند استفاده از تکنولوژی‌های روز دنیا است که بخشی از آن به‌همت شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد می‌شود.

به‌گزارش صمت تولید فولاد سبز از مهم‌ترین موضوعات است که باید در دستور کار فولادسازان ایرانی قرار گیرد تا بتوانند در بازار جهانی رقابت موفقیت‌آمیزی داشته باشند. این در حالی است که در سال‌های پیش‌رو، بدون شک با حرکت به‌سمت تولید فولاد سبز، رقابت در بازارهای جهانی سخت خواهد شد.

در نتیجه ورود به بحث فولاد سبز از مهم‌ترین موضوعاتی است که موردتوجه فولادسازان بزرگ کشور قرار گرفته و در تفاهمنامه‌ای به‌تازگی ورود به این حوزه را آغاز کرده‌اند.

اما همان‌طور که بیان شد، موضوع فناوری یکی از موضوعات اصلی برای دستیابی به فولاد سبز است که می‌تواند با حضور شرکت‌های دانش‌بنیان تسهیل یافته و با هزینه‌های کمتری محقق شود. این موضوع باعث می‌شود تا همکاری میان شرکت‌های دانش‌بنیان و فولادی‌ها افزایش پیدا کند. در واقع، این بحث نیازمند تعامل دوطرفه است که نگاهی به اقدامات اخیر نشان می‌دهد، این همکاری در حال شکل‌گیری و توسعه است.

اما شاید موضوع مهم دیگر بحث فرهنگ‌سازی برای توسعه این همکاری است. در واقع، توسعه بخش معدن و صنایع‌معدنی نیازمند فرهنگ‌سازی است که شرکت‌های فعال در این حوزه به شرکت‌های دانش‌بنیان و... اعتماد کرده و کار را به آنها بسپارند.

یحیی پالیزدار، مدیرعامل شرکت پشتیبانی و توسعه فناوری و نوآوری فولاد مبارکه در گفت‌وگو با «صمت» بااشاره به موضوع تولید فولاد سبز و دستیابی به دانش روز، اظهار کرد: تولید فولاد سبز، حرکت کردن یا نکردن به‌سمت کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، ۲ قسمت متفاوت از هم هستند؛ اول آنکه ما انتشار را کاهش دهیم و قسمت بعدی مربوط به گرفتن و استفاده کردن از CCUS است. در هر ۲ مورد، می‌توان کارهای بسیار خوبی انجام داد. در حال حاضر اتفاق مهمی که در کشور رخ داده، آن است که جهت‌گیری آغاز شده است.

وی ادامه داد: مسئله مهم آن است که در کشور ما عموم تولید فولاد ما کوره قوس الکتریکی است که کمترین میزان انتشار دی‌اکسیدکربن است. اگر کوره بلند در دنیا ۱.۸ تا ۱.۹ تن کربن دی‌اکسید را به‌ازای یک تن تولید می‌کند، با این فرآیند حدود ۹۰۰ کیلوگرم دی‌اکسیدکربن منتشر می‌کنیم که کمتر از هدف‌گذاری ۲۰۵۰ است، یعنی اگر اقدامات درست انجام شود،کمابیش امروز روی این هدف‌گذاری قرار داریم.

وی تصریح کرد: اگر بتوانیم در فرآیند کوره قوس الکتریکی، میزان استفاده از برق تجدیدپذیر را افزایش دهیم، به‌طورتقریبی در صنعت فولاد واحدهایی که براساس گاز فعالیت می‌کنند، چندان جای نگرانی ندارند.

مدیرعامل شرکت پشتیبانی و توسعه فناوری و نوآوری فولاد مبارکه اضافه کرد: در واقع، بخشی از این مسئله تامین انرژی تجدیدپذیر برای صنایع فولادی از ۲ منظر است؛ اول پایداری انرژی و دوم کاهش گازهای گلخانه‌ای. به‌هرحال، امروز صنعت فولاد با چالش تامین انرژی مواجه است. تمام زنجیره ارزش فولاد تحت حسابرسی تولید گاز گلخانه‌ای قرار می‌گیرد.

پالیزدار بیان کرد: البته بخشی از فولاد تولیدی در ایران به‌وسیله کوره بلند است. سرمایه‌گذاری در دنیا روی ccus در فولادی‌ها چندان انجام نشده است. شرکت‌های فولادی را داریم که روی فناوری کربن کپچر سرمایه‌گذاری کرده‌اند، اما آنها را در نیروگاه‌ها استفاده می‌کنند.

وی گفت: در حال حاضر،اجرای این طرح برای ما چندان اقتصادی نیست. ما باید در این زمینه جلو برویم و توسعه داشته باشیم، اما مسئله این است که اگر بخواهیم به خروجی سریع برای کاهش گازهای گلخانه‌ای دست پیدا کنیم، بخشی از سرمایه‌گذاری را برای توسعه نیروگاه اختصاص و روی انرژی‌های تجدیدپذیر انتقال دهیم.

پالیزدار همچنین اضافه کرد: این موضوع، هم به حفظ منابع پایدار کمک می‌کند و هم منجر به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای می‌شود.

وی در ادامه بااشاره به موانع موجود در مسیر فعالیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان اضافه کرد: اصلی‌ترین موضوع، فرهنگ‌سازی است. موضوع دیگر، استفاده نکردن از واژه حمایت است. شرکت دانش‌بنیان، شرکتی کسب‌وکاری است. ما ممکن است مداخلاتی انجام دهیم، مانند سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر که تسهیلگری است، اما وقتی کلمه حمایت استفاده می‌شود، یعنی ما وابسته به دولت هستیم که بنده مخالف این موضوع هستم.

پالیزدار بیان کرد: ما درباره یک فعالیت گلخانه‌ای حرف می‌زنیم و به‌دنبال مداخله تاثیرپذیر هستیم تا اجازه دهیم به‌صورت ارگانیک رشد کند.

وی بااشاره به همکاری با دیگر مجموعه‌های فولادی، اظهار کرد: وظیفه ما سرمایه‌گذاری خطرپذیر است که برای گروه مبارکه انجام می‌دهیم. امروز نیز همکاری ما با دیگر شرکت‌های فولادی شکل گرفته است. این حرکت شروع شده و در مجموعه‌هایی مثل گل‌گهر شکل گرفته است و می‌توان به ادامه این مسیر امیدوار بود.

دستیابی به دانش روز دنیا، مستلزم همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیانی است که در بخش صنایع فولادی فعالیت دارند، اما همان‌طور که بیان شد، در کنار توان موجود در این مجموعه‌ها، مدیران مجموعه‌های فولادی نیز باید با تغییر نگاه با دنیا همسو شده و از تغییرات جا نمانند. اگر این فرهنگ‌سازی رخ ندهد، بدون‌شک قدرت رقابتی فولاد ایران در بازارهای جهانی نیز تحت‌تاثیر قرار می‌گیرد.

عکس: آیدا فریدی

دستیابی به دانش روز دنیا، مستلزم همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیانی است که در بخش صنایع فولادی فعالیت دارند

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای

نوبت اول
شناسه ۱۴۰۴۱۳۹

شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل بصورت برگزاری مناقصهٔ عمومی دومرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۱۰۹۶۳۴۷۰۰۰۰۱۰
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای ME-۰۰۳۵۸۳۲-SH مناقصه شماره ME-۰۰۳۵۸۳۲-SH-۰ R۵/۱۴۰۱/ME
موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقلام درخواستی	Plate thickness ۳۱۰
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۱،۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار بصورت یکی از تضامین قابل‌قبول وفق آیین‌نامه تضمین‌شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات‌وزیران طبق مواردمندرج در سامانه‌ستاد می‌باشد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۲۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۷ روز پس از درج نوبت دوم آگهی در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می باشد.
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	ظرف مدت دو هفته پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می باشد.
آخرین مهلت بارگزاری پیشنهادات فنی/ مالی در سامانه ستاد	پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی بهمراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می گردد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر - شهرستان عسلویه - شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی - پالایشگاه پنجم - ساختمان اداری ۲ - دفتر کمیسیون مناقصات

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می پذیرد و به پیشنهاد های خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه گران بایستی نسبت به ثبت نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند. مناقصه گران می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن های ۰۷۷۳۱۳۱۷۲۴۱-۰۷۷۳۱۳۱۷۲۵۰ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۱۸ روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

نوبت دوم
شناسه ۱۳۹۳۸۴۴

برابر رای شماره ۶۲۵۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۲ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بهشهر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای احمد یزدانی فرزند صفرعلی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احدائی به مساحت ۲۳۱.۲۵ مترمربع قسمتی از پلاک ۳۱۱۲ فرعی از ۳۹- اصلی به شماره کلاسه ۱۴۰۱/۱۵۲ واقع در اراضی رستمکلا بخش ۱۸ ثبت بهشهر محرز گردیده است لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۴ روز آگهی می‌شود در صورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضاء مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۷/۳۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ محمدمهدی قلیان، سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک بهشهر

آگهی استفاده از حق‌تقدم موضوع ماده ۱۶۹ قانون تجارت

((شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص))

شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص) به شماره ثبت ۱۹۹۱۵ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۴۰۷۹۷۰

در راستای مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۳۰ مبنی بر افزایش سرمایه و رعایت ماده ۱۶۹ قانون تجارت و براساس اختیارات تفویض شده به هیات‌مدیره مقرر گردید، سرمایه شرکت از مبلغ ۹۷۴،۷۶۶ میلیون ریال تا مبلغ ۲،۶۷۴،۷۶۶ میلیون ریال افزایش یابد (مبلغ افزایش ۱،۷۰۰،۰۰۰ میلیون ریال که تماماً از محل آورده نقدی می‌باشد) لذا سهامداران محترمی که تمایل به شرکت در افزایش سرمایه را دارند می‌توانند ظرف مدت ۶۰ روز از تاریخ نشر این آگهی جهت خرید سهام ناشی از افزایش سرمایه و به نسبت مالکیت سهام خود و به ازای هر سهم ۱/۷۴۴ سهم به مبلغ اسمی هر سهم ده هزار ریال و واریز آن به حساب شماره ۵۶۰۴۰۸۶۷۰۳ بانک تجارت شعبه نظر غربی کد شعبه ۵۶۰۴۰ اقدام نمایند.

لازم به ذکر است عدم استفاده از حق‌تقدم خرید سهام جدید در مهلت مقرر به منزله سلب حق‌تقدم و انصراف از استفاده حق‌تقدم محسوب می‌گردد و حق‌تقدم‌های استفاده نشده و پاره سهم‌های ایجاد شده در اختیار هیات‌مدیره می‌باشد.

همچنین سهامداران محترم می‌توانند از طریق سایت شرکت به نشانی www.raahbaran.com جهت دریافت گواهینامه حق‌تقدم خود اقدام نمایند.

هیات‌مدیره شرکت راهبران فولاد اصفهان (سهامی خاص)

«مناقصه عمومی»

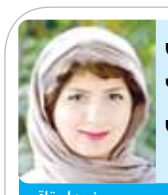
شرکت معدن کار باختر درنظر دارد جهت تامین ماشین‌آلات معدنی به شرح ذیل با گارانتی و اعتبار تامین قطعات را از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. از واجدین شرایط دعوت به عمل می‌آید پس از مراجعه به سایت www.madankarbakhtar.ir نسبت به دانلود اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن حداکثر به مدت ۷ روز کاری پس از تاریخ درج آگهی به آدرس همدان - خیابان مهدیه - جنب بانک صادرات - کوچه توحید - بن‌بست کیانیان - درب دوم سمت راست واحد پشتیبانی آقای بابایی (شماره تلفن ۰۸۱۳۸۳۷۰۲۳۵ (داخلی ٤)) اقدام فرمایند.

شرح	واحد	تعداد
بیل مکانیکی معادل کوماتسو PC۶۰۰-۸ یا دوسان DX۵۳۰LCA-۷M	دستگاه	۵
مینی لودر معادل S۲۵۰ یا NS۸۷	دستگاه	۲
کامیون معدنی (با قدرت موتور ۱۶ اسب بخار، حجم لگن ۲۰ مترمکعب و وزن کاری ۱۰.۸۲۰ کیلوگرم)	دستگاه	۱۴
دریل واگن با توان حفاری با قطر ۵ اینچ معادل فورکاوا۱۲۰۰	دستگاه	۱۰

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

یادداشت

چماق تعدیل بر سر معیشت کارگران

مرضیه احقاقی
روزنامه‌نگار

بازار تولید در ایران با چالش‌هایی روبه‌رو است، از جمله آنکه توان کافی برای رقابت با کالاهای وارداتی ندارد. سطح تکنولوژی در سیستم تولید صنعتی و کالایی ایران به نسبت کشورهای پیشرفته‌تر شرق آسیا، پایین‌تر است. علاوه بر این، شاهد منفک شدن بخش‌های گوناگون تولید یک کالا در کارگاه‌های کوچک‌تر و با تعداد کارگران کمتر و حتی انتقال کارگاه‌ها به اطراف روستا هستیم. بدین ترتیب بستری برای طبقه سرمایه‌دار فراهم می‌شود که با اتکا به نیاز کارگران، مزد آنها را هرچه بیشتر کاهش دهد.

به‌عنوان مثال، برش یک پارچه یا چرم برای تهیه پوشاک یا کفش در یک کارگاه، دوخت آنها در کارگاهی دیگر و بسته‌بندی در کارگاه سومی انجام می‌شود. در چنین شرایطی، صاحبان سرمایه قادر خواهد بود تا ضمن ساده کردن روش تولید و غیرتخصصی کردن هر بیشتر کار، دستمزد را پایین آورده و طرح طبقه‌بندی مشاغل را به‌دلیل پراکندگی و ساده بودن کار که نیاز به آموزش یک یا چندروزه دارد، اجرایی نکنند. در همین حال، تعویض مداوم یا اخراج نیروی کار هیچ اختلالی در کار ایجاد نمی‌کند. در واقع شرایط یادشده منجر به اجحاف در حقوق کارگران می‌شود.

بستر یادشده خود سبب توانایی سرمایه‌دار در اعمال نرخ دلخواه به بازار کار است و کارگران هم ناچارند با وجود افزایش تورم و اخذ ۳ نوع مالیات (مالیات بر دستمزد، مالیات ارزش‌افزوده در زمان خرید کالا و مالیات تورمی) به دستمزدهای نازل تن دهند. موارد یادشده ارتش ذخیره نیروی کار و لشکر بیکاران را بیشتر می‌کند. حال در سایه نبود تشکل‌ها و احزاب کارگری، قدرت چانه‌زنی از طبقه کارگر سلب می‌شود.

در ادامه باید تاکید کرد که دستمزد، حداکثر ۱۵ درصد از سهم تولید را به خود اختصاص می‌دهد؛ بنابراین دستمزد تاثیری بر قیمت نهایی تولید ندارد. به‌ویژه آنکه واحدهای تولیدی سالانه چندین بار قیمت کالای خود را افزایش می‌دهند. اغلب تولیدکنندگان قیمت محصولات نهایی خود را مطابق با افزایش نرخ دلار و به بهانه رشد نرخ مواد اولیه افزایش می‌دهند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که رشد دستمزد و تاثیر منفی آن بر عملکرد صنعتگران، بهانه‌ای بیش نیست. تولیدکنندگان می‌دانند اگر سطح دستمزد کارگر پایین بماند، خرید محصول نهایی کاهش می‌یابد. علاوه بر این، میزان تولید توسط کارگران نیز کاهش خواهد یافت. علاوه بر این در نبود قدرت تشکل‌یابی از سوی کارگران و قدرت چانه‌زنی توسط این گروه، کارگران همچنان مکانیسم‌های دفاعی خود را دارند. از جمله این مکانیسم‌های دفاعی باید به تخریب و اخلال در کار، پایین آوردن کیفیت محصول، موقتی دیدن کارگاه و تعویض کار، یافتن موقعیت شغلی بهتر و... اشاره کرد. بنابراین بسیاری از تولیدکنندگان نیز چنین منطقی را باور ندارند. با این وجود در مواردی شاهد تبلیغ چنین نگاهی از سوی برخی فعالان اقتصادی هستیم.

همان‌طور که تاکید شد، نبود تشکل کارگری تاثیر بسزایی بر تضعیف حقوق کارگران دارد. البته موانع موجود در مسیر ایجاد تشکل‌های کارگری بدان معنا نیست که کارگران ساکت می‌مانند. به بیان دیگر، تشکل الزاما به شکل شناسنامه‌دار بودن نیست. تشکل‌های فامیلی و استفاده از سایر ظرفیت‌های محفلی، همشهری و هم‌زبانی، کارگران را به شکل تشکلی نامرئی پیوند می‌دهد. این محفل‌های نامرئی نیز در مواقع لزوم اتحادهای محکمی ایجاد و موفقیت‌هایی را از آن کارگران می‌کنند. در طول روزهای گذشته، شاهد روند رو به رشد حقوق و دستمزد کارمندان دولت در بخش‌های گوناگون بوده‌ایم، چراکه دولت و حتی شرکت‌های بزرگ به‌عنوان سیستمی متشکل برای حفظ انسجام و جلوگیری از تسری بحران‌های اقتصادی و سیاسی به درون تشکیلات خود، رضایت کارکنان خود را تامین می‌کنند. در واقع با ارائه امتیازات ناچیز در قالب تعاونی‌های مسکن، وام‌ها، ارائه کالاها با نرخ کارخانه و قیمت مناسب‌تر و همچنین پرداخت به‌موقع و منظم و قانونی‌تر دستمزد، برای کارکنان خود ایجاد انگیزه و بدین ترتیب خود را از فضای بحران دور می‌کنند.

اما بخش خصوصی به سبب آزادی عمل و نبود نظارت کافی از سوی ماموران وزارت کار و تعطیلی موقت کارگاه‌های خود به بهانه به صرفه نبودن تولید، توجهی به تامین نیازهای حداقلی کارکنانشان ندارند. بخش خصوصی از تعدیل به‌عنوان چماقی برای اجبار کارگران و پرداخت دستمزدهای حداقلی استفاده و در همین حال، از اجرای مقررات قانونی نیز شانه خالی می‌کند.

ضرورت ترمیم دستمزدها متناسب با وضعیت اقتصاد

تورم‌زایی حقوق، راه فرار کارفرمایان

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

افزایش تنها یک‌باره مزد در ابتدای هر سال، با توجه به شرایط حاکم بر اقتصاد کشور و نرخ روزافزون تورم، منطقی نیست. در بسیاری از کشورها با نرخ‌های تورم به مراتب پایین‌تر از ایران، میزان دستمزد در یک سال، چندین بار و متناسب با تورم افزایش می‌یابد. در ماده ۴۱ قانون کار تاکید شده که «شورای‌عالی کار همه ساله موظف است، میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور یا صنایع گوناگون با توجه به معیارهای مشخص تعیین کند.» در ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی نیز تاکید شده «سازمان مکلف است میزان تمامی مستمری‌های بازنشستگی، ازکارافتادگی کلی و مجموع مستمری بازماندگان را در فواصل زمانی که حداکثر از سالی یک‌بار کمتر نباشد با توجه به افزایش هزینه زندگی با تصویب هیات وزیران به همان نسبت افزایش دهد.»؛ بنابراین الزامی برای افزایش تنها یک‌باره حقوق بازنشستگان در طول یک سال وجود ندارد. البته باید اقرار کرد که قوانین مرتبط با حوزه کار از شفافیت و کارآیی لازم برخوردار نیستند، بنابراین بازنگری در این قانون ضروری به‌نظر می‌رسد. به‌ویژه آنکه فشار معیشتی به مردم، زمینه نارضایتی آنها را فراهم می‌کند و به موجی از اعتراضات منتهی می‌شود.

بر اساس پارامترهای اقتصادی، رشد دستمزد، محرک تورم نیست. کما اینکه، نگاه کلی به تجربه سایر کشورها در تعیین حقوق و دستمزد حکایت از آن دارد که میزان دستمزد کارگران بر اساس نرخ تورم تعیین می‌شود

موانع غیرواقعی رشد دستمزد

علیرضا حیدری، فعال کارگری در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: وزارت کار، ۲ سال قبل، آماری را منتشر کرد که براساس آن، روشن شد بخش قابل‌توجهی از بیکاری در کشور ناشی از نبود تمایل نیروی کار و نارضایتی از سطح عمومی دستمزدهاست؛ یعنی با توجه به پایین بودن سطح دستمزد، بسیاری از کارگران ترجیح می‌دهند یک موقعیت شغلی را نپذیرند یا یک موقعیت کاری را کنار بگذارند، چراکه درآمد حاصل از این موقعیت‌های شغلی، معیشت کارگران را تامین نمی‌کند.

در واقع این کارگران ترجیح می‌دهند با اشتغال به کارهای متفرقه یا حتی فعالیت‌های کاذب همچون دستفروشی درآمدزایی بیشتری داشته باشند. به همین دلیل نیز با موقعیت‌های شغلی متعدد بلاتصدی روبه‌رو هستیم.

وی افزود: بر همین اساس نیز باید تاکید کرد ادعای مطرح شده مبنی بر اینکه رشد دستمزد به‌منزله تعدیل نیروی انسانی است، واقعیت ندارد. واقعیت بازار کار در حال حاضر حکایت از آن دارد که رشد دستمزد به تعدیل گسترده نیروی انسانی منتهی نمی‌شود؛ بنابراین طرح چنین موضوعاتی، تنها تلاشی برای ممانعت از رشد دستمزد کارگران است.

این فعال کارگری گفت: البته این امکان می‌رود که برخی کارگاه‌ها پس از رشد دستمزد کارگران و تحت‌تاثیر پارامترهای مختلف اقتصادی و مشکلات متعدد، اقدام به تعدیل نیروی انسانی خود کنند، اما تاکنون چنین موقعیتی به‌طور اپیدمی ایجاد نشده و نباید نسبت به آن نگرانی عمومی ایجاد کرد.

وی در ادامه در پاسخ به سوالی مبنی بر چرایی افزایش حقوق کارمندان دولت و بی‌توجهی به درآمد فعالان بخش خصوصی اظهار کرد: دولت در شرایطی که احساس می‌کند وضعیت معیشت کارکنانش با چالش روبه‌رو شده، اقدام به در اختیار قرار دادن تسهیلاتی به این افراد می‌کند.

در حال حاضر، اصلاحاتی نیز برای دستمزد کارکنان دولت در مجلس شورای اسلامی مصوب شده است. با توجه به آنکه روند رو به رشد تورم، معیشت تمامی افراد و خانواده‌ها را تحت‌تاثیر منفی قرار داده، می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که امکان ترمیم دوباره دستمزد کارگری در موقعیت کنونی وجود دارد.

در واقع با توجه به گرانی‌هایی که در بخش‌های گوناگون شاهدیم، ضرورت افزایش درآمد خانوار برای تمامی آحاد مردم اعم از جامعه کارمندی، کارگری و بازنشستگان وجود دارد؛ درنتیجه انتظار می‌رود این روند یک بام و دوهوای سیاست‌گذاری دولت کنار گذاشته شود.

وی با اشاره به ماده ۴۱ قانون کار تاکید کرد: در این ماده قانونی تاکید شده «شورای‌عالی کار همه ساله موظف است، میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور یا صنایع گوناگون با توجه به معیارهای ذیل تعیین کند: حداقل مزد کارگران با توجه به درصد تورمی که از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود.

حداقل مزد بدون آنکه مشخصات جسمی و روحی کارگران و ویژگی‌های کار محول‌شده را موردتوجه قرار دهد باید به‌اندازه‌ای باشد تا زندگی یک خانواده، که تعداد متوسط آن از سوی مراجع رسمی اعلام می‌شود را تامین کند.» در این ماده قانونی، هیچ الزامی به رشد یک‌مرتبه دستمزد کارگران در یک سال وجود ندارد و بدین‌ترتیب بازنگری در ظرفیت‌های قانونی و ترمیم حقوق کارگران ضروری است.

حیدری گفت: چنانچه میزان تورم کالاها و خدمات ضروری خانوارها به‌طور جداگانه بررسی شود، درصد اختصاص‌یافته به آن به مراتب بیشتر خواهد بود. به‌عنوان مثال، چنانچه تورم چند قلم کالای متاثر از نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی را موردتوجه قرار دهید، این اعداد ۳ رقمی خواهند شد.

کمااینکه تورم مواد خوراکی همچون روغن، ماکارونی، لبنیات، پروتئین و... تورم ۳ رقمی را تجربه کرده‌اند. این در حالی است که کالاهای یادشده جزو نیازهای اساسی خانواده‌ها به‌شمار می‌رود.

این فعال کارگری گفت: بررسی وضعیت معیشتی کارگران، بازنشستگان و طبقات مزدبگیر طی سال جاری حکایت از آن دارد که زندگی مردم در مقایسه با سال گذشته، به‌شدت ضعیف شده است.

وی گفت: تورم قابل‌توجهی در نیمه نخست امسال حاکم بوده و انتظار می‌رود مسیر صعودی شاخصه یادشده در نیمه دوم سال نیز ادامه یابد. بدین‌ترتیب هزینه زندگی مردم به مراتب افزایش خواهد یافت.

حیدری در پاسخ به سوالی مبنی بر تعیین دستمزد در قالب سالانه با توجه به تورم روزافزون حاکم بر اقتصاد افزود: افزایش تنها یک‌باره مزد در ابتدای هر سال، با توجه به شرایط حاکم بر اقتصاد کشور، منطقی نیست.

در چنین شرایطی جامعه به‌طور دائم به سمت فقیرتر شدن هرچه بیشتر پیش می‌رود.

وی اظهار کرد: در بسیاری از کشورها با نرخ‌های تورم به مراتب پایین‌تر از ایران، میزان دستمزد در طول یک سال، چندین بار و متناسب با تورم افزایش می‌یابد. حتی در کشور همسایه ما ترکیه که با روند رو به رشد تورمی روبه‌رو شده، از ابتدای امسال، چند مرتبه میزان دستمزدها بیشتر شده است.

حیدری با اشاره به ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی گفت: در این ماده قانونی «سازمان مکلف است میزان تمامی مستمری‌های بازنشستگی، ازکارافتادگی کلی و مجموع مستمری بازماندگان را در فواصل زمانی که حداکثر از سالی یک‌بار کمتر نباشد با توجه به افزایش هزینه زندگی با تصویب هیات‌وزیران به همان نسبت افزایش دهد.» بنابراین الزامی برای افزایش تنها یک‌باره حقوق بازنشستگان در طول یک سال وجود ندارد. گویا غفلتی در اجرای قوانین مربوط به دستمزد انجام‌شده که در این شرایط، بازبینی آنها ضروری به‌نظر می‌رسد.

حیدری افزود: فشار معیشتی به مردم، زمینه نارضایتی آنها را فراهم می‌کند و به موجی از اعتراضات منتهی می‌شود. در واقع اقتصاد بر سیاست، فرهنگ، روابط اجتماعی و... اثرگذار است.

در شرایطی که سبد اقلام مصرفی خانواده در حوزه‌های گوناگون بهداشت، آموزش، تامین نیازهای روزانه و .. هر روز کوچک‌تر شود، نارضایتی شدت می‌گیرد و خود را به شکل‌های گوناگون در جامعه نمایان می‌کند.

> حدود ۷۰ درصد هزینه تولید در صنایع به تامین مواد خام و اولیه بازمی‌گردد. با این وجود، تولیدکنندگان رشد بهای مواد اولیه یا سایر فاکتورهای موثر بر هزینه تمام‌شده تولید را به‌راحتی می‌پذیرند، اما به دستمزد کارگران که می‌رسند، صدای اعتراض‌شان بلند می‌شود

الزاماتی برای کنترل تورم

احسان سلطانی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در هیچ‌کدام از پارامترهای اقتصادی، رشد دستمزد، محرک تورم نیست. کما اینکه نگاه کلی به تجربه سایر کشورها در تعیین حقوق و دستمزد حکایت از آن دارد که میزان دستمزد کارگران براساس نرخ تورم تعیین می‌شود. این سیاست حتی در کشورهایی با نرخ تورم بالا نیز جریان دارد.

به‌عنوان مثال، ترکیه در همسایگی ما که با چالش‌های جدی در اقتصاد به‌ویژه در سال جاری میلادی روبه‌رو شده، امسال ۲ بار میزان حقوق و دستمزدها را براساس تورم، افزایش داده است.

وی افزود: در همین حال، چنانچه میزان درآمد در این کشور بررسی شود، متوجه می‌شویم که ۱۰ سال پیش، میزان دستمزد کارگران در این کشور ۴۰۰ یورو بوده و در حال حاضر حداقل دستمزد کارگران ترکیه حدود ۴۰۰ یورو برآورد می‌شود. با این وجود، میزان دستمزد کارگران در ایران از حدود ۴۰۰ دلار به حدود ۱۵۰ دلار کاهش یافته است.

سلطانی گفت: در همین حال، چنانچه میزان دستمزد در کشورهای اروپایی و امریکا بررسی شود، متوجه می‌شویم بین دستمزد و تورم تناسب منطقی وجود دارد. علاوه بر این، در طول سال، میزان دستمزدها متناسب با نرخ تورم، ترمیم می‌شود.

بدین‌ترتیب دولت اجازه نمی‌دهد طبقه حقوق‌بگیر که بخش عمده مصرف‌کنندگان را تشکیل می‌دهند، نابود شود. کما اینکه رئیس فدرال‌رزرو چندی پیش با وجود خطر تهدید رکود اقتصادی در امریکا، بر کنترل تورم در این منطقه تاکید کرد. این اقتصاددان تاکید کرد: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که در اقتصاد کنونی، وابسته کردن بیکاری به دستمزد، منطقی نیست.

تثبیت دستمزد آن‌هم در شرایطی که شاهد تداوم روند رو به رشد بهای ارز در کشور هستیم، قیمت محصولات مختلف هر روز افزایش می‌یابد و معیشت مردم بیش‌ازپیش دشوار می‌شود، نه‌تنها منطقی نیست، بلکه فشار مضاعفی را به مردم تحمیل می‌کند.

وی افزود: رشد قیمت ارز و همچنین مواد اولیه، مهم‌ترین عامل افزایش تورم در کشور است.

علاوه بر این باید تاکید کرد که سهم دستمزد نیروی انسانی در هزینه تولید در کشور ما، رقم بسیار پایینی است. حدود ۷۰ درصد هزینه تولید در صنایع به تامین مواد خام و مواد اولیه بازمی‌گردد.

با این وجود، تولیدکنندگان رشد بهای مواد اولیه یا سایر فاکتورهای موثر بر هزینه تمام‌شده تولید را به‌راحتی می‌پذیرند، اما به دستمزد کارگران که می‌رسد، صدای اعتراض‌شان بلند می‌شود. درنتیجه باید اذعان کرد که سود کلان سرمایه‌داران از سرکوب دستمزد کارگران حاصل می‌شود. سلطانی تاکید کرد: عملکرد دولت عامل اصلی ایجاد تورم در اقتصاد کشور است. روند رو به رشد نرخ ارز، مهم‌ترین عامل محرک تورم در اقتصاد ما است. این در حالی است که دولت و بنگاه‌های خصولتی وابسته به دولت، بیشترین سهم را در ارزآوری برای کشور برعهده دارند؛ بنابراین مدیریت ارزآوری و تورم حاکم بر اقتصاد نیز وظیفه دولت است.

وی گفت: در شرایط تورمی حاکم بر اقتصاد، هرچه میزان دستمزد افزایش یابد، تورم نیز هم‌پای آن و به مراتب بیشتر رشد می‌یابد؛ درنتیجه کنترل تورم باید جزو اولویت‌های اصلی اقتصاد کشور باشد.

سلطانی درباره تثبیت دستمزد در بخش خصوصی با وجود رشد قابل‌توجه تورم و دشواری‌های معیشتی که به زندگی کارگران تحمیل می‌شود، افزود: لابی بخش خصوصی، قدرتمند است. نگاه حاکم بر جامعه که دستمزد محرک تورم در اقتصاد است نیز از همین لابی قوی بخش خصوصی و صاحبان قدرت و ثروت نشأت می‌گیرد.

در سایه شرایط یادشده، بیشترین ضربه به نیروی انسانی کشور تحمیل می‌شود. در این بستر، شاهد موج گسترده‌ای از مهاجرت از سوی نیروی کار ایران هستیم، چراکه کارگران با چنین دستمزدی نمی‌توانند معیشت خود را بگذرانند.

سلطانی در پاسخ به سوالی مبنی بر احتمال فرار سرمایه از ایران با رشد دستمزد کارگران، گفت: در شرایطی که سهم نیروی انسانی از هزینه تمام‌شده تولید محدود است، تهدید به خروج سرمایه از کشور به‌دنبال رشد هزینه دستمزد کارگران، اشتباه و غیرمنطقی است و اصولا محلی از اعراب ندارد. ایران بهترین گزینه برای سرمایه‌گذاران است و همین تولیدکنندگانی که مخالف افزایش دستمزد کارگران هستند، بر ضرورت رشد بهای ارز در کشور تاکید دارند.

وی تاکید کرد: سرمایه‌داران و صاحبان کسب‌وکارهای گوناگون، سود حاصل از فعالیت‌های اقتصادی خود را در ایران به کشورهای دیگر می‌برند. عموما نیز توان اجرای فعالیت تولیدی را در سایر کشورها ندارند.

در واقع سود حاصل از فعالیت این افراد به فعالیت‌های سفته‌بازی یا خرید زمین و ملک در سایر کشورها اختصاص می‌یابد؛ بنابراین فرار سرمایه به‌دلیل افزایش دستمزد کارگران، اشتباه و غیرمنطقی است.

سخن پایانی

رشد دستمزد، محرک تورم نیست. تثبیت دستمزد، آن هم در شرایطی که شاهد تداوم روند رو به رشد بهای ارز در کشور هستیم و قیمت محصولات گوناگون هر روز افزایش می‌یابد و معیشت مردم بیش‌ازپیش دشوار می‌شود، نه‌تنها منطقی نیست، بلکه فشار مضاعفی را به مردم تحمیل می‌کند. به‌ویژه آنکه سهم نیروی انسانی از هزینه تمام‌شده تولید محدود است؛ بنابراین انتظار می‌رود انتشار اخبار غیرواقعی مانع حمایت از حقوق جامعه کارگری نشود.

بررسی تاثیر سیاست‌های کلان اقتصادی بر عملیاتی شدن قانون جهش دانش‌بنیان

دانش‌بنیان‌ها در مانگر اقتصاد بیمار

بی‌شک سیاست‌های کلان اقتصادی بر عملیاتی شدن قانون جهش دانش‌بنیان تاثیر جدی می‌گذارد. قوانین بانکی در چرخه اقتصاد، روند همیشگی خود را دارند، اما اکوسیستم دانش‌بنیان نیازمند حمایت‌ها و تسهیلات مالی جداگانه‌ای است تا بتواند از یک نهال ضعیف تبدیل به درختی تنومند شود. به‌همین دلیل لزوم تغییر در این قوانین احساس می‌شود، همچنین پرداخت مالیات که یکی از راه‌های درآمد دولت نیز محسوب می‌شود، درباره دانش‌بنیان‌ها رویکرد متفاوت‌تری دارد. در برخی مواقع، دانش‌بنیان‌ها از پرداخت مالیات معاف هستند. صمت در این گزارش به بررسی تاثیر سیاست‌های کلان اقتصادی بر عملیاتی شدن قانون جهش دانش‌بنیان پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

چرخه سالم اقتصاد از مسیر کارآفرینی

اقتصاد کلان در کل، ۳ هدف عمده را دنبال می‌کند. این اهداف عبارتند از: ایجاد ثبات در قیمت‌ها، کاهش نرخ بیکاری و رشد اقتصاد در طول زمان. محقق شدن این ۳ هدف در هر اقتصادی، مطلوب مردم و سیاستمداران بوده و هست. برای پی بردن به وضعیت اقتصاد در راستای دستیابی به این اهداف، از برخی ابزارها استفاده می‌شود، ابزارهایی که موجب کاهش قیمت تمام شده تولید به منظور افزایش آن است. در واقع، توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان، می‌تواند در جریان اهداف اقتصاد کلان تاثیراتی جدی بگذارد. گفتنی است، نرخ بیکاری برای پی بردن به وضعیت اشتغال و تولید ناخالص داخلی یا GDP نیز به‌عنوان مهم‌ترین شاخص اقتصاد کلان برای پیگیری و مقایسه هدف رشد اقتصادی مورداستفاده قرار می‌گیرد. از طرفی اقتصاد دانش‌بنیان، اقتصادی است که برمبنای تولید، توزیع و کاربرد دانش پایه‌گذاری شده و سرمایه‌گذاری دانش‌محور، در آن اهمیتی کلیدی دارد. دستیابی به اقتصاد دانش‌بنیان، مستلزم سرمایه‌گذاری در حوزه نیروی انسانی و تدوین سیاست‌های متمرکز بر تحقیق و نوآوری است تا در نهایت بتوان از طریق کارآفرینی و ایجاد صنایع کوچک، متوسط و بزرگ دانش‌بنیان به اهداف کلان اقتصادی و اجتماعی در مناطق دست یافت. گفتنی است، هدف این اقتصادها، افزایش تولید ناخالص ملی در راستای ایجاد چرخه سالم اقتصاد است.

قانون جهش دانش‌بنیان، یک گام مهم

یکی از سیاست‌های کلان اقتصادی افزایش سرمایه‌گذاری در راستای گردش پول به‌منظور افزایش تولید داخلی است. سیاوش صمیمی، مدیر طراحی و توسعه ابزارهای سرمایه‌گذاری صندوق نوآوری و شکوفایی در گفت‌وگو با صمت بااشاره به رفع موانع سرمایه‌گذاری بانک‌ها در اکوسیستم دانش‌بنیان گفت: تاکنون روال اصلی در خدماتی که بانک‌ها به شرکت‌های دانش‌بنیان می‌دادند، این‌گونه بود که آنها نمی‌توانستند سرمایه‌گذاری و مشارکت داشته باشند، نه در این حوزه، نه در سایر حوزه‌های غیربانکی؛ بنابراین تنها تسهیلات با نرخ‌های ترجیحی و صدور ضمانتنامه و به‌طورکلی ابزارهای مبتنی بر بدهی، موضوع تعامل سه‌طرفه بانک‌ها، صندوق نوآوری و شکوفایی و شرکت‌های دانش‌بنیان بود. روش تعامل نیز به این صورت بود که صندوق نوآوری و شکوفایی بخشی از منابع پولی خود را در حساب جاری برای مدتی معین و در عوض بانک مربوطه تسهیلات با نرخ‌های کمتر در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان قرار می‌داد یا الزام به مسدودی حساب را برای آن شرکت مرتفع می‌ساخت و نظایر آن.

وی افزود: منع بانک‌ها از سرمایه‌گذاری در حوزه‌های غیربانکی در قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴ اتفاق افتاده بود و آنها اجازه سرمایه‌گذاری در هیچ حوزه غیربانکی اعم از ساختمان، راه‌سازی یا صنایع تولیدی را نداشتند، البته همچنان این اجازه را ندارند و به‌لحاظ اقتصادی هم کاملا منطقی است، اما طبق ماده ۱۸ قانون جهش تولید دانش‌بنیان (مصوب اردیبهشت امسال)، این اجازه به بانک‌ها داده شده که در طرح‌های دانش‌بنیان سرمایه‌گذاری کنند، با این شرط که به‌طورحتم با همراهی و مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی این اتفاق بیفتد. این روند که تا چندی پیش از سوی بانک مرکزی به‌عنوان تخلف بانک‌ها در نظر گرفته می‌شد، با تصویب قانون و البته پس از ابلاغ سازکارهای اجرایی آن به‌عنوان فعالیت قانونی بانک‌ها تلقی خواهد شد.

به‌گفته مدیر طراحی و توسعه ابزارهای سرمایه‌گذاری صندوق نوآوری و شکوفایی، سرمایه‌گذاری بسان ارائه وام نیست که دارای نرخ باشد و شخص دریافت‌کننده پول، بدهکار و بانک تنها طلبکار باشد؛ سرمایه‌گذاری به‌معنی مشارکت و شریک شدن است، یعنی آنکه بانک و صندوق نوآوری و شکوفایی، منابع مالی در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان یا نوآور و فناور فعال در حوزه اقتصاد دانش‌بنیان قرار می‌دهند و در عوض سهام آن شرکت را در اختیار می‌گیرند و عضوی از سهامداران می‌شوند، با همان حق و حقوق اعلامی در قانون تجارت. سیاوش صمیمی ادامه می‌دهد: در سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاران که در اینجا بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی هستند، با کارآفرینان و سایرین شراکت دارند و همگی در سود و زیان متناسب با سهام در اختیار شریک هستند؛ البته ذکر این نکته ضروری است که این سرمایه‌گذاری به‌صورت مستقیم اتفاق نمی‌افتد و از طریق نهادهای واسط مثل صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه و شرکت‌های سرمایه‌گذاری مشترک عملیاتی خواهد شد.

وی گفت: سازکار اجرایی قانون جهش دانش‌بنیان این‌گونه است که طرح‌ها و شرکت‌های فعال در حوزه‌های اولویت‌دار در صدر لیست سرمایه‌گذاری قرار بگیرند. تاکنون با بانک‌های ملت، صادرات، شهر، کارآفرین و پارسیان تفاهمنامه‌هایی به‌صورت دوطرفه و با کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی، شورای هماهنگی بانک‌های دولتی و نیمه‌دولتی و معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری تفاهمنامه چهارجانبه در راستای اجرای این بند از قانون امضا شده است.

▣ مفاد تفاهمنامه چه بود؟

وی بااشاره به موضوعاتی که در تفاهم موردتوجه قرار گرفته، گفت: همان‌طور که اشاره کردم، ایجاد نهادهای سرمایه‌گذاری با اشکال مختلف، تنها بخشی از تفاهم‌های انجام‌شده است. از دیگر موضوعات این تفاهمنامه‌ها، همانا پذیرش ریسک اوراق تامین مالی مبتنی بر بدهی و به‌طورمشخص شامل صکوک نوآوری و اوراق گام (سرواژه گواهی اعتبار مولد) است. به‌عبارت روشن‌تر، از آنجایی که این اوراق نیاز به یک ضامن برای تضمین نقدشوندگی در موعدهای بازپرداخت دارند، صندوق با پشتیبانی بانک‌ها نقش ضمانت را ایفا می‌کند و نیاز به ارائه وثیقه‌های ملکی سنگین از سوی شرکت‌ها نیست. در این شیوه، صندوق ضامن شرکت‌هایی می‌شود که دارای صلاحیت باشند، عوض کارمزد، بخش اندکی از سهام‌شان را در اختیار می‌گیرد و وثایق سبک‌تری نظیر چک و سفته از شرکت‌ها دریافت می‌کند. حال اگر شرکتی از پس معوقات برنیامد، صندوق طبق تعهداتی که دارد، به دارندگان یعنی خریداران اوراق، مبالغ مربوطه را پرداخت و سپس نسبت به نقدسازی وثایق اقدام می‌کند.

▣ شرکت‌های نوپا هم حمایت مالی می‌شوند

صمیمی درباره سرمایه‌گذاری روی شرکت‌های نوپا و تازه‌تاسیس در اکوسیستم دانش‌بنیان گفت: بخش دیگری از تفاهمنامه هم به حمایت از شرکت‌های کوچک‌تر و نخبگان اختصاص دارد. در این تفاهمنامه، تاسیس ۲ صندوق نیکوکاری را مدنظر قرار دادیم که منافع به‌دست‌آمده از این ۲ صندوق، یکی به بنیاد ملی نخبگان و دیگری به صندوق نوآوری و شکوفایی رسیده و می‌توانند در قالب کمک‌های بلاعوض مورداستفاده قرار گیرد. از موضوعات دیگری که موردتفاهم قرار گرفت؛ کمک به توسعه تامین مالی جمعی بود که مناسب برای شرکت‌هایی است که به‌دنبال سرمایه در گردش با دوره بازپرداخت یک‌ساله هستند. در این روند، صندوق، ضمانت شرکت متقاضی را برعهده می‌گیرد و بانک‌ها بخشی از منابع موردنیاز خود را از طریق سکوهای تامین مالی جمعی تامین می‌کنند.

▣ شرکت‌های هدف، اولویت‌بندی می‌شوند

وی بااشاره به روند اختصاص این نوع منابع به شرکت‌های دانش‌بنیان گفت: برای اجرایی‌سازی این تفاهمنامه‌ها در راستای اجرای قانون، منابع موردتفاهم از طریق نهادها و ابزارهای تعریف‌شده به شرکت‌های دانش‌بنیان یا شرکت‌های فعال در حوزه دانش‌بنیان تخصیص می‌یابد.

شیوه ارزیابی و تصمیم‌گیری برای تخصیص هم، مطابق اصول حاکمیت شرکتی نهادهای سرمایه‌گذاری یا قوانین بالادستی تعریف شده و مختص هر یک از ابزارها است، اما به‌هرحال با تزریق منابع تجمیع‌شده پیرو این تفاهمنامه‌ها که رقم آن بالغ بر ۴۰ هزار میلیارد تومان است و به‌مرور جمع‌آوری و تشکیل می‌شود، به زیست‌بوم نوآوری و دانش‌بنیان کشور، بازیگران عرضه‌کننده منابع بیشتر شده و شانس شرکت‌ها در تامین و کسب منابع مالی افزایش می‌یابد که به‌طبع شرکت‌های توانمند و با چشم‌انداز رشد بهتر، زودتر از این خدمات بهره‌مند خواهند شد.

> با حذف برخی تسهیلات از جمله معافیت مالیاتی نباید آنها را به‌سمتی ببریم که حرکت به‌سمت دانش‌محوری برای‌شان جذابیتی نداشته باشد

لزوم معافیت مالیاتی برای پر تراکنش‌ها

از دیگر سیاست‌های کلان اقتصادی مدیریت مالیات از سوی دولت در راستای تامین هزینه است. امیرعباس اختراعی، رئیس هیات‌مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران در گفت‌وگو با صمت درباره اهمیت تخصیص معافیت مالیاتی برای شرکت‌های نوع یک این امر را نتیجه یک تصمیم درست دانست. وی معتقد است: اساس معافیت مالیاتی دانش‌بنیان‌های نوع یک، تصمیم بجا و درست است، چرا که این فرآیند موجب جذب افراد برای افزایش کیفیت و تولید خواهد شد. وی بااشاره به اینکه مالیات‌های مستقیمی که تاکنون برای شرکت‌های دانش‌بنیان نوع یک در نظر گرفته شده است، توانسته عامل مهمی در رشد کیفی محصولات این شرکت‌ها شود و ظرفیت‌ها را برای افزایش تولید داخلی بهبود ببخشد، گفت: همان‌گونه که می‌دانید شرکت‌های دانش‌بنیان از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری گروه‌بندی شده‌اند و دانش‌بنیان نوع یک، دارای معافیت مالیاتی هستند و نوع ۲ و ۳ هیچ‌کدام معافیت مالیاتی ندارند. در حال حاضر، برای شرکت‌هایی که فروش بالای ۵۰ میلیارد تومان دارند، سیاست‌های جدیدی اتخاذ شده است و همچنین به‌تدریج برای سایر شرکت‌ها این معافیت نوع یک حذف شود و به بخش آرندی شرکت‌ها تخصیص یابد و در واقع هزینه‌های تحقیق و توسعه مشمول مالیات شوند. واقعیت ماجرا این است که من با این تصمیم‌گیری موافق نیستم، چرا که باید جذابیت برای شرکت‌های دانش‌بنیان به‌حدی باشد که همه شرکت‌ها به‌سمت دانش‌بنیان و دانش‌محور بودن سوق داده شوند تا بتوانند در مسیر فناوری‌های روز نرخ تمام‌شده ارزان‌تری را تجربه کنند.

▣ لزوم اخذ مالیات به شرط...

وی افزود: در کل به‌عنوان یک تولیدکننده و به‌عنوان رئیس انجمن بزرگ‌ترین سازندگان تجهیزات صنعتی کشور، دولت را برای تامین هزینه‌های جاری از بخش مالیات درک می‌کنم و اعتقاد راسخی به مالیات دارم، اما بپذیریم که در راه ایجاد جذابیت برای شرکت‌هایی که در مسیر توسعه تولید داخلی و موفقیت گام‌های بزرگ‌تری را برداشتند و می‌توانند عرصه‌های مهمی را برای مردم در تولید و خدمات برای مردم باز کنند، باید مشوق‌های مالیاتی تعیین شود. با حذف برخی تسهیلات از جمله معافیت مالیاتی نباید آنها را به‌سمتی ببریم که حرکت به‌سمت دانش‌محوری برای‌شان جذابیتی نداشته باشد. مالیات یکی از مواردی است که در دانش‌بنیان شدن شرکت‌ها جذابیت و توجه ویژه‌ای دارد.

باتوجه به موارد گفته‌شده، اینکه شرکت‌های دانش‌بنیان نوع یک از پرداخت مالیت معاف هستند، شاید یک ناهمگونی را در این اکوسیستم به‌وجود بیاورد، چرا که اگر شرکتی به‌مرحله نوع یک بودن می‌رسد، به‌طورقطع چرخه مالی قابل‌قبولی دارد، در حالی که شاید شرکت‌های نوع ۲ و خلاق باتوجه به محدود بودن منابع مالی نیاز بیشتری به این نوع تشویق‌ها داشته باشند.

اختراعی بااشاره به موارد فوق گفت: از آنجایی که معافیت مالیاتی یک نوع مشوق در امر تولید محسوب می‌شود، شرکت‌هایی که تراکنش مالی بالایی دارند و از طرفی هم در تولید سهم بسزایی دارند، باید لزوم معافیت مالیاتی برای آنها اعمال شود، در واقع معافیت مالیاتی ارتباط مفهومی با نوع یک یا ۲ بودن شرکت‌های دانش‌بنیان ندارد، بلکه حمایتی است در راستای توسعه تولیدات داخلی.

اختراعی گفت: این فرآیند و فرآیندهای مشابه باعث می‌شود شرکت‌های نوپا برای بزرگ‌تر شدن انگیزه کافی داشته باشند و در این مسیر راه دانش‌بنیان شدن نوع یک را بپیمایند، بنابراین معافیت مالیاتی برای شرکت‌های بزرگ تولیدی امری مفید و مهم به‌شمار می‌آید. اینکه یک شرکت می‌تواند از یک فناوری مدرن و به‌روز برای تولید یک محصول استفاده کند، باید از معافیت مالیاتی برخوردار باشد.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده و براساس احکام مالیاتی مرتبط با قانون جهش تولید دانش‌بنیان، ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده ۶۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاقی مصوب ۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۷ با همکاری دبیرخانه شورای‌عالی امنیت ملی و مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست‌جمهوری موظف است نسبت به تشخیص نقاط آسیب‌پذیر اقتصادی و صنعتی ناشی از تحریم‌ها اقدام کند و اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حوزه‌های اقتصادی و صنعتی را که در فهرست تحریم‌ها قرار گرفته‌اند، با ارائه مشاوره و رفع چالش‌های آنها در حوزه‌های آسیب‌پذیر از جمله تعاملات بین‌المللی، مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و تبادلات ارزی موردحمایت قرار دهد.

نظرگاه

اقتصاد دانش‌بنیان به‌دنبال ارتقای بهره‌وری

علیرضا باباخان ـ مدیرعامل صندوق پژوهش و فناوری استان البرز

به نقل از سایت تحلیلی مسیر اقتصاد، به‌اعتقاد برخی سیاست‌گذاران و حتی صنعتگران، فناوران و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در کوتاه‌مدت، تمام عقب‌ماندگی و کم‌کاری‌های چندین ساله صنعتی و اقتصادی را جبران و مزیت رقابتی برای فعالان اقتصادی خلق کنند. اقتصاد دانش‌بنیان به‌دنبال ارتقای بهره‌وری با محوریت رونق و مقاوم‌سازی اقتصاد از طریق تولید، توزیع و بازارسازی برای دانش و فناوری است. امروز با عمومی شدن مفهوم اقتصاد دانش‌بنیان، شاهد یک نگاه ساده‌انگارانه به مفهوم «دانش» و «فناوری» هستیم، به‌طوری که علاوه بر اذهان عموم، برخی سیاست‌گذاران نیز به شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان عوامل ایجاد «معجزه» در همه ابعاد اقتصاد کشور می‌نگرند. برخی سیاست‌گذاران و حتی صنعتگران، فناوران و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در کوتاه‌مدت، تمام عقب‌ماندگی و کم‌کاری‌های چندین‌ساله صنعتی و اقتصادی را جبران و مزیت رقابتی برای فعالان اقتصادی خلق کنند. این تصور کامل اشتباه است، اگرچه هیچ‌گاه منکر تاثیرات گسترده شرکت‌های دانش‌بنیان در اقتصاد ملی نیستیم،اما نمی‌توان انتظار معجزه هم از این شرکت‌ها داشت.

برای شناخت بهتر نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در اقتصاد و نیز مسیر تحقق اقتصاد دانش‌بنیان، باید واکاوی بیشتری در مفهوم اقتصاد دانش‌بنیان داشته باشیم. اقتصاد دانش‌بنیان به‌دنبال ارتقای بهره‌وری با محوریت رونق و مقاوم‌سازی اقتصاد از طریق تولید، توزیع و بازارسازی برای دانش و فناوری است. به‌عبارت دیگر، در صورت فراهم شدن ۲ مقدمه: ۱- جریان مستمر یادگیری و تولید دانش و ۲- بازارسازی برای تولیدات دانشی و فناورانه در سطح ملی، می‌توان تحقق «ارتقای بهره‌وری» را به‌عنوان نتیجه، انتظار داشت.

مجموعه متنوعی از بازیگران علمی، اقتصادی، سیاسی و غیره، در تعامل با هم به‌شکل‌گیری دانش کمک می‌کنند. مراکز تحقیق و توسعه، تیم‌های مهندسی معکوس، تیم‌های مدیریت کیفیت، آزمایشگاه‌ها، پژوهشگران انفرادی، انتقال دانش و فناوری از سایر شرکت‌های خارجی و ...، همگی در جذب و تولید دانش فنی نقش ایفا می‌کنند. علاوه بر دانش فنی و فناورانه، یادگیری باید در سایر نهادهای اجتماعی و سیاستی مانند دستگاه‌های تقنینی، دولتی، قضایی و ... هم رخ دهد. تقویت جریان یادگیری و بهبود در نهادهای اجتماعی به ارتقای بهره‌وری منجر می‌شود. به‌عبارت دیگر، نهادهای اجتماعی باید با ارزیابی مستمر و دوره‌ای نتایج سیاست‌ها و اقدامات خود، از شکست‌ها و عدم‌توفیق‌ها، درس گرفته و مبادرت به اصلاح تصمیمات و فعالیت‌های آینده کنند. همچنین، برای تکرار و تعمیم موفقیت‌ها، برنامه‌ریزی مناسب را به‌عمل آورند. برای مثال، نهاد «بیمه» باید برای پاسخ به این پرسش که «سیاست‌ها و اقدامات بیمه، تا چه میزان به رونق و مقاوم‌سازی اقتصاد ملی کمک کرده است»؟ ارزیابی و بهبود مستمر را در دستور کار قرار دهد. یادگیری‌های حاصل از این ارزیابی‌های مستمر، بسیار حائزاهمیت است و در صورت همراه شدن با بهبود مستمر، نتایج بزرگی را در آینده به‌دنبال خواهد داشت.

تقویت جریان یادگیری در تمام نهادهای اجتماعی مانند صنعت، دانشگاه، دولت و ... ، ضمن «تولید دانش» در سطح وسیع، به شکل‌گیری «بازار» برای تولیدات دانشی و فناورانه هم منجر خواهد شد. علاوه بر آن، سیاست‌های مکمل مانند «خرید دولت از محصولات دانش‌بنیان و فناورانه»، «سیاست‌های مالی برای تحریک تقاضا مانند لیزینگ محصولات دانش‌بنیان»، «صادرات محصولات دانش‌بنیان» و ... ، در ایجاد و تقویت بازار محصولات دانشی و فناورانه موثر خواهد بود. در صورت نهادینه شدن یادگیری و بهبود مستمر در نهادهای مختلف اجتماعی و اقتصادی و نیز ایجاد بازار برای محصولات دانشی و فناورانه، بهره‌وری نتیجه خودبه‌خودی خواهد بود. تقویت این جریان و ارتقای مستمر بهره‌وری، حصول اقتصاد دانش‌بنیان را به‌دنبال خواهد داشت.

یادداشت

لزوم همگامی افزایش‌حقوق و رشد اقتصادی

احمد یزدان‌پناه
اقتصاددان

مطابق بخشنامه وزارت کار در اسفند ۱۴۰۰ حداقل حقوق کارگران برای سال ۱۴۰۱ نسبت به سال گذشته ۵۷ درصد افزایش پیدا کرد که این میزان افزایش، جز یک بار در ۴ دهه گذشته بی‌سابقه است.

در سال ۱۳۷۰ با هدف جبران رشد نیافتن حداقل حقوق در دوران جنگ هشت‌ساله، حداقل حقوق ۶۷ درصد افزایش پیدا کرد، اما کمتر از ۴ سال بعد از آن، تورم بی‌سابقه‌ای شکل گرفت و بخش زیادی از تاثیر این افزایش حقوق خنثی شد.

در نیمه دوم امسال هم افزایش حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان کشوری و لشکری به تصویب دولت رسید و به این ترتیب دولت دوباره حقوق‌ها را افزایش داد که بسیاری معتقدند با این اقدام باید منتظر افزایش دوباره نرخ تورم بود.

در نگاه نخست افزایش حقوق و دستمزد موجب خرسندی نیروی کار خواهد شد، اما با نگاه کلی به تجارب جهانی درمی‌یابیم که این افزایش بدون اصلاح ساختار اقتصادی اقدامی غلط است. این اقدام دولت اگر بدون در نظر گرفتن رشد تورم به‌صورت متوالی انجام شود، ثمری جز تورم و بیکاری نخواهد داشت.

افزایش کم‌سابقه حداقل حقوق گرچه با هدف حمایت از حقوق‌بگیران انجام می‌شود، اما در صورت مهار نشدن تورم نه‌تنها سودی به حال آنها نخواهد داشت بلکه ممکن است اختلالات جدیدی را هم در بازار کار ایجاد کند.

در ۴ سال اخیر نرخ تورم پابه‌پای افزایش حداقل حقوق حرکت و آن را بی‌ثمر کرده است. اینکه افزایش ۵۷ درصدی حداقل حقوق سال ۱۴۰۱، چقدر به نفع حقوق‌بگیران کشور تمام شود به عواملی نظیر تغییرات تورم و تحولات بازار کار بستگی دارد.

افزایش حقوق و دستمزد در شرایطی که رشد اقتصادی کشور در دوران پساکرونا نزدیک ۳ درصد است، برای تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران در این بخش تبعاتی از جمله افزایش هزینه‌های تولید دارد و تولیدکنندگان هم در شرایط رکود اقتصادی با افزایش هزینه‌ها برای بقا در فضای کسب‌وکار در نخستین اقدام نیروی کار را تعدیل می‌کنند.

به‌بیان ساده‌تر با توجه به چند سال نبود رشد اقتصادی، تورم و دسترسی نداشتن به فرصت‌های بین‌المللی به‌دلیل تحریم‌ها برای عرضه محصولات، احتمالا حاشیه سود فعالیت بخش زیادی از کارفرمایان در حال حاضر در وضعیت مناسبی قرار ندارد و در برخی موارد منفی است.

علاوه بر این، در بسیاری از موارد، دست تولیدکننده و ارائه‌دهنده خدمت برای تعیین نرخ عرضه باز نیست تا بتوانند افزایش هزینه‌های‌شان را جبران کنند؛ بنابراین چاره‌ای جز اخراج نیروی کار ندارند.

آثار افزایش یکباره دستمزدها همچنین می‌تواند خود را به‌صورت کاهش ساعت‌های کار، اضافه‌کاری به‌جای استخدام جدید و... در بخش خصوصی نشان دهد.

تورم بالا و پرنوسان لطمات سختی به معاملات و کسب‌وکارها می‌زند، زیرا برای فعالان بازار و سرمایه‌گذاران، هزینه‌ها و قیمت‌ها در فضای ناامن اقتصاد قابل‌پیش‌بینی نیست؛ بنابراین ناامنی ناشی از تورم بالا منجر به کاهش سرمایه‌گذاری در بخش تولید می‌شود.

بنا بر آنچه گفته شد دولت باید با اتخاذ سیاست‌های انقباضی نقدینگی جاری کشور را تجمیع کند تا تورم کاهش یابد، زیرا سیاست افزایش دستمزد با هدف جبران آسیب‌های تورم نه‌تنها قدرت خرید نیروی کار را تقویت نمی‌کند، بلکه در شرایط رکود اقتصادی و تورم احتمال افزایش بیکاری و تعطیلی مراکز تولید و ارائه خدمات را بالا می‌برد.

البته افزایش حقوق و دستمزد دولتی‌ها هم خالی از تبعات منفی نیست، زیرا منبع این افزایش باید منابع درآمدی دولت باشد و از آنجا که راه‌های کسب درآمد دولت باتوجه به شرایط کرونا و تحریم محدود است ممکن است کسری بودجه را دوچندان کند.

افزایش دستمزدها تنها در شرایطی معقول است که رشد اقتصادی در بازه بلندمدت همواره صعودی باشد. افزایش حقوق همگام با رشد اقتصادی سطح رفاه عمومی جامعه را افزایش می‌دهد و بازار کار را برای نیروهای جویای کار جدید جذاب‌تر خواهد کرد.

دیدگاه موافقان و مخالفان افزایش حقوق را بررسی کرد

افزایش دستمزد مساوی است با تعدیل نیروی انسانی

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

اجرای نظام پرداخت هماهنگ حقوق برای همه شاغلان و بازنشستگان در کشور همیشه جزو مطالبات فعالان حوزه کارگری است. این گروه معتقدند باتوجه به شرایط اقتصادی و وضع معیشت اقشار مختلف جامعه و به‌منظور پرهیز از تبعیض در پرداخت حقوق‌ها شایسته است تمهیدات لازم در راستای بازنگری در میزان افزایش حقوق کارمندان و کارکنان دولت و بازنشستگان کشوری و لشکری در قیاس با بازنشستگان تامین اجتماعی صورت گیرد. در همین راستا پس از افزایش ۵۷ درصدی حداقل حقوق کارگران، دولت طی اقدامی حقوق کارکنان خود را افزایش داد. در حالی که شرایط نامساعد اقتصادی در سال‌های قبل، سفره مردم را روز به روز کوچک‌تر کرده، به‌عقیده بسیاری تنها راه نجات مردم افزایش حقوق آنهاست، اما ابعاد گسترده این موضوع موجب شده بسیاری از کارشناسان به بررسی تبعات آن در اقتصاد بپردازند. صاحب‌نظران مخالف افزایش حقوق و دستمزد بر این باورند که این افزایش‌های بی‌حساب‌وکتاب نه‌تنها بار مالی سنگینی بر دوش دولت و تولیدکنندگان می‌گذارد، بلکه به بهبود معیشت هم کمکی نخواهد کرد و در نهایت منجر به افزایش تورم می‌شود. این کارشناسان پیشنهاد می‌دهند دولت‌ها به رفع ریشه‌ای مشکل تورم پرداخته و به شیوه‌ای اصولی رفاه مردم جامعه را افزایش دهند. در مقابل موافقان افزایش حقوق و دستمزد می‌گویند زمانی که میزان حقوق پایین است، در شرایط نرخ بالای بیکاری کارفرمایان با پرداخت حقوق‌های ناچیز از نیروی‌کار ارزان سوءاستفاده می‌کنند. صمت در این گزارش نظر کارشناسان اقتصادی را درباره تاثیر افزایش حقوق و دستمزد بر اقتصاد کشور جویا شده است.

افزایش دستمزد در شرایط رکود اقتصادی تنها به تقابل بین کارگری که بحق انتظار یک حقوق و زندگی قابل‌قبول را دارد با کارفرمایی که توان پرداخت چنین هزینه‌ای را ندارد منجر می‌شود

بار افزایش حقوق بر دوش کارفرمایان است

مرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره تاثیر افزایش دستمزدها بر وضعیت اقتصاد کلان کشور به صمت گفت: به‌یقین باتوجه به تورم موجود در جامعه، حداقل دستمزد و افزایش‌های تعیین‌شده کفاف یک زندگی حداقلی را برای کارکنان و کارگران بخش خصوصی نمی‌دهد و مبلغی بیش از این مقدار شایسته قشر زحمتکش است، اما در شرایطی که دولت با ناکارآمدی خود، از مهار تورم و فساد اقتصادی عاجز است، با افزایش دستمزد فقط به افزایش حجم نقدینگی در گردش افزوده می‌شود.

وی ضمن انتقاد از افزایش ۵۷ درصدی حداقل دستمزد گفت: افزایش بی‌حساب‌وکتاب حقوق ازسوی دولت بار اضافی است که بر دوش کارفرمایان گذاشته شده است؛ یعنی انتظاری که از دولت می‌رفت تا با مهار تورم به بهبود وضعیت اقتصادی و معیشت کارگران کمک کند، یکباره تبدیل به انتظار از کارفرما شده تا هزینه شانه خالی کردن دولت در انجام وظایف اصلی یعنی مهار تورم را بپردازد.

تقابل بین کارگر و کارفرما

این استاد دانشگاه افزود: افزایش دستمزد در شرایط رکود اقتصادی تنها منجر به تقابل بین کارگری که بحق انتظار یک حقوق و زندگی قابل‌قبول را دارد با کارفرمایی که توان پرداخت چنین هزینه‌ای را ندارد می‌شود؛ از همین رو کارفرما چه با توسل به ابزار و تفسیرهای قانونی و چه به‌طور غیرقانونی سعی در کاهش هزینه‌های جاری از طریق اخراج نیروی کار یا بالا بردن حجم کار دارد.

افقه با بیان اینکه هزینه محبوبیت دولت را باید کارفرمایان از جیب بپردازند، ادامه داد: افزایش نقدینگی به‌دلیل افزایش حقوق و دستمزد و اضافه شدن پول به چرخه اقتصادی کشور در طولانی‌مدت تاثیر مخربی دارد؛ به‌طوری که می‌تواند منجر به ایجاد تورم فزاینده در کشور شود.

تورم، عامل گرانی

این استاد دانشگاه در ادامه بیان کرد: بهترین راهکار برای افزایش قدرت خرید این است که جلوی تورم گرفته شود، نه اینکه با خلق پول بر تورم جاری افزوده شود. تورم که خود زاییده افزایش دستمزدهاست، عامل گرانی‌های اخیر است. علاوه بر افزایش نقدینگی بسیاری از عوامل دیگر همچون ناترازی نظام بانکی، ناترازی بودجه‌ای، اضافه‌برداشت‌ها از بانک مرکزی و استقراض دولت از بانک مرکزی و... آثار منفی بر رشد تورم دارد.

رشد بیکاری

این اقتصاددان با تاکید بر اینکه اگر حداقل دستمزد، بالاتر از نرخ متداول بازار تعیین شود، اشتغال کاهش می‌یابد، گفت: در شرایط رکود اقتصادی بسیاری از کارگرانی که افزایش حداقل دستمزد برای کمک به آنها اعمال می‌شود ممکن است به‌دلیل بالا رفتن هزینه‌های تولید کار خود را از دست بدهند.

افقه با بیان اینکه تنها راهکار افزایش قدرت خرید کنترل تورم است، تاکید کرد: کنترل نرخ تورم، منافعی بیشتر از افزایش حقوق را نصیب کارمندان دولت و کارگران می‌کند و نه‌تنها کارکنان دولت، بلکه همه اقشار جامعه می‌توانند از این شرایط بهره‌مند شوند؛ چه‌بسا گرانی‌ها فقط شامل حال قشری خاص نمی‌شود و همه دهک‌های جامعه را درگیر خود کرده است؛ بنابراین چنانچه دولت وعده‌ای می‌دهد و مصمم به انجام اقدامی موثر است باید شرایط همه اقشار کشور را در نظر بگیرد.

افزایش غلط حقوق دولتی‌ها

این اقتصاددان درباره افزایش حقوق کارکنان دولت در نیمه دوم سال اظهار کرد: آثار منفی این تصمیم دولت بیشتر از تاثیر مثبت آن است، زیرا تقاضا برای کالاها بیشتر می‌شود، این در حالی است که در آن سو هیچ افزایش تولیدی برای کالاها صورت نگرفته است.

هرچند می‌توانند در زمینه برخی کالاها واردات انجام دهند، اما باز هم با مختصری واردات نمی‌توان پوششی برای این تقاضا در کشور به‌وجود آورد و همین امر باعث افزایش نرخ کالاها خواهد شد.

این استاد دانشگاه معتقد است حتی در صورتی که منابع در نظر گرفته شده برای افزایش حقوق کارمندان و بازنشستگان از مالیات‌های دریافتی دولت باشد، باز هم به احتمالی تورم در ماه‌های پایانی سال افزایش خواهد داشت، زیرا حجم مالیات دریافتی کفاف این میزان افزایش را نخواهد داد.

همچنین اگر این منابع از مالیات تامین نشود، دولت چاره‌ای جز چاپ پول بدون پشتوانه ندارد که این امر هم منجر به افزایش تورم و تقاضا در جامعه می‌شود.

این اقتصاددان تاکید کرد: دولت با این اقدام (افزایش دوباره حقوق کارمندان) به هدف اصلی خود که کاهش نرخ تورم است و از قبل پیش‌بینی کرده بود، دست نخواهد یافت. اگر خط فقر مبنای تعیین دستمزد قرار گیرد، هیچ ایرادی ندارد؛ به‌شرط آنکه رقم واقعی خط فقر اعلام شود، نه اینکه براساس شرایط اقتصاد یا وضعیت کارفرما و بنگاه آن را کم اعلام کنند که در نهایت به زیان جامعه کارگری تمام می‌شود.

کارفرمایان می‌توانند با پرداخت حقوق‌های ناچیز از نیروی کار ارزان سوءاستفاده کنند که این موضوع باعث کاهش انگیزه کار برای کارجویان جدید می‌شود

حداقل دستمزد، سالی ۲ بار تعیین شود

ناصر ریاحی، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره نقش افزایش دستمزدها در اقتصاد کلان کشور به صمت گفت: ماده ۴۱ قانون کار تصریح می‌کند ملاک و معیار تعیین دستمزد، میزان تورم و سبد معیشت است. بانک مرکزی نرخ تورم را بیش از ۴۴ درصد اعلام کرده است؛ بنابراین تعیین دستمزد سال ۱۴۰۱ باید براساس نرخ تورم و رقم سبد معیشت ملاک قرارگیرد.

وی با بیان اینکه نرخ تورم در ایران قابل‌پیش‌بینی نیست، اظهار کرد: زمانی می‌توان میزان دستمزد را یک بار در سال تعیین کرد که از ثبات اقتصادی اطمینان ۱۰۰ درصدی وجود داشته باشد، اما دولت اسفند هر سال برای دستمزد سال آینده کارگران تصمیم می‌گیرد؛ بدون آنکه بتواند اتفاقات و وقایع اقتصادی سال بعد را پیش‌بینی کند.

این اقتصاددان پیشنهاد داد: سازکاری اندیشیده شود تا در نیمه دوم هر سال حداقل دستمزد باتوجه به تورم و شرایط معیشتی مردم تغییر کند.

سوءاستفاده از نیروی کار ارزان

وی یادآور شد: در شرایطی که تورم نرخ بیکاری را افزایش داده، اگر دولت دستمزدها را افزایش ندهد امکان سوءاستفاده از نیروی کار برای کارفرمایان فراهم می‌شود. کارفرمایان می‌توانند با پرداخت حقوق‌های ناچیز از نیروی کار ارزان سوءاستفاده کنند که این موضوع باعث کاهش انگیزه کار در کارجویان جدید خواهد شد.

ریاحی درباره افزایش حقوق کارکنان دولت بیان کرد: احتمالا باتوجه به رشد نرخ تورم، دولت تصمیم گرفته حقوق کارکنان خود را در نیمه دوم سال بالا ببرد، اما آنچه اهمیت زیادی دارد منابع این رقم افزایش‌یافته دستمزد و مهم‌تر از آن نحوه تامین این منابع است.

افزایش حقوق تورم‌زا نیست

این استاد دانشگاه در ادامه توضیح داد: ممکن است منبع افزایش حقوقی که اعمال می‌شود به‌عنوان‌مثال از محل افزایش درآمدهای مالیاتی تامین شود؛ به این شکل که مالیات از گروهی گرفته و به عده‌ای دیگر پرداخت شود.

در این صورت پول جدیدی خلق نشده و این اقدام خطرناک نیست، چون موجب رشد نرخ تورم نمی‌شود، اما اگر افزایش حقوق حتی با کمترین میزان از طریق استقراض، چاپ پول و در مجموع خلق نقدینگی تامین مالی شود، جای نگرانی وجود دارد، زیرا احتمال رشد تورم را در پی خواهد داشت؛ بر همین اساس قبل از هر موضوعی باید این مسئله روشن شود که منابع افزایش حقوق از چه طریقی تامین شده است.

وی خاطرنشان کرد: باتوجه به شرایط تورمی کشور و مهار نشدن این معضل، قانون‌گذار نیز مجبور است برای جبران گرانی‌ها، دستمزدها را افزایش دهد؛ هرچند باوجود این افزایش دستمزدها، همواره تورم از رقم افزایش حقوق بالاتر است و میزان حقوق یک سال عقب‌تر از تورم است. بر این اساس در وضعیت فعلی اقتصاد کشور، بالا بردن حقوق موضوعی اجتناب‌ناپذیر است.

ریشه تورم قدیمی است

این اقتصاددان در تشریح ریشه‌های تورم در ایران توضیح داد: تورم در ایران از اواخر دهه ۱۳۴۰ به‌صورت جدی پدیدار شد و تا اواخر دهه ۱۳۵۰ تحت تاثیر عوامل ساختاری مانند تکیه بر درآمدهای نفتی در قالب برنامه‌های مالی، نبود تعادل در شاخص‌هایی مانند تجارت جهانی و همچنین بافت بودجه دولت، در ترکیب بخش‌های اقتصادی قرار داشت.

وی افزود: دوگانگی شیوه تولید، فقدان حلقه‌های واسط در زنجیره تولید و نبود تعادل در الگوی توزیع درآمد و ثروت، موجب بروز فشارهای تورمی در جامعه شد که آثارش در نامتوازنی رشد نقدینگی و تقاضای موثر و رشد عرضه کل نمود یافت و از طریق تورم وارداتی و فشار هزینه‌های تولید شدت پیدا کرد.

ریاحی در پاسخ به این پرسش که آیا با افزایش حقوق کارمندان دولت تورم بالا می‌رود، گفت: اگر افزایش حقوق به هزینه‌های تولید سرایت کند قطعا قیمت‌ها افزایش می‌یابد و اگر منبع تامین حقوق کارمندان انتشار پول یا استقراض دولت با اوراق باشد، موجب تورم می‌شود.

حل مشکل معیشت، در گرو رشد اقتصادی

وی تصریح کرد: متاسفانه دولت همه جنبه‌ها را نمی‌بیند. اگر می‌خواهیم رفاه اقتصادی برای مردم ایجاد کنیم و وضعیت معیشتی را بهبود دهیم باید ابتدا رشد اقتصادی تحقق یابد، زیرا تنها با افزایش حقوق گروهی از مردم، مسائل کلان اقتصادی حل نمی‌شود.

این استاد دانشگاه با اشاره به راهکاری که دولت باید در این زمینه پیاده کند، بیان کرد: دولت باید به‌دنبال رشد اقتصادی باشد. به‌طور مثال اگر رشد اقتصادی ۱۰ درصد باشد، درآمد همه مردم ۱۰ درصد بهبود می‌یابد و قدرت خرید بالا می‌رود.

وقتی رشد اقتصادی ۱۰ درصدی حاصل شود، یعنی نرخ تورم از ۴۰ تا ۵۰ درصد به ۲۰ درصد کاهش یافته؛ بنابراین از این جهت نیز وضعیت رفاهی مردم ۳۰ درصد بهبود می‌یابد.

سخن پایانی

در هر صورت آنچه مسلم است در اقتصادی که رشد حجم نقدینگی و تورم در آن قابل‌توجه است، اتخاذ سیاست‌هایی چون افزایش قابل‌توجه حقوق و دستمزد با هدف بهبود وضعیت معیشتی مردم، راهکاری شکست‌خورده خواهد بود، زیرا صعود حجم نقدینگی و رشد پایه پولی، منجر به افزایش نرخ تورم و کاهش قدرت خرید مردم خواهد شد.

افزایش پرداختی حقوق و دستمزد، به افزایش تورم دامن خواهد زد که در کنار روند شکل گرفته در حجم نقدینگی، خنثی‌سازی سیاست‌های حمایت از معیشت مردم را به‌دنبال دارد.

متاسفانه در کنار این مسئله، به انتظارات تورمی و هزینه‌هایی همچون اجاره‌بها و... همسو با نرخ افزایش حقوق‌ها افزوده خواهد زد که این مسئله در نهایت منجر به تورمی دورقمی و کاهش بیش از پیش ارزش پول ملی و قدرت خرید مردم می‌شود؛ بنابراین بهتر است سیاست‌گذار نخست به‌دنبال راهکارهای عملی و منطقی برای مهار روند رو به رشد حجم نقدینگی و سپس کنترل تورم و رونق تولید و اشتغال در اقتصاد باشد و در نهایت با افزایش منطقی میزان حقوق و دستمزد، رشد قدرت خرید مردم را از راه صحیح آن دنبال کند.

کارشناس مسائل مالیاتی در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد

لزوم اخذ مالیات از فعالیت‌های غیرمولد

عکس: آیدا فریدی

مریم غدیرپور: در آستانه تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۲ به مجلس، این گمانه‌زنی‌ها وجود دارد که مالیات‌ستانی و جلوگیری از فرارهای مالیاتی جزو محورهای اصلی تامین درآمدهای دولت در بودجه سال آینده باشد. با توجه به کاهش درآمدهای نفتی، در بودجه ۱۴۰۱، مقرر شده بود از مجموع ۶۶۴ هزار میلیارد تومان درآمدهای دولت سیزدهم، مبلغ ۵۲۶ هزار میلیارد تومان از محل درآمدهای مالیاتی تامین شود. این میزان دست‌کم دو برابر رکورد مالیات اخذشده در ۴۲ سال گذشته است. دولت در دوراهی اصلاح ساختارها، کوچک‌سازی و کاهش هزینه‌ها، یا اخذ مالیات بیشتر، گزینه دوم را انتخاب کرده است. احتمالا در سال ۱۴۰۲ دولت با توجه به تفکیک حساب‌های شخصی و تجاری که راه را بر فرارهای مالیاتی می‌بندد، سعی در تامین بودجه از طریق افزایش مالیات دارد. صمت درباره اهمیت مالیات در بودجه‌نویسی و راه‌های افزایش منابع مالیات با میثم حاج‌محمدی، کارشناس امور مالیاتی به گفت‌وگو پرداخته است.

◉ به اعتقاد برخی کارشناسان، افزایش پایه‌های مالیاتی به‌منظور افزایش درآمد دولت کار درستی نیست. در این زمینه نظر شما چیست؟

مالیات‌ستانی درست در همه کشورهای جهان مرسوم است و بودجه این کشورها بر پایه درآمدهای مالیاتی دولت برنامه‌ریزی می‌شود. اخذ مالیات به گسترش عدالت در سطح جامعه کمک می‌کند. این باور باید در جامعه نهادینه شود که مالیات‌ستانی «خفت‌گیری» نیست. مدت‌هاست در اقتصاد ایران، چرخ فعالیت‌های اقتصادی بر مدار فعالیت‌های غیرمولد می‌چرخد و دولت‌های ایران خود همواره مشوق این گونه فعالیت‌ها بوده‌اند. برای رونق تولید و کاهش تورم باید مالیات از فعالیت‌های غیرمولد اخذ شود، این کار نه تنها مانعی بر سر راه تولید نخواهد بود، بلکه این چرخه شوم را زبین می‌برد و مشوقی برای انجام بیشتر این فعالیت‌های تولیدی خواهد شد. یکی از فایده‌های این سیاست، جمع‌آوری درآمد بیشتر برای دولت در کوتاه‌مدت و جلوگیری از زیان دولت‌های آتی و مردم در بلندمدت خواهد بود.

◉ بنابر آنچه توضیح دادید، برای داشتن اقتصاد مولد باید اخذ مالیات از پایه‌های جدید مالیاتی اخذ شود. آیا ممکن است افزایش پایه‌های مالیات در نهایت به زیان اقتصاد منجر شود؟

در اقتصاد، پایه‌های مالیاتی زیادی داریم و دولت‌ها در شرایط گوناگون مجبور به گسترش این پایه‌ها شده بودند و به دنبال کسب درآمد بیشتر از این پایه‌های مالیاتی بودند، اما مالیات باید به گونه‌ای باشد که تعادل را در اقتصاد برهم نزنند. تابازدهی فعالیت‌های غیرمولد (توزیع‌کننده ثروت و گاهی از بین برنده آن) در اقتصاد ایران کاهش نیابد، فعالیت‌های مولد (تولیدکننده ثروت) تقویت نخواهد شد. اخذ مالیات از فعالیت‌های نامولد، به عاملی برای جلوگیری از گسترش و تقویت این فعالیت‌ها تبدیل خواهد شد؛ بنابراین اگر پایه‌های مالیاتی افزوده شده در بودجه در راستای کاهش فعالیت‌های غیرمولد باشد، نه تنها به ضرر اقتصاد نیست، بلکه به رونق تولید کمک می‌کند.

◉ آیا تشویق دولت به هدایت سرمایه‌ها به بازارهای مالی از جمله بورس، جزو فعالیت‌های غیرمولد به شمار می‌رود؟

بله. دخالت نابجای دولت‌ها در یک بازار از جمله تعیین دستوری قیمت‌ها و...، بدون توجه به ساختار نهادی کشور، حاصلی جز برهم زدن تعادل آن بازار نخواهد داشت. دخالت دولت در بازار بورس به شکل انجام‌شده در سال‌های اخیر تنها باعث کوچ مردم از آن بازار به بازاری دیگری خواهد شد. به‌عنوان مثال، امروز بازار روی مدار بورس است، فردا بازار مسکن، پس‌فردا بازار ارز و طلا و داستان بر همین روال ادامه خواهد داشت. این دخالت دولت منجر به گسترش فعالیت‌های نامولد خواهد شد؛ بنابراین حتی اگر دولت قصد دارد سرمایه‌های سرگردان به بورس تزریق کند باید از عایدی سرمایه اشخاص سرمایه‌گذار مالیات اخذ کند.

◉ نقش مالیات‌ستانی به شیوه‌های نوین در تامین هزینه‌های دولت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در تهیه لایحه بودجه سال گذشته سعی شد سهم درآمدهای مالیاتی نسبت به سال قبل افزایش داشته باشد تا از این طریق، مالیات بتواند جایگزین درآمدهای نفتی شود؛ از این رو، گسترش پایه‌های مالیاتی و حرکت به سمت اقتصاد بدون نفت، مورد تاکید جدی قرار گرفته و در این میان، موضوع‌هایی مانند شناسایی منابع جدید مالیاتی، تمکین مالیاتی و معافیت‌های مالیاتی، جلوگیری از فرار مالیاتی و... از اهمیت زیادی در تامین منابع مالی بودجه برخوردار است. مالیات‌ستانی باید سرلوحه برنامه‌های اقتصادی دولت باشد. همچنین دولت باید با ایجاد شفاف‌سازی و تبیین نقش مالیات در چرخه اقتصادی کشور، راهکارهایی را که موجب افزایش اعتماد عمومی و میزان مشارکت آنها در پرداخت مالیات باشد، اجرایی کند. بنابراین دولت باید بر برنامه‌ریزی برای مبارزه با فرار مالیاتی، خدمات الکترونیک را گسترش دهد تا بر اساس رصد هرگونه تراکنش مالی از فرار مالیاتی جلوگیری شود.

◉ بنابر اعتقاد کارشناسان مالی در دریافت مالیات بر عایدی سرمایه، هم از فرار مالیاتی جلوگیری می‌کند و هم درآمد دولت در این بخش را می‌افزاید. نظر شما در این زمینه چیست؟

متاسفانه در ایران سال‌هاست بخش پولی و مالی مانند سپرده‌های بانکی از پرداخت مالیات معاف هستند. در این رویه غلط، پول معاف از مالیات است و سرمایه مشمول حداکثر مالیات می‌شود. روندی که دولت‌ها تاکنون در پیش گرفته‌اند، این بوده که با روش‌های اخذ مالیات قدیمی و فقط با مالیات‌ستانی سنگین، تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران را تنبیه کرده‌اند، اما برعکس، با معافیت گسترده، پولداری و سپرده‌گذاری تشویق شده است. با کاهش سهم نفت در بودجه این رویه باید دقیقا معکوس و برای خارج کردن سرمایه از مدار تولید باید مالیات‌ستانی سنگین شود. بدترین سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاری در حوزه پول و ارز است، چرا که ارزش افزوده آن صفر مطلق است. بدون شک اکنون بزرگ‌ترین چالش دولت، بحران ارزش‌افزوده است که به‌واسطه سیاست‌گذاری غلط گریبانگیر کشور شده است. هزاران هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در پول و ارز با حداکثر معافیت مالیاتی و ارزش‌افزوده صفر، در چرخه مالی اقتصاد ایران در حال گردش است. این مسئله از غلط‌ترین سیاست‌های اقتصادی در جهان است.

◉ چه عامل یا عواملی باعث شده عدالت مالیاتی در سیستم مالیات‌ستانی پیاده‌سازی نشود. آیا سیستم مالیاتی کشور در این زمینه دچار نقص است؟

در نظام مالیاتی ما، شفافیت وجود ندارد؛ یعنی مشخص نیست چقدر مالیات اخذ و این مالیات‌ها، کجاها هزینه می‌شود. زمانی که اقتصاد دچار رکود است، شاهدیم که دولت مالیات‌ها را افزایش می‌دهد. این یعنی ارتباطی بین ابزارهای مالی و وضعیت اقتصادی وجود ندارد و عملا ابزارهای مالی دولت، کارکرد عکس دارند و رکود را تورم را تشدید می‌کنند. در حال حاضر افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده هم برنارضایتی فعالان اقتصادی افزوده، زیرا دولت از هزینه‌ها هم مالیات بر ارزش‌افزوده و کمیسیون می‌گیرد. این موضوع در هیچ‌جای دنیا، جز ایران، سابقه اجرا ندارد و این مسئله باعث گسترش نابرابری و بی‌عدالتی در مالیات‌ستانی می‌شود. همچنین معافیت‌های بی‌دلیل مالیاتی و فرار گسترده مالیاتی، انگیزه و عدالتی برای پرداخت مالیات باقی نمی‌گذارد.

◉ بسیاری از صاحبان مشاغل برای کتمان درآمد و فرار مالیاتی اقدام به استفاده از حساب‌های شخصی خود کردند، به این معنا که برخی از صنوف مانند پزشکان به‌جای استفاده از کارتخوان از فرآیند کارت به کارت یا روش‌های دیگر استفاده و از پرداخت مالیات فرار کردند. تفکیک حساب‌های تجاری و شخصی کمکی به شفاف‌سازی مالی این گروه افراد خواهد کرد؟

شرط اینکه یک حساب، حساب تجاری به‌شمار رود، وجود هر دو شرط به‌طور همزمان لازم است. اگر حسابی بیش از ۱۰۰ تراکنش ورودی و به ارزش بالای ۳۵ میلیون تومان در ماه داشته باشد، احتمالا به‌عنوان حساب تجاری شناخته می‌شود. در صورت شناسایی، حساب‌ها به پرونده مالیاتی افراد الصاق شده و مالیات حقه آن دریافت می‌شود. این اقدام باعث می‌شود کسب و کارهایی که به دنبال فرار مالیاتی بودند، از این طریق شناسایی شوند؛ در نتیجه تقاضا برای کارت به کارت و وجه نقد که موجب آزار و اذیت مشتریان است، کاهش می‌یابد و متخلفان مالیاتی شناسایی می‌شوند.

هم‌اکنون برآوردی از درآمد مالیاتی حساب‌های تجاری وجود ندارد، چرا که هم تعداد دقیق این حساب‌ها مشخص نشده و هم میزان تراکنش‌های آن، در دسترس نیست. با این شیوه از مالیات‌گیری و ایجاد شفافیت مالی در کشور، بودجه دولت در سال آینده روند فزاینده‌ای خواهد داشت که در مدیریت کشور تاثیر گذار است؛ بنابراین می‌توان امیدوار بود تا حد زیادی از وابستگی بودجه به نفت کاهش یابد.

◉ آیا با اجرای طرح تفکیک حساب‌های شخصی از تجاری، انجام عملیات «کارت به کارت» دیگر نمی‌تواند مالیات‌ستانی از حساب‌های شخصی را دور بزند؟

مدت‌هاست شاهد تخلفات مالیاتی از سوی برخی مشاغل و رسته‌های صنفی هستیم که از مردم تقاضا دارند هزینه پرداختی را به‌طور کارت به کارت یا حساب به حساب انجام دهند و از دستگاه‌های کارتخوان استفاده نکنند. در واقع این افراد با چنین ترفندی سعی در دور زدن سازمان امور مالیاتی و فرار از پرداخت مالیات دارند، اما با اجرای تفکیک حساب‌های شخصی و تجاری، عملا این امکان از بین می‌رود. با این اقدام، آنهایی که از حساب‌های شخصی و از حساب‌های اجاره‌ای افراد با مختصات اقتصادی خاص برای فرار مالیاتی سوءاستفاده می‌کردند، راه برای آنها بسته می‌شود و دیگر کسی نمی‌تواند از حساب‌های تجاری برای تراکنش‌های تجاری بانکی خودش استفاده کند. در ادامه اجرای این روند هر فردی که حسابش تجاری شناخته شود باید برای منبع درآمد خود شفاف‌سازی کند و همچنین مالیات تراکنش‌های تجاری را بپردازد.

◉ آیا فقط با افزایش مالیات می‌توان کسری بودجه را جبران کرد؟

تمام کسری بودجه کشور را نمی‌توان از طریق مالیات‌ستانی جبران کرد و دولت باید با اصلاح ساختارها، کوچک‌سازی و کاهش هزینه‌ها درصدد جبران کسری بودجه برآید.

همچنین دولت در برنامه خود برای جبران کسری بودجه افزون بر درآمدهای مالیاتی، انتشار اوراق مشارکت را نیز باید در نظر گیرد. در نهایت پس از انجام اصلاحات ساختار نظام مالی در بدنه دولت، درآمد پایدار دولت باید از محل مالیات و عوارض تعیین شود و خود این نظام مالیات‌ستانی نیز نیاز به ایجاد اصلاحات ساختاری دارد. اگر همه موارد ذکرشده به‌درستی انجام و بودجه جاری دولت از این محل اخذ عوارض و مالیات‌ستانی تامین شود و وابستگی به نفت به سمت صفر برود، هم منابع درآمدی دولت پایدار می‌شود و هم نظام کشورداری به سمت ثبات و توجه به عدالت اجتماعی و جامعه‌محوری پیش خواهد رفت.

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (۲۰۰۱۰۰۱۱۰۵۰۰۰۱۳۴)

نوبت دوم

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران
شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

مناقصه گزار: شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران– ستاد

موضوع مناقصه: خدمات راهبری سیستم تأسیسات حرارتی و بروزدتی و تعمیرات عمومی ساختمان های ستادی شرکت

مبلغ برآورد مناقصه: ۷۶/۸۲۰/۳۴۳/۳۲۹ ریال

۱ـ محل و مکان اجراي کار: ستاد شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

۲ـ مدت اجراي کار: دوسال

۳ـ نام دستگاه نظارت: مدیریت منابع انساني/خدمات اداري و اجتماعي

۴ـ قیمت ها متناسب با کالاي ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.

نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مبلغ ۳/۸۴۱/۰۱۷/۱۶۶ ریال بصورت یك یا ترکیبي از ضمانت نامه هاي مندرج در بند هاي الف، ب، پ، ج، چ، ح، خ ماده ۴ آیین نامه تضمین معاملات دولتي به شماره ۵۰۶۵۹/۱۲۳۴۰۲ مورخ ۹۴/۹/۲۲ هیئت محترم وزیران میباشد. تضمین وجه نقد میبایست به شماره شبا IR ۳۶۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۴۶۸۳۸۱۶۲۸۰۱ بانك مرکزي جمهوري اسلامي ایران واریز گردد ضمناً ضمانتنامه یا رسیدوجه آن در سامانه بارگزاري گردد.

ـ درج کد اقتصادي وشناسه ملي جهت اشخاص حقوقي درپیشنهاد قیمت مندرج در سامانه ستاد الزامی می باشد.

ـ دارابودن و بارگذاری گواهینامه صلاحیت معتبر دررشته تعمیر و نگهداری ساختمان و ماشین آلات (کد۰۲) و امور بهره برداری از تاسیسات (کد۰۷) از وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعي معتبربراي سال جاري الزامي مي‌باشد.

ـ دارا بودن و بارگذاری گواهینامه تایید صلاحیت ایمني معتبراز وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعي الزامي میباشد.

ـ روش ارزیابی مالی طبق بخشنامه دستورالعمل شماره ۷۹۶ـ۲۰/۲ به تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱ وزارت نفت می باشد.

زمان و نحوه خرید اسناد مناقصه از سامانه: شرکت کنندگان مهلت دارند تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۶ و با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکي دولت (ستاد) به نشاني www.setadiran.ir نسبت به خرید اسناد و پرداخت هزینه از طریق اتصال به درگاه پرداخت الکترونیك اقدام نمایند. لازم به ذکر است کلیه مراحل برگزاري مناقصه از فرخوان تا انتخاب برنده از سایت مزبور انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلي در سامانه ستاد، نسبت به ثبت نام و اخذ گواهي امضاء الکترونیکي اقدام نمایند و جهت عضویت با پشتیباني سامانه ستاد به شماره ۰۲۱۴۱۹۳۴ تماس حاصل فرمایند.

زمان و مهلت تکمیل و بارگزاري پیشنهادات در سامانه: شرکت کنندگان مي بایست تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۸ نسبت به تکمیل اسناد مربوطه و بارگزاري در سامانه تدارکات الکترونیك دولت (ستاد) و تحویل اصل پاکت الف (ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار/ اصل رسید واریز وجه نقد) لاك و مهر شده به دفتر کمیسیون مناقصات در مهلت فوق الذکر و دریافت رسید مربوطه اقدام نمایند.

زمان و محل گشایش پاکات: پیشنهادهاي واصله در ساعت ۱۰:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۶ در محل کمیسیون مناقصات به آدرس: تهران– خیابان سپهبد قرني– نرسیده به خیابان سپند– پلاك ۱۸۸ طبقه هشتم از طریق سامانه تدارکات الکترونیك دولت (ستاد) بازگشایي و خوانده خواهد شد. حضور شرکت کنندگان در مناقصه در محل کمیسیون مناقصات در روز بازگشایي پاکات الزامي مي باشد.

زمان و مکان جلسه توجیهی: جلسه توجیهي با شرکت کنندگان جهت بازدید از محل انجام کار، در تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۲ ساعت ۱۱:۰۰ به نشاني میدان فردوسي– خیابان سپهبد قرني– بالاتر از چهارراه اراك– نبش نوید– پلاك ۱۸۸ ـ شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران– طبقه هفتم– سالن کنفرانس B برگزار مي‌گردد.

www.shana.ir www.setadiran.ir www.ioptc.ir

شناسه آگهی: ۱۴۰۲۹۰۶ روابط عمومی

فراخوان آگهی تجدید مناقصه (دو نوبته)

نوبت دوم
شناسه ۱۴۰۲۱۷۷

سازمان مدیریت پسماند

سازمان مدیریت پسماند شهرداری قزوین در نظر دارد طبق قانون برگزاری مناقصات و به استناد مجوز هیات‌مدیره انجام راهبری خطوط پردازش زباله و تولید کود کمپوست از مواد آلی در مجتمع دفع پسماند شهرداری قزوین (پاکسار) واقع در کیلومتر ۲۵ جاده قزوین- بوئین‌زهرا روبروی شیشه لیا را به مدت یک سال با تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به شرکت واجد صلاحیت (دارای گواهی صلاحیت پیمانکاری در رشته خدمات عمومی و گواهی تأیید صلاحیت ایمنی) واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند پس از چاپ آگهی نوبت دوم، جهت اطلاع از شرایط و دریافت اسناد مناقصه به آدرس اینترنتی www.setadiran.ir مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند.

* برگزاری مناقصه صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (www.setadiran.ir) می‌باشد و کلیه مراحل فرایند مناقصه شامل دریافت اسناد، ارائه تصویر تضمین شرکت در مناقصه، ارسال پیشنهاد قیمت، اعلام به برنده، پذیرش برنده بودن، پرداخت تعرفه سامانه، ثبت اطلاعات پرداخت‌های تضامین در بستر سامانه امکانپذیر است.
* هزینه انتشار آگهی و کارشناسی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
* **نشانی:** قزوین، خیابان نواب جنوبی، جنب شهرداری منطقه یک، سازمان مدیریت پسماند شهرداری قزوین کدپستی ۳۴۱۹۷۴۵۳۶۶
* **تلفن:** ۲-۳۳۲۴۰۷۳۱-۰۲۸

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴

سازمان مدیریت پسماند شهرداری قزوین

آگهی مفقودی

سند کمپانی پراید سفید مدل ۱۳۹۹ پلاک ۹۹۱ص۷۵ ایران ۳۱ به شماره موتور m۱۳/۶۴۶۳۹۵۷ و شماره شاسی NAS۴۱۱۱۰۰L۳۶۱۰۱۲۰ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

فراخوان اولویت‌های پژوهشی سال ۱۴۰۱ سازمان امور مالیاتی کشور

سازمان امور مالیاتی کشور

مرکز آموزش، پژوهش و برنامه‌ریزی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور درنظر دارد، به منظور توسعه و اصلاح نظام مالیاتی کشور و با بهره‌گیری هرچه بیشتر از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و پژوهشی کشور، نسبت به اجرای پروژه‌های مطالعاتی در حوزه مالیات اقدام نماید. پژوهشگران محترم می توانند با درنظرگرفتن اولویت های پژوهشی سال ۱۴۰۱، طرح نامه‌های پیشنهادی را تکمیل و از طریق سامانه مدیریت اطلاعات پژوهشی سازمان امور مالیاتی کشور به نشانی اینترنتی www.taxresearch.ir به این مرکز ارسال نمایند.

۰۲۱-۳۵۰۱۹ ستاد خبری دفتر مرکزی حراست
روابط عمومی سازمان امور مالیاتی کشور
۱۵۲۶ مرکز ارتباط مردمی

شناسه آگهی: ۱۳۸۸۲۸۹ م الف / ۲۶۰۸

شنبه
۱۴ آبان ۱۴۰۱- ۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ - ۵ نوامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۱۸۹-پیاپی ۳۵۰۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

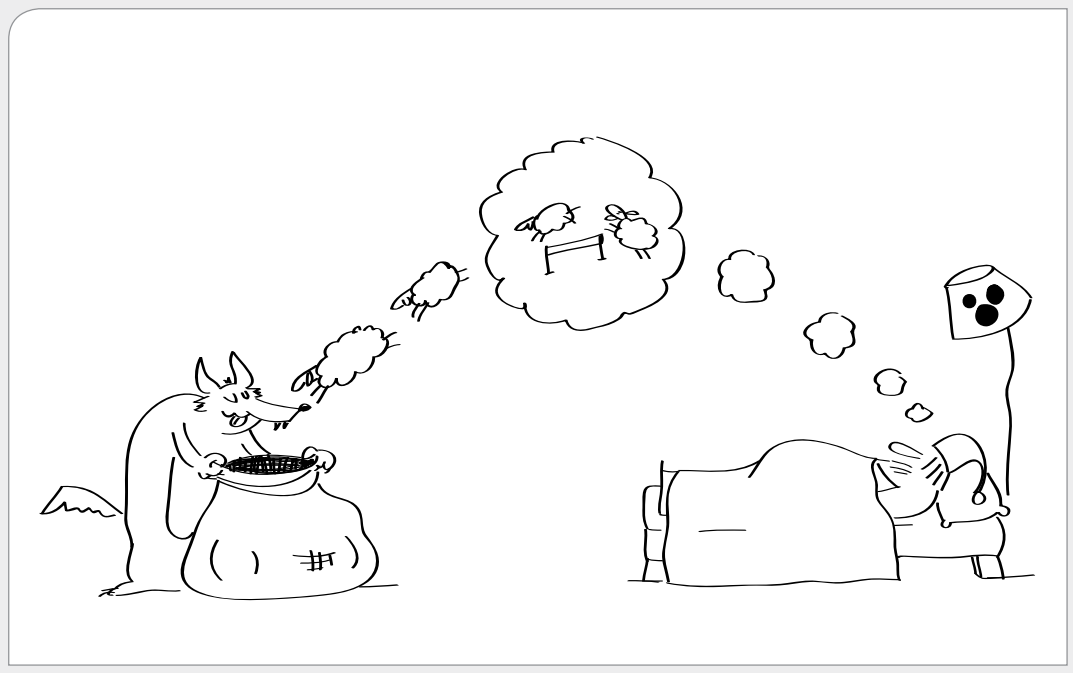
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۲۲۷۴۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

جایگاه اقتصاد ایران در جهان

با وجود اعمال شدیدترین تحریم‌ها نسبت به ایران در یک دهه گذشته، بررسی گزارش‌های صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی حاکی از قرارگیری اقتصاد ایران بین رتبه‌های ۱۶ تا ۲۲ جهان است. امسال نیز اقتصاد ایران به‌عنوان بیست‌ویکمین اقتصاد بزرگ جهان از سوی این صندوق معرفی شد.
اکنون با وجود اعلام چند مرجع رسمی درباره جایگاه اقتصادی ایران در جهان، هنوز هم ابهام و پرسش‌هایی در این زمینه مطرح می‌شود. نخست آنکه اقتصاد کدام کشورها نسبت به ایران بزرگ‌تر و کدام کوچک‌تر بوده است؟ مورد دیگر، رتبه رفاه ایرانیان است؛ آیا به همان نسبت که رتبه اقتصادی ایران در جهان عدد قابل‌توجهی را نشان می‌دهد، رتبه رفاه هم از جایگاه خوبی برخوردار است؟

رتبه بیست‌ویکم ایران در اقتصاد جهان

هر ساله اقتصادهای جهان براساس تولید ناخالص داخلی خود رده‌بندی می‌شوند و ایران در میان ۱۹۲ کشور جهان در سال ۲۰۲۲ در رده بیست‌ویکم قرار گرفته است. زمانی این جایگاه اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که مشخص می‌شود ایران در طول سال‌های اخیر در معرض شدیدترین تحریم‌ها قرار گرفته است. به‌علاوه، درگیر بودن با ویروس کرونا و پیامدهای آن، شرایط اقتصاد بین‌المللی و تأثیرات آن از جمله چالش‌های مزید بر علت بوده است. اما در این شرایط، اقتصاد ایران به لحاظ جایگاه ژئوپلتیک، ژئواستراتژیک و اندازه تولید ناخالص داخلی، میان کشورهای برتر جهان قرار گرفته، موضوعی که نه توسط آمار داخل، بلکه از سوی صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی اعلام شده است.

به گزارش ایمنا، براساس آمار سال ۲۰۲۲، کشورهای چین، امریکا و هند به ترتیب سه اقتصاد برتر دنیا را با بیشترین تولید ناخالص داخلی در اختیار دارند و کشورهای ژاپن، آلمان، روسیه، اندونزی، برزیل، انگلیس، فرانسه، ترکیه، ایتالیا، مکزیک، کره جنوبی، کانادا، اسپانیا، عربستان، تایوان، مصر و استرالیا به ترتیب تا رده بیستم اقتصادهای برتر جهان قرار گرفته‌اند و بعد از آنها و در رده بیست‌ویکم ایران قرار دارد.

نکته قابل‌توجه آن است که کشورهایی مانند لهستان، تایلند، پاکستان، هلند، آرژانتین، افریقای‌جنوبی، امارات، سوئیس، بلژیک، سوئد، اتریش، نروژ، پرتغال، یونان، فنلاند و بلاروس تولید ناخالص داخلی کمتری نسبت به ایران دارند و در رده‌بندی در جایگاه پایین‌تری قرار گرفته‌اند.

اما باوجود رتبه بیست‌ویکم ایران در اقتصاد جهان، موضوع قابل‌توجه آن است که وقتی به رتبه رفاه ایرانیان می‌رسیم، وجود مباحثی مانند کاهش شدید مصرف مواد مغذی مانند پروتئین‌ها، ویتامین‌ها، ترک تحصیل هزاران دانش‌آموز، افزایش آمار کودکان کار و افزایش خط فقر نشان می‌دهد رفاه در ایران کاهش یافته، در صورتی رفاه ایرانیان به این بستگی دارد که هر ایرانی چه میزان از تولید ناخالص بهره می‌برد و هرچه جمعیت کمتر باشد، سهم هر ایرانی از GDP بیشتر خواهد شد.

بنابر آمار IMF، ایران در سال ۲۰۲۲ در رتبه هشتادوپنجم درآمد سرانه قرار گرفته؛ یعنی اگرچه رتبه ایران از لحاظ تولید ناخالص در میان کشور جهان، ۲۱ است، اما این میزان تولید باید بین بیش از ۸۰ میلیون ایرانی تقسیم شود که به هر نفر سهمی ناچیز اختصاص می‌یابد.

درآمد سرانه کاهش یافت

محمدقائد امینی، کارشناس اقتصاد به ایمنا گفت: سال گذشته ایران رتبه هجدهم را در اقتصاد جهان به‌دست آورد و امسال هم با اندکی نوسان به رتبه ۲۱ رسید.

وی درباره آیتم‌ها و شرایط موردنظر برای رتبه‌بندی کشورها اظهار کرد: محاسبات از سوی صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی انجام می‌شود و این‌گونه است که تولید ناخالص داخلی براساس ارزش پول آن کشور محاسبه و با نرخی هم به نرخ دلار تبدیل می‌شود.

این کارشناس اقتصاد یادآور شد: سال گذشته به‌دلیل یک‌سری شیطنت‌های سیاسی، رتبه اقتصادی ایران براساس محاسبات اشاره شده به ۵۷ رسیده بود، اما وقتی با شاخص ppp محاسبه شد، این رتبه به ۱۸ رسید. امسال نیز طبق شاخص ppp رتبه اقتصادی ایران در میان کشورهای جهان به ۲۱ رسید.

قائدامینی تصریح کرد: زمانی که از شاخص ppp استفاده می‌شود، به لحاظ علمی و اقتصادی کالاهای مبادله‌ای مانند خدمات هم در رتبه‌بندی لحاظ می‌شود، اما در شاخص دلار بازار آزاد، این مورد در نظر گرفته نمی‌شود. بر این اساس در تعیین رتبه‌بندی کشورها روش شناسایی که به کار می‌رود، از اهمیت زیادی برخوردار است.

وی با اشاره به در نظر گرفتن تولید ناخالص کل هر کشور برای ارزیابی رتبه اقتصادی گفت: قطعا سرانه کشوری که ۸۰ میلیون نفر جمعیت دارد با وجود تولید ناخالص بالایی که دارد، با سرانه کشوری با جمعیت کمتر، متفاوت است، به عبارتی برای آنکه رفاه مردم یک جامعه مشخص شود به عدد درآمد سرانه توجه می‌شود. وقتی به رفاه مردم ایران می‌رسیم، متوجه می‌شویم رتبه رفاه و قدرت خرید مردم کشور تناسبی با جایگاه اقتصادی ما ندارد.

این کارشناس اقتصاد افزود: نسبت به میزان جمعیت کشور، سهم هر فرد از درآمد سرانه ناچیز می‌شود، در صورتی‌که مردم کشوری مانند هلند به‌دلیل جمعیت کمتر با تولید ناخالص کمتر و جایگاه اقتصادی پایین‌تر، در رفاه زیادی به‌سر می‌برند. چرا؟ چون درآمد سرانه هر نفر بیشتر است.

قائد امینی گفت: در مجموع ایران با توجه به ظرفیت‌ها، جمعیت و منابعی که در اختیار دارد، از لحاظ تولید ناخالص داخلی نسبت به کشورهای جهان در جایگاه خوبی است، به‌طوری‌که در میان ۱۹۷ کشور توانسته در رتبه ۲۱ قرار بگیرد.

وی یادآور شد: با توجه به شرایطی مانند تحریم‌های خارجی و داخلی و سیاست‌گذاری‌های نادرست، سقوط رتبه ایران در این رده‌بندی پیش‌بینی می‌شد، اما آمار جهانی نشان می‌دهد کشور ما توانسته کم‌وبیش رتبه اقتصادی خود را حفظ کند.

سخن پایانی

اقتصاددانان معتقدند وقتی صحبت از رفاه است برای دقیق‌تر بودن محاسبات و امکان مقایسه کشورها از لحاظ قدرت خرید، مهم‌ترین شاخص در این‌باره معمولا درآمد سرانه است که این شاخص در کشور در ۱۰ سال گذشته، کاهش ۳۲ درصدی داشته است.

حال با نگاهی به داده‌های «بانک جهانی» در سال ۲۰۲۰، مشخص می‌شود ایرانی‌ها با درآمد سرانه پایین‌تر از کشورهایی مانند جمهوری آذربایجان و ترکمنستان قرار داشته‌اند و به‌نوعی شهروندان ایرانی از شهروندان آذربایجانی و ترکمنستانی فقیرتر هستند. با این اوصاف، جایگاه اقتصادی یک کشور در جهان اگرچه گویای تولیدات ناخالص آن است و خبری خوب به‌شمار می‌رود، اما نمی‌تواند نشان‌دهنده رفاه مردم همان کشور باشد و ایران به آن اندازه‌ای که ادعا می‌شود در شرایط مطلوب قرار نگرفته، البته به آن میزانی هم که برخی مدعی هستند در ناخوشی نیست.

دریچه

قدرت آینده در دست چه کسانی است؟

فرهاد قنبری، جامعه‌شناس: میشل فوکو، اندیشمند فرانسوی در کتاب «مراقبت و تنبیه» چگونگی شکل‌گیری فاعلیت و سوژگی انسان را در چارچوب نظام‌های مراقبتی و انضباطی قدرت، موردمطالعه قرار می‌دهد و مدعی است در نهادهایی مانند کلیسا، مدرسه، پادگان، زندان، بیمارستان، رادیو، تلویزیون و... تکنیک‌های انضباطی خاصی به‌کار می‌رود که در نهایت «سوژه بهنجار» تربیت یا تولید می‌شود.

به عقیده فوکو، آنهایی که در مسند قدرت قرار دارند، می‌توانند تعیین کنند در ابعاد گوناگون چه چیزی بهنجار و چه چیزی نابهنجار است و براساس چنین قاعده بهنجارسازی است که زندگی دانش‌آموزان، سربازان، بیماران و زندانیان در معرض مراقبت و نظارت قرار می‌گیرد و رفتار بهنجار مورد تشویق واقع شده و رفتار نامطلوب با اقدامات مجازاتی مواجه می‌شود.

به عقیده فوکو، هدف غایی مراقبت و انضباط، بهنجار کردن فرد و از بین بردن بی‌انضباطی‌های اجتماعی و روانی و سرانجام تربیت انسان‌هایی رام و کارگر و بهره‌ده در جامعه است. سوژه‌ای که فوکو از آن سخن می‌گوید، شبیه حیوان اهلی‌شده یا ماهی اسیر در آکواریوم است که شناختش از جهان و توانایی‌های خود در همان حدودی است که به او معرفی شده است.

فوکو در جایی می‌گوید: «ما فقط آن چیزی را می‌دانیم که ساختار فکری یک عصر اجازه فکر کردنش را به ما می‌دهد.»

در دهه اخیر با گسترش رسانه‌های ارتباطی نوین مانند ماهواره‌ها و اینترنت، قدرت دولت‌ها در اعمال نفوذ و تربیت و بهنجارسازی سوژه‌های موردنظر خود دچار مشکل شده است.

این مسئله به‌ویژه در «جوامع آکواریومی» که حاکمان آن تلاش می‌کنند کشور خود را به صورت تافته‌ای جدابافته از دهکده جهانی تعریف کرده و سوژه‌های مطیع خاص خود را پرورش دهند، بیشتر تاثیر منفی برجا گذاشته و چنین دولت‌هایی را به دشمن اول اینترنت و ماهواره‌ها تبدیل کرده است.

در جهان امروز، دیگر اعمال قدرت به شیوه دیکتاتوری‌های قرون گذشته، امری محال و غیرممکن به‌نظر می‌رسد و هیچ نظام سیاسی این توان را ندارد که سوژه‌ها و ملت تحت حکومت خود را آن‌گونه که دلش می‌خواهد تحت مراقبت و تربیت خود داشته باشد.

در جهان امروز، ماهواره‌ها و شبکه‌های اجتماعی هستند که ملیت‌ها و مرزها را درنوردیده و به مهم‌ترین و تاثیرگذارترین ابزارهای بهنجارسازی و تربیت افراد در جوامع گوناگون بدل شده‌اند.

امروزه این شبکه‌های مجازی هستند که مرز میان هنجار و ناهنجار را تعیین می‌کنند، آنها هستند که اخلاقیات، هنجارها، رسومات و شیوه زندگی افراد را فراتر از حکومت‌های ملی به نسل‌های جدید می‌آموزند.

حالا تاثیر شبکه‌های اجتماعی به‌حدی رسیده که [می‌توان ادعا کرد] قدرت تربیتی آنها به‌مراتب بیشتر از خانواده‌ها، تلویزیون‌های ملی و نظام آموزش‌وپرورش در کشورهای گوناگون است.

در دنیای امروز، تاثیر اینستاگرام، فیس‌بوک، تلگرام و توئیتر روی جوان ایرانی یا امریکایی به‌مراتب بیشتر از دولت ایران و امریکاست.

در جهان امروز، قدرت واقعی در دست زاکربرگ و دیگر صاحبان این شبکه‌های اجتماعی است که به‌راحتی می‌توانند افکار عمومی جهانیان را به‌سمت دلخواه خود حرکت دهند و دوست و دشمن را تعریف کنند.

در سال‌های اخیر، بسیاری از کشورها با هزینه‌های فراوان سعی کرده‌اند به مقابله با قدرت ماهواره‌ها و شبکه‌های اجتماعی بپردازند، اما در عمل همگی شکست خورده‌اند و چیز خاصی عایدشان نشده است.

با شرایط، امروز به‌نظر نمی‌رسد دیگر حکومت یا دولتی بتواند خود را از تاثیرات این شبکه‌ها مصون بدارد و حاکمیت و قدرتی شبیه حتی چند دهه پیش را اعمال کند.

این چیزی است که تمام حاکمان و حکومت‌های باهوش جهان، متوجه آن شده و خود را با آن هماهنگ کرده‌اند و دیگرانی هم که متوجه نشده‌اند یا مانند ترامپ به شیوه‌هایی دیگر [پس از شکست و سانسور و تحمیل انزوای سخت توسط شبکه‌های اجتماعی] به‌زودی متوجه خواهند شد.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

خبرها

ریزش معدن در کوهبنان ۲ کشته برجاگذاشت

اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان کرمان اعلام کرد در حادثه ریزش یک معدن زغال‌سنگ واقع در شهرستان کوهبنان ۲ تن از کارگران این معدن که محبوس شده بودند جان خود را از دست دادند. به گزارش ایرنا هوشیار احمدی، رئیس اداره روابط عمومی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان کرمان اظهار کرد: ریزشی در معدن زغال‌سنگ کوهبنان واقع در شمال استان کرمان رخ داد. در حال حاضر نیز علت و جزئیات بیشتر حادثه در دست بررسی است.

معاون امداد و نجات جمعیت هلال‌احمر استان کرمان نیز در این باره گفت: ریزش معدن پابدانا ۵ حادثه‌دیده داشت که ۳ تن نجات یافتند و ۲ نفر از حادثه‌دیدگان درون معدن محبوس شدند. زمان این حادثه ۲۱:۲۰ دوشنبه شب اعلام شده است. تیم‌هایی از واحد ایمنی معدن، اورژانس و هلال‌احمر در امدادرسانی این حادثه مشارکت داشتند.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه استان کرمان درگذشت ۲ کارگر فوت‌شده در معدن زغال‌سنگ کوهبنان را در پیامی تسلیت گفته است.

«محسن قاسمی مارندگان» و «عبدالحمید ناصری» دو کارگر معدن زغال‌سنگ پابدانا هستند که تحت مسئولیت شرکت یاقوت شهر، بر اثر ریزش بخشی از تونل استخراجی شماره ۱۲-۱۴ معدن زغال‌سنگ پابدانا در عمق زمین زیر آوار محبوس شده و جان باختند.

به‌گفته کارگران معدن پابدانا این دو کارگر که از استان سیستان‌وبلوچستان برای کار به کرمان آمده بودند، برای استخراج به اتفاق تعدادی دیگر از همکاران به عمق زمین رفته بودند که با ریزش کارگاه مواجه می‌شوند. در این حادثه تعدادی کارگر اقدام به فرار می‌کنند که در این بین دو نفر محبوس شده و جان خود را از دست می‌دهند.

پرداخت مطالبات مراکز طرف قرارداد تامین اجتماعی

هفته گذشته ۳۰ هزار میلیارد ریال از مطالبات داروخانه‌ها و مراکز طرف قرارداد سازمان تامین اجتماعی پرداخت شد و بخش دیگری از این مطالبات نیز به‌زودی پرداخت خواهد شد. به گزارش ایرنا شهرام غفاری، مدیرکل درمان غیرمستقیم سازمان تامین‌اجتماعی گفت: سازمان تامین‌اجتماعی در اجرای طرح دارویار، همکاری کامل داشته و مطالبات داروخانه‌ها از محل این طرح را نیز تا شهریور پرداخت کرده و تنها مطالبات دو ماه شهریور و مهر باقی مانده که به‌زودی با حمایت مجلس شورای اسلامی و همکاری دولت پرداخت خواهد شد.

مدیرکل درمان غیرمستقیم سازمان تامین اجتماعی تاکید کرد: بیمه‌شدگان تامین اجتماعی بدون هیچ مشکلی می‌توانند با مراجعه به مراکز طرف قرارداد، خدمات موردنیاز خود را دریافت کنند.

وی درباره مصاحبه اخیر یکی از اعضای انجمن داروسازان مبنی بر تخصیص مستقیم یارانه طرح دارویار به داروخانه‌ها نیز گفت: سازمان تامین‌اجتماعی مخالفتی با این پیشنهاد ندارد؛ هرچند این مسئله تصمیمی است که در سطوح مدیریتی بالاتر و توسط سیاست‌گذاران باید گرفته شود.

جمیل حق‌پرست، معاون برنامه‌ریزی، مالی و پشتیبانی سازمان تأمین‌اجتماعی نیز پیش از این گفته بود: پرداخت به‌موقع مطالبات مراکز طرف قرارداد همواره از اولویت‌های سازمان تامین‌اجتماعی است. باوجود افزایش قابل‌توجه هزینه‌های سازمان در هفته جاری پرداخت بخش دیگری از مطالبات مراکز درمانی اعم از دولتی و خصوصی آغاز شد.

وی همچنین اعلام کرده بود: در نخستین مرحله از پرداختی‌ها، بیش از ۳۰ هزار میلیارد ریال از مطالبات داروخانه‌ها و مراکز درمانی طرف قرارداد پرداخت خواهد شد.

طرح ملی دارویار از ۲۳ تیر ۱۴۰۱ در راستای سیاست‌های کلی نظام سلامت مبنی بر مدیریت منابع از طریق نظام بیمه‌ای آغاز شد.

اصلاح سیاست‌های ارزی دارو، توزیع یارانه (دارو) متناسب با نیاز بیماران، بهره‌مندی همه دهک‌های جامعه از یارانه، ثبات در پرداخت از جیب بیماران و اجرای بیمه همگانی برای آحاد مردم از اهداف اصلی این طرح به‌شمار می‌رود. در راستای اجرای این طرح ۶ هزار میلیارد تومان برای پوشش گروه‌های فاقد بیمه در قانون بودجه ۱۴۰۱ تصویب شده است؛ سه دهک اول جامعه (حدود ۶ میلیون نفر) بدون مراجعه حضوری و به‌صورت رایگان توسط سازمان بیمه سلامت تحت پوشش قرار گرفتند.

محمدمهدی ناصحی، رئیس سازمان بیمه سلامت ایران نیز اعلام کرد: ۲۷ قلم داروی پرمصرف و دیابتیک به‌زودی در طرح دارویار تحت پوشش قرار می‌گیرد.

پایان اعتصاب کارگران در انگلیس

اعتصاب اتحادیه کارگران پست سلطنتی انگلستان با تسلیم دولت پایان یافت. به گزارش ایلنا اعتصابات برنامه‌ریزی شده توسط کارکنان شرکت پست سلطنتی انگلستان پس از طی دو هفته با تسلیم این شرکت دولتی به خواسته‌های کارکنان پست لغو شد.

اعضای اتحادیه کارگران ارتباطات و پست انگلستان طی دو هفته اعتصاب خود درگیر اختلاف طولانی‌مدت با شرکت پست سلطنتی بر سر حقوق و شرایط کاری بودند. مجموعه‌ای از اعتصابات در هفته‌های اخیر رخ داد تا آنها بتوانند شرکت و دولت را برای بررسی مطالبات خود مجاب کنند. این اتحادیه پس از نامه‌ای ازسوی تیم حقوقی شرکت «رویال میل» تصمیم گرفت اخطارهای مربوط به اعتصابات را از شروع هفته آینده متوقف کند.

دبیرکل اتحادیه، دیو وارد، گفت: ما ناامیدی عمیقی که بسیاری از اعضا نسبت به این تصمیم احساس می‌کنند را درک می‌کنیم. تمرکز فعلی ما در روزهای آینده مذاکراتی خواهد بود که امیدواریم بتوان در آن به یک توافق معقول برای پایان دادن اختلافات و اعتصاب دست یافت.

شرکت پست سلطنتی و اتحادیه کارکنان پست و مخابرات انگلیس مذاکراتی را در روز دوشنبه، ۳۱ اکتبر برنامه‌ریزی کردند. اتحادیه کارکنان پست در بیانیه‌های خود بر این باور بوده که شرکت در این سال‌ها ثروت زیادی به جیب زده و باوجود افزایش هزینه‌ها به سود بیشتر رسیده اما در جبران خدمت و همچنین شرایط کاری هیچ تغییری در دستمزد و قراردادها ایجاد نکرده است که این مسئله خود نیازمند شفاف‌سازی و بررسی رسانه‌ای است.